

Årsrapport 2015

Fylkesmannen i Buskerud

Innhold

I - Fylkesmannens beretning	Side 3
II - Introduksjon til embetets hovedtall	Side 5
III - Årets aktiviteter og resultater	Side 8
IV - Styring og kontroll i embetet	Side 16
V - Vurdering av framtidsutsikter	Side 19

I - Fylkesmannens beretning

2015 var et begivenhetsrikt år internt som eksternt, og mye skal videreføres i 2016.

Basert på en grundig vurdering av oppgaver, ressurser og bemanning, gjennomførte vi flere viktige endringer i egen organisasjon i 2015. Hensikten med disse endringene er blant annet bedre ressursutnyttelse, styrket kompetanse og godt samsvar mellom organisasjon og oppgaveløsning. Embetet har nå 4 større avdelinger (reduisert fra 7), og det er etablert et nytt ledernivå med fagsjefer. De nye fagsjefstillingene skal styrke faglig ledelse og koordinering ved embetet.

For å ivareta organisasjonsendringene gjennomfører vi et lederutviklingsprogram for nye og etablerte ledere. Lederutviklingen startet høsten 2015 og vil bli avsluttet våren 2016. Vi har leid inn eksternt bistand til denne satsingen og forventer god effekt i embetet av organisasjons-endringene og lederutviklingen. Lokalene er nå bedre tilpasset dagens organisering. I tillegg har vi redusert vårt arealbehov og senket husleieutgiftene.

God økonomisk oversikt var en forutsetning for å iverksette organisasjonsendringer og nå arbeidsmålene våre. Vi hadde i 2015 et mindreforbruk på 0,9 millioner kroner som vi søker overført til 2016 (kapittel 0525 post 01). Dette utgjør 1,2 % av bevilgningen i 2015.

Embetet har i all hovedsak nådd de målene våre oppdragsgivere og vi selv satte oss for 2015. Dette er nærmere beskrevet i de neste kapitlene. I dette kapitlet vil jeg primært trekke fram noen oppgaver vi dels startet med i 2015, og som skal videreføres i 2016.

Buskerud fylke har ved årsskiftet 277 425 innbyggere, en økning på 2 688 personer. Størst økning hadde Flå kommune med 4,2 % tett fulgt av Hemsedal med 3,7 %. 3 av kommunene, Sigdal, Gol og Ål, viste en svak nedgang i folketallet.

Skatteutviklingen for 2015 viser at 8 av kommunene i fylket hadde en skattevekst høyere enn veksten på landsbasis. 5 av kommunene, Hole, Modum, Nedre Eiker, Ringerike og Nes, har en skatteinntekt under 90 % av landsgjennomsnittet. Hole kommunes skatteutvikling har vist en betydelig negativ utvikling. I 2013 hadde kommunen en skatteinntang på 155 % av landsgjennomsnittet, mens resultatet for 2015 viser en skatteinntang på 84,5 % av landsgjennomsnittet. Dette har gitt kommunen en betydelig økonomisk utfordring. Kommunen hadde i 2014 et underskudd på 39 mill. kroner og resultatet for 2015 viser underskudd på om lag 5 mill. kroner.

Buskerud har ved utgangen av 2015 2 kommuner i ROBEK, Ringerike og Nedre Eiker. Ringeriks kommunes økonomiske situasjon er ytterligere forbedret gjennom 2015 og kommunen vil meldes ut av ROBEK når regnskkapet for 2015 legges frem. Nedre Eiker kommunes resultat for 2015 viser en positiv utvikling i forhold til prognosen. Vi har fulgt disse kommunene tett på ordfører og rådmannsnivå, samt i formannskap og kommunestyremøter.

Også i 2015 har jeg hatt høyt fokus på vårt oppdrag rundt kommunereformen. Spesielt har dette vært rettet mot kommuner hvor prosessene stoppet litt opp, samt områder med strategisk plassering. Vår prosessveileder sluttet på forsommeren, men ny var på plass rett etter sommerferien. I perioden rundt kommunevalget var det lavere aktivitet, men nå er dialogen i gang igjen.

Den store flyktningstrømmen til Norge i annen halvdel av 2015 ble også en utfordring på vårt embete. Til Buskerud kom i overkant av 3.000 flyktninger fordelt på 16 mottak i 9 ulike kommuner. Vi etablerte etter hvert en intern prosjektorganisasjon, forankret hos embetsledelsen, for å samordne innsatsen. Gjennom dette laget vi en egen strategisk plan som basis for vårt arbeid. Den tar opp i seg både den mer akuttmessige delen av arbeidet og bosetting. I tillegg har vi deltatt på alle aktiviteter iverksatt av overordnede myndigheter.

På landbruksområdet har vi hatt fokus på økt matproduksjon, særlig gjennom kombinasjons-bruket, som er svært vanlig i Buskerud. I fylket er antall gårdsbruk med tilleggsnæringer blant de høyeste i landet. Arbeidet med matnettverkene har vært sentralt og bidratt til flere produsenter, økt volum av lokalprodusert mat, mer profesjonalitet og synliggjøring av lokale produkter. I gjennom FNs internasjonale jordår har vi rettet oppmerksomheten på jordsmonn, jordliv og jordsmonnets rolle for vår matsikkerhet og viktige økosystemfunksjoner. Nedgangen i dyrkamarkarealer er derfor bekymringsfullt.

Nedleggelse i skogindustrien krever tilrettelegging for rasjonell tømmertransport fra skogen og frem til industri og marked. Satsning på vedlikehold og nyetablering av skogsbilveier har vært et prioritert tiltak det siste året. Dette for å legge til rette for økt aktivitet i skogbruket. I tillegg er vi opptatt av kvalitetssikring av naturtypekvaliteter i skog, og fremskaffelsen av kunnskap om naturverdier knyttet til hogst og nyplanting har økt.

I 2015 har vi bidratt inn i ferdigstillingen av vannforvaltningsplanen for Vestre Viken vannområde. Det er nå svært viktig at alle sektormyndigheter tar ansvar for å sikre at tiltak blir satt i verk for å nå målene etter vannforskriften. Oppfølging av kommunale avløpsanlegg og grunnforurensningslokaliteter er viktig, og overvåkingen viser blant annet mindre miljøgifter i torsken. Tilsyn og oppfølging av industrivirksomhetenes utslipp og håndtering av avfall er fortsatt en prioritert oppgave.

På barnehage- og utdanningsområdet er det etablerte samarbeidet på regionalt og lokalt nivå videreført gjennom Buskerudmodellen. Fylkesmannen har i egen regi, og gjennom partnerskapet og utviklingsveilederne, gitt økte muligheter for barnehageeiere, skoleeiere og skoler til å benytte partnerskapets og utviklingsveilederne gode kompetanse. Fylkesmannen vil sterkt anmode om at ordningen kan videreføres i en form som medfører at den kompetansen og den posisjonen utviklingsveilederne har opparbeidet seg faglig og strukturelt, kan komme hele fylket til gode i årene som kommer.

En bekymring for skoleåret 14/15 var gjennomsnittlig grunnskolepoeng i fylket, da Buskerud var eneste fylket med nedgang, fra 2013 til 2014. Sammen med KS gjennomførte vi dialogmøter med kommunene, om blant annet utviklingen i grunnskolepoeng og score i læringsmiljøundersøkelsen. Et særlig forhold som ble vektlagt var de store differansene i resultater mellom gutter og jenter, og dette temaet var gjennomgående i en rekke sammenhenger gjennom året.

Det gode arbeidet knyttet til kompetanseutvikling og rekruttering på barnehageområdet er videreført i 2015. En klagesak fra PBL om styrerkompetanse ble gjenstand for spørsmål i spørretimen i Stortinget og bør etter vår vurdering føre til en gjennomgang av regelverket.

På barnevernområdet er det fylkesmannens oppfatning at for mange saker henlegges av barneverntjenestene, uten undersøkelse. Dette forholdet vil vi forfølge videre i 2016.

På alle de 3 områdene innen barnehage, utdanning og barnevern er kravene til tilsynsomsfang oppfylt. Et av de egeninitierte temaene i 2015 var tilsyn med gratisprinsippet i videregående opplæring. Tilsynet viser til dels klare brudd på bestemmelsen og blir fulgt opp vis-a-vis fylkeskommunen.

På helse- og sosialsiden har utfordringen vært tilsyn. Vi startet året med mye restanser på hendelsesbasert tilsyn og hadde mange rettighetsklager. Saker relatert til svake grupper har hele tiden vært prioritert, og vi hadde god kontroll med tvangssaker etter Helse- og omsorgstjenestelovens kapittel 9, psykisk utviklingshemmete, og Pasient- og brukerrettighetslovens kapittel 4 A, helsehjelp til personer uten samtykkekompetanse.

Første halvår 2015 viste at vi fortsatt hadde store utfordringer når det gjaldt saksbehandlingstiden på både tilsynssaker og rettighetsklager, på tross at disse hadde høy prioritet, og at vi blant annet måtte nedprioritere planlagt tilsyn. Årsakene til manglende kontroll på saksbehandlingstid var flere, både sykefravær og andre personalutfordringer.

Omorganisering med nytt ledernivå med fagsjefer på embetet var et faktum like før sommerferien, og på høsten ble det etablert et klagesaksprosjekt med målsetting om kontroll med antall restanser og saksbehandlingstid i løpet av et år. Prosjektet har hatt fokus på effektivisering, bedre saksbehandlingsrutiner, mer fokus på likebehandling og bruk av maler og inntak av saksbehandlere i engasjement for å få kontroll med eldre saker.

Fra 1. juni 2015 ble alle plansaker samlet i vår Kommunal-, justis- og beredskapsavdeling. Plangruppen har ansvar for å sørge for at alle fagområder blir sjekket ut ved behandling av planforslag.

Embetet ble i 2015 med i det statlige forsøket om samordning av statlige innsigelser. I dette prosjektet er det lagt opp til å utprøve metoder for nytenking i planprosesser parallelt med samordning av enkeltsaker. Alle nye kommuneplaner, kommunedelplaner og områder-reguleringer inngår i forsøket.

Helen Bjørnøy

(sign)

II - Introduksjon til embetets hovedtall

Omtale av samfunnsoppdraget

Fylkesmannsembetene er regionale statlige forvaltningsorgan underlagt departementene. Administrativt er fylkesmennene underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). Embetene får sine oppdrag fra en rekke ulike departementer som har direkte faglig instruksjonsmyndighet på sine fagområder. Fylkesmannen i Buskerud er statens fremste representant i fylket og et nødvendig bindeledd mellom den sentrale statsforvaltningen og kommunene i fylket. Fylkesmannen utfører også oppgaver for Kongehuset.

Fylkesmennes arbeid i 2015 var knyttet til generelle iverksettings-, samordnings- og veiledningsoppgaver rettet mot kommunene.

Konkret omtale av Fylkesmannen i Buskeruds arbeid er beskrevet i del III.

Omtale av embetet

Fylkesmannen i Buskerud er lokalisert i Statens hus i Drammen. Embetet ledes av fylkesmann Helen Bjørnøy og assisterende fylkesmann Runar Schau Carlsen.

Embetets overordnede mål er at vi skal:

- være bindeledd og samordne mellom stat, kommune og innbyggere
- utøve myndighets-, rettssikkerhets- og kontrollfunksjoner
- inneha nødvendig kunnskap som grunnlag for samhandling
- bidra til fornying og utvikling i Buskerud

I juni 2015 ble en intern organisasjonsgjennomgang iverksatt. Dette førte til at embetet nå er organisert i 4 avdelinger, administrasjonsstab, utviklings-, modernisering og kommunikasjonsstab og embetsledelsen. Avdelingene er:

- Barnehage-, utdannings- og barnevernsavdeling
- Helse-, sosial- og vergemålsavdeling
- Landbruks- og miljøvern avdeling
- Kommunal-, justis- og beredskapsavdeling

Embetet hadde per 31.12.15 116 årsverk fordelt på til sammen 137 ansatte; 91 kvinner og 46 menn.

Den økonomiske tildelingsrammen fra KMD over kapittelene 0525 for drift av virksomheten var i 2015 på 78 millioner kroner.

Vi forvaltet i tillegg 215 millioner kroner i fagmidler fra andre oppdragsgivere til utviklingsprosjekter, tiltak, faglig veiledning og tilsyn i fylket.

Sykefravær

Sykefraværet i 2015 sammenlignet med 2014 viste en nedgang, og vårt samlede sykefravær ligger på 4,21 %. Dette er god utvikling, da vårt måltall for sykefravær er 4 %.

Antall administrasjon av totalt årsverk

Embetet er delservicekunde hos DFØ og må derfor ha en grunnbemanning på økonomi og lønn. Videre har det vært en betydelig økning av saksmengden på vergemål. Dette har ført til økt bemanning i vårt arkiv. Vi har også en bevisst satsning på HR/personal og har et mål om å styrke det personalfaglige feltet.

Medarbeiderundersøkelsen

Det har ikke vært gjennomført noen medarbeiderundersøkelse i 2015. Derfor blir tabellen som omhandler spørsmål om medarbeiderundersøkelsen stående med 0 i score.

Samarbeid med andre embeter og virksomheter

Alle våre avdelinger deltar i ulike former for samarbeid eller felles prosjekter med andre embeter. Vi er engasjert i nettverkssamarbeid, regionsamlinger og fagsamlinger, både på leder- og saksbehandlernivå. Samarbeidet med

nettverksamarbeid, regionsamlinger og fagsamlinger, både på leder- og saksoverordnetnivå. Samarbeidet med andre embeter oppleves som svært nyttig og legger blant annet opp til lik praksis og fortolkning av rettsregler. I andre sammenhenger er den viktigste effekten læring og kompetanseheving. Noen eksempler på samarbeidsområder er:

- regionalt fylkesmannsmøte (FMØS, FMOA, FMVE, FMTE, FMBU)
- beredskap: G7-nettverk (FMOP, FMHE, FMØS, FMOA, FMBU, FMVE, FMTE)
- barnehage og utdanning (FMOA, FMØS, FMTE, FMVE og FMBU)
- sosiale saker i NAV: regionmøter i løpet av året
- barnevern: regionsamlinger
- kompetanseutvikling i landbruket (KOLA-VIKEN): felles opplæringsprogram i regi av Fylkesmennene i Viken-fylkene
- helse: samarbeid med Vestfold og Telemark om opplæring av legeturnuskandidater

Kap 525/Økonomi

	Samlet bevilgning	Budsjettavvik (kr)	Budsjettavvik (%)	Driftsutgifter	Lønnsandel av driftsutgifter	Husleie	Husleie(% av driftsutgifter)
FMBU	-78097000	-946017	1,2	77150983	82,46	11651475	15,1

Regnskapstall sortert på poster

	052501	052521	Post 01 (untatt 052501)	Post 20-29 (untatt 052521)	Post 30-39	Post 40-49	Post 60-69	Post 70-79	Post 80-89
FMBU	77150983	6606434	20756524	69408261	3541560	0	98771385	15263130	960028

Administrativ kostnadsdekning

	Totalt	% av lønn (andre kap enn 525.01)
FMBU	6844274	0

Sykefravær

	Totalt(%)	Kvinner(%)	Menn(%)	Egenmeldt(%)	Legemeldt(%)
FMBU	4,21	3,6	0,61	1,24	2,97

Ansatte

	Antall årsverk totalt	Antall kvinner	Antall menn	Antall årsverk midlertidige ansatte
FMBU	116	91	46	8

Aldersfordeling

	Gjennomsnitt	Under 20	20-29	30-39	40-49	50-59	Over 60
FMBU	0	0	10	24	35	40	27

Lønn per 31.12

	Lønnsutgifter per årsverk(alle kapitler)	Gjennomsnitt per årsverk Kvinner	Gjennomsnitt per Årsverk Menn
FMBU	534657	509368	585236

Stillingskoder

	Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Gjennomsnittslønn per stillingskode	Gjennomsnittslønn per stillingskode Kvinner	Gjennomsnittslønn per stillingskode Menn
FMBU	1072	Arkivleder	0	0	0
FMBU	1059	Underdirektør	53883	54540	52569
FMBU	1211	Seksjonssjef	0	0	0
FMBU	1060	Avdelingsdirektør	63778	63133	65067
FMBU	1061	Assisterende direktør	0	0	0
FMBU	1062	Direktør	66967	0	66967
FMBU	1538	Fagdirektør	0	0	0
FMBU	1063	Førstesekretær	0	0	0
FMBU	1065	Konsulent	33179	34183	32175
FMBU	1408	Førstekonsulent	35609	35609	0
FMBU	1363	Seniorkonsulent	37321	37196	38950
FMBU	1069	Førstestatssekretær	0	0	0

Årsrapport 2015 Fylkesmannen i Buskerud - Innhold:

FMBU 1068	Fullmektig	0	0	0
FMBU 1069	Forstefullmektig	0	0	0
FMBU 1070	Sekretær	0	0	0
FMBU 1409	Sekretær	0	0	0
FMBU 1433	Seniorsekretær	0	0	0
FMBU 1071	Kontorleder	0	0	0
FMBU 1411	Avdelingsingeniør	0	0	0
FMBU 1084	Avdelingsingeniør	0	0	0
FMBU 1275	Ingeniør	0	0	0
FMBU 1085	Avdelingsingeniør	0	0	0
FMBU 1083	Ingeniør	0	0	0
FMBU 1087	Overingeniør	0	0	0
FMBU 1181	Senioringeniør	0	0	0
FMBU 1088	Sjefingeniør	0	0	0
FMBU 1434	Rådgiver	39386	39886	38564
FMBU 1364	Seniorrådgiver	44056	43406	45438
FMBU 1113	Prosjektleder	49788	40283	59292
FMBU 1117	Fagarbeider	0	0	0
FMBU 1203	Fagarbeider m/fagbrev	0	0	0
FMBU 1362	Lærling	0	0	0
FMBU 0129	Assisterende fylkesmann	84858	0	84858
FMBU 0431	Fagkonsulent	0	0	0
FMBU 0382	Fylkesagronom	42673	40350	44996
FMBU 0434	Fylkesskogmester	41000	0	41000
FMBU 0822	Fylkessykepleier	0	0	0
FMBU 1261	Fylkesjordsjef	0	0	0
FMBU 0435	Fylkesskogsjef	0	0	0
FMBU 0774	Ass. fylkeslege	65700	0	65700
FMBU 0779	Fylkeslege	88533	0	88533
FMBU 1057	Informasjonssjef	0	0	0
FMBU 1184	Kokk	0	0	0
FMBU 1127	Husholdsleder	0	0	0
FMBU 1129	Renholdsbetjent	0	0	0
FMBU 1130	Renholder	0	0	0
FMBU 1132	Renholdsleder	0	0	0

Turnover

	Turnover(%)
FMBU	15,04

Andel administrasjon av totalt antall årsverk

	Økonomi(%)	Lønn(%)	Innkjøp(%)	IKT(%)	Personal(%)	Arkiv(%)	Resepsjon(%)	Sentralbord(%)
FMBU	2	0,7	0,6	2,31	1,6	4,6	1,07	0

Medarbeiderundersøkelsen(hvert annet år), score på følgende spørsmål

	I vårt embete stimuleres det til læring og samarbeid på tvers av avdelingene	I vårt embete utvikler vi oss faglig ved gjensidig kontakt med andre embeter
FMBU	0	0

III - Årets aktiviteter og resultater

Embetets samlede måloppnåelse

Embetet har i all hovedsak nådd de målene som var satt for 2015. Avdelingene har kapasitet og god kompetanse på aktuelle fagområder. Organisasjonsendringene med opprettelse av nye og større avdelinger bidrar til bedre samordnede tjenester og større effektivitet. Avdelingene er nå organisert med faggrupper og fagsjefer med personalansvar og er godt rustet for nye utfordringer. Vi er likevel under press på noen fagfelt.

Saksbehandlingstiden og restanser for klagesaker på helse- og omsorgsområdet er utfordrende. Som omtalt tidligere i årsrapporten ble det etablert et klagesaksprosjekt høsten 2015, som sammen med styrket bemanning skal gi oss kontroll med antall restanser og saksbehandlingstid i løpet av 2016. Høsten 2015 har vært krevende for arbeidet med forurensningssaker og tilsyn, da 3 erfarne medarbeidere sluttet. Dette har medført at faggruppen som arbeider med disse sakene er svekket på kompetanse og saksbehandlingstiden har økt noe. Noen færre tilsyn enn normalt er gjennomført i 2015. Nødvendig kompetanse bygges nå opp igjen etter ny rekruttering.

Vurdering av sektorområdene og embetets ressursbruk

Kommunereformen 2015

Vi la i 2015 opp til et omfattende arbeid med kommunereformen i Buskerud. Av skjønnsmidlene for 2015 satte vi av 7,7 millioner kroner til kommunenes arbeid med reformen. Kriteriene for tildeling av midlene var involvering av ungdom i reformprosessen, politiske verksted og dialogmøter og innbyggerinvolvering.

Gjennom Fylkesmannens hjemmeside informerte og oppdaterte vi kommunene om nyheter, tips og gode råd for kommunenes arbeid med kommunereformen. Fylkesmannen og prosessveileder hos Fylkesmannen var i første halvår 2015 sterkt involvert i møtevirksomhet i kommunene for å inspirere til å ta den viktige samfunnsdebatten. Næringslivet ble trukket inn i arbeidet. Involvering av ungdom var også et viktig element.

Fylkesmannen har hatt tett og nær kontakt med kommunene med kontinuerlige møter med kommunenes politiske og administrative ledelse, samt formannskap og kommunestyre. De fleste kommunene har gjennomført utredninger, innbyggerundersøkelser og folkemøter.

I perioden før og etter valget var det nærmest stillstand i arbeidet med kommunereformen i kommunene. I Buskerud gikk flere av kommunene til valg på å bestå som egen kommune. Dette har gjort arbeidet med kommunereformen litt mer utfordrende.

Ny organisering

Ved oppstart av arbeidet med organisasjonsgjennomgangen ble det lagt vekt på hva Fylkesmannen skal oppnå ved intern og ekstern utvikling. Vi skal blant annet sikre oss at vi fremstår som en organisasjon utad med god kommunikasjon og omdømmebygging. Videre at vi får til bedre samarbeid internt og bedre utnyttelse av kompetansen vår. Som ledd i dette arbeidet ble det besluttet at saker etter plan- og bygningsloven i sin helhet legges til en avdeling. Videre ble landbruks- og næringsavdelingen slått sammen med miljøvernavdelingen, til landbruks- og miljøvernavdeling. Barnehage-, utdanning- og barnevern ble samlet i samme avdeling, tilsvarende gjelder for helse-, sosial- og vergemål. Administrasjonsavdelingen ble lagt i stab.

Kommunikasjon

For å få opp kunnskapen om hvordan kommunisere og skrive for nett og sosiale medier har kommunikasjonsrådgiver opprettet en redaksjon. Den består i utgangspunktet av to personer fra hver av de fire avdelingene i tillegg til noen personer som har ansvaret for spesielle prosjekter. Dette er personer som også har et ansvar i redaksjonen som opprettes i forbindelse med kriser og beredskap. Disse personene er dedikert til å sitte i beredskapsredaksjonen ved kriser.

For at beredskapsredaksjonen skal fungere i kriser, er det en forutsetning at de samme personene er bevisste og trent på å skrive for nett og sosiale medier i «fredstid».

Kommunikasjonsrådgiver har i samråd med avdelingsdirektørene plukket ut medlemmene i redaksjonen. De har et spesielt ansvar for å ha oversikt over aktuelle saker fra hver avdeling som bør publiseres, og som det kan bli medieinteresse rundt. Kommunikasjonsrådgiver leder redaksjonen som har månedlige møter. I tillegg har kommunikasjonsrådgiver hyppig kontakt med medlemmer av redaksjonen, fagsjefer og avdelingsdirektører i forbindelse med enkeltsaker. Løst oftere enn tidligere planlegges det hvordan vi strategisk skal handle

forholdene med enkeltsaker. Løst eller om tingene planlegges det hvordan vi strategisk skal handle kommunikasjonsmessig i enkeltsaker. Tittel, ingress, talepunkter og timing planlegges.

Kommunereformen og flyktningssituasjonen er to saker hvor vi har hatt spesielt fokus på kommunikasjonsarbeid i løpet av 2015.

Kommunikasjonsrådgiver har oppdatert krisekommunikasjonsplanen i 2015. Den er bl a oppdatert i forhold til hvilke roller som skal bemannes ved en krise og med navn på personene som sitter i redaksjonen.

Kommunikasjonsrådgiver har laget presseprogram og vært presseansvarlig under de to besøkene fra kongefamilien i Buskerud.

Barnehage-, utdannings- og barnevernsavdelingen

Fra 1.juni 2015 ble barnehage, utdanning og barnevern organisert i én avdeling. Det innebærer større muligheter for å se disse fagområdene i sammenheng og gjennomføre koordinerte tiltak. I tillegg øker organiseringen mulighetene for å utnytte både personelle og økonomiske ressurser på en enda bedre måte, bl. a gjennom felles tiltak rettet mot målgruppene. Selv om avdelingen opplever perioder med stort arbeidspress, vurderes likevel kapasiteten tilstrekkelig, ikke minst takket være høy kompetanse på alle fagområder.

Avdelingen har svært god kompetanse innenfor barnevern og måloppnåelsen på barnevernområdet vurderes som god. Alle oppgaver er gjennomført i tråd med embetsoppdrag og tildelingsbrev.

Barnehage og utdanning har i mange år vært godt integrert i avdelingen. En indikator på det er at nesten alle medarbeiderne, utenom barnevern foreløpig, arbeider med oppgaver på begge fagområdene. Også på disse fagområdene er alle oppgaver løst, i tråd med embetsoppdrag og tildelingsbrev.

Tilsyn har også i 2015 vært en prioritert oppgave for å bidra til bedre regelverksetterlevelse i barnehagesektor og grunnskolesektor. Fylkesmannen i Buskerud har gjennomført tilsyn på begge sektorer i henhold til de aktivitetskrav embetet fikk definert. Alle tilsyn er gjennomført i tråd med metodehåndbok og instruks.

Resultatene av tilsynsaktiviteten er i første rekke knyttet til de barnehager/barnehagemyndigheter og de skoler/skolemyndigheter det er ført tilsyn med, der avvik er avdekket og lovlig tilstand etablert. Kurs- og veiledningsmøter i forkant av tilsyn, sammen med sluttmøter og eventuelt påfølgende veiledning gir ofte tilsyn en merverdi, da også andre skoler kan være representert.

Tilsynsystema og tilsynsobjekter defineres ved kontinuerlig områdeovervåking basert på en rekke datakilder, klagesaker, medieoppslag og henvendelser fra institusjoner og enkeltpersoner.

Både tilsyn og klagesaksbehandling forutsetter nok og god kompetanse på lov- og regelverk. Avdelingen har nå 5 jurister hvilket gir avdelingen mulighet til løse både tilsynsoppgaver og klagebehandling på en god måte og godt innenfor de frister som gjelder.

Resultatet av klagesaksbehandlingen er at frister overholdes. I en sak, der kommunen som barnehagemyndighet ga en privat barnehage pålegg om å rette et forhold, der de mente at en høyt utdannet person ikke oppfylte vilkårene for tilsetting som styrer, ble saken påklagd via PBL. Saken ble også tatt opp i Stortingets spørretime, og besvart generelt. Bestemmelsen bør antakelig gjennomgås og kanskje harmoneres med tilsvarende bestemmelse for rektor i grunnskolen.

Fylkesmannen har til dels svært god kompetanse på innhold og funksjonalitet i Skoleporten, GSI og BASIL og bidrar til å sikre god kvalitet på innsamlede data. Alle beskrevne oppgaver er utført og nettressursene utnyttes både internt, i områdeovervåkingen, og eksternt, i hyppig kontakt med barnehage- og skoleeiere.

Fylkesmannen legger stor vekt på å være tilgjengelig og arbeide systematisk og proaktivt med informasjon, tilpasset lokale behov. Informasjon spres på mange ulike måter, gjennom fagsamlinger, planlagt og ad hoc veiledning, utsending av bearbeidet statistisk materiale og på ulike arenaer lokalt og regionalt.

Fylkesmannen arbeider godt og effektivt med oppgaver knyttet til eksamen og prøver, ikke minst pga kompetente medarbeidere. Avvik ved eksamen er fulgt opp og løst.

Gjennom bl. a nettverk innenfor PP-tjenesten, prosjekt innenfor læringsmiljø og det arbeidet utviklingsveilederne utfører i fylket følger Fylkesmannen med på det som foregår av kommunale og fylkeskommunale tiltak og utviklingsarbeid om utsatte barn og unge.

Internt hos Fylkesmannen er arbeidet rundt utsatte barn og unge et eget satsingsområde i embetets overordnede

virksomhetsplan og det er opprettet en tverrfaglig arbeidsgruppe, på tvers av helse, sosial, barnehage, utdanning og barnevern, for å kunne se sektoroppdragene i sammenheng. Oppgavene løses dog i stor grad innenfor hver avdeling.

Temaet er tatt opp i de ulike fora Fylkesmannen har og/eller møter, samtidig som mangelfullt samordnet tjenestetilbud for utsatte barn og unge er en parameter når vi definerer ulike tiltak, både kurs, veiledning og tilsyn. Arbeidet med implementering av Barnekonvensjonen er nå en intergret del av arbeidet med utsatte barn og unge.

Fylkesmannen forvalter tilskuddsordninger etter gjeldende retningslinjer for hver enkelt ordning og har god kompetanse gjennom ansatt med revisorutdanning. Likevel ble det i 2015 et vesentlig merforbruk på posten 225.64. Grunnet en omlegging av regnskapet i forbindelse med omorganisering i embetet, med nye avdelingsparametere, falt det dessverre ut et større beløp av embetes rapportering for andre tertial. Dette ble heller ikke oppdaget når Utdanningsdirektoratet omfordelte midler før tredje tertial. I den forbindelse ble bevilgningen til embetet justert ned. Vi endte derfor opp med et betydelig merforbruk for 2015.

Avdelingen disponerer 15,6 årsverk totalt, hvorav ca 5,0 årsverk benyttes til oppgaver under BLD (barnevern og introduksjonsordningen). Med kun to andre resultatområder, fordelte de øvrige 10,6 årsverk seg som følger:

Resultatområde 31: Forvaltningsoppgaver – barnehagen og grunnsopplæringen 7,0 årsverk

Resultatområde 32: Oppgaver for økt kvalitet i barnehagen og grunnsopplæringen 3,6 årsverk.

Landbruks- og miljøvernavdelingen

Landbruks - og næringsavdelingen ble 1. juni 2015 slått sammen med miljøvernavdelingen til landbruks - og miljøvernavdelingen. Sammenslåingen gir oss større mulighet for å se fagområder i sammenheng og utnytte kompetanse på tvers av fagområdene.

Måloppnåelsen på våre oppgaver oppleves som god, selv om vi det siste halve året har hatt noen utfordringer da flere medarbeidere har sluttet innen forurensningsområdet.

Landbruk og næringsutvikling

2015 ble et godt år for planteproduksjonen i fylket, særlig innen korn og grovfor. Det kom få saker om avlingsskade i 2015, selv om kraftig nedbør i september førte til noe flomskader på avling som fortsatt sto ute. Flommen rammet få bønder, men noen ble rammet hardt.

Fylkesmannen har i 2015 arbeidet videre med satsingen økt matproduksjon i Buskerud. Dette arbeidet foregår i nært samarbeid med det regionale partnerskapet, Innovasjon Norge, Buskerud Fylkeskommune, Bondelaget og Bonde- og småbrukarlaget. Vi arrangerte høsten 2015 en stor konferanse om økt matproduksjon på Verdens matvaredag 16. oktober. Konferansen hadde deltakere fra næringsorganisasjonene, offentlig landbruksforvaltning og elever og lærere fra naturbruksutdanningen. For øvrig prioriteres Fylkesmannens regionale bygdeutviklingsmidler til prosjekter og arrangementer som støtter opp under målsettingen om økt matproduksjon.

Tap av sau og lam på utmarksbeite var lavere i 2015 enn i 2014. Det er fortsatt gaupa som representerer størst tapsårsak av lam på beite.

Innen tilskuddsforvaltningen har det vært holdt to kurs for kommunal landbruksforvaltning for å øke kunnskapen om regelverket. Det ytes også mye veiledning per epost og på telefon. Vi ser at stadig endringer i regelverket for tilskuddsforvaltningen gir et kontinuerlig behov for kunnskapsoppbygging i kommunal forvaltning. Satsingen på kompetanseoppbygging gjør samtidig at mange kommuner har god kompetanse til å behandle tilskuddssaker på en god måte.

Fylkesmannen arrangerte kommunesamling vinteren 2015 med god deltakelse fra offentlig landbruksforvaltning, det regionale partnerskapet og fra landbruksnæringen.

Juni 2015 gjennomført vi miljødager i landbruket med fokus på forurensning, grøfting og kulturlandskap.

Egne tildelte midler fra LMD til FM til kommuneretta tiltak er svært viktig får å tilby et bredt kompetansetilbud gjennom året.

Skogbruk

Det er et mål om å øke den bærekraftige avvirkingen og styrke skogens bidrag til verdiskaping nasjonalt, regionalt og lokalt. Fylkesmannen arbeider målrettet med å øke aktiviteten i primærskogbruket i fylket ved gjennomføring

av tiltak i «Strategi for økt aktivitet i Buskerud skogbruket 2014 -17». I tillegg jobber vi via nettverket «Østlandsskogbruket», hvor vi blant annet har pekt på behovet for ny industri for å sikre avsetning av massevirke. Dette for å sikre gjenværende sagbruk i regionen.

Vi mener også det er svært viktig å ha et godt kunnskapsgrunnlag for å drive et bærekraftig skogbruk. Dette er et tema vi har satt fokus på ved sammenslåing til landbruks- og miljøvern avdelingen. Vi deltar blant annet i skogplannettverk på Østlandet for å utveksle erfaringer blant annet knyttet til miljøregistering i skog. I tillegg har vi jobbet aktivt med kvalitetsikring av naturtyper i skog.

1-3. september var Fylkesmannen i Buskerud vertsskap for landsdekkende skogfaglig samling i regi Landbruksdirektoratet hvor ca 70 personer deltok.

På jordbruk og skogbruk disponerer avdelingen 15 årsverk.

Naturmangfold

Buskerud har 155 områder som er vernet etter naturvernloven eller naturmangfoldloven. Forvaltning og oppsyn i disse områdene er prioritert av Fylkesmannen og skjer i stor grad i samarbeid med Statens naturoppsyn. Bekjempelse av uønska arter er også prioritert, blant annet av Rynkerose i de kystnære verneområdene. 3 skogområder i Buskerud har blitt vernet i 2015 som naturreservat ved frivillig vern. Fylkesmannen har også arbeidet med gjennomføring av tiltak i handlingsplan for Rød skogfrue.

21-23. september var Buskerud vertsskap for vernefagsamling for Miljødirektoratet hvor ca 135 personer deltok. Vi deltok også på RAMSAR konferanse i begynnelsen av juli. Begge disse samlingen var lagt til Sundvollen hvor Fylkesmannen blant annet bidrar med kompetanse til det store samferdselsprosjektet med ny trasee for jernbane og E-16 over Røysehalvøya.

Vi har sekretæriatsfunksjon for Roviltnemda i region 2 i Sør-Norge. Arbeidet er godt forankret internt og samarbeidet med nemd og andre aktører fungerer godt.

Fylkesmannen har deltatt aktivt i handlingsprogram for villrein for Nordfjella og Hardangervidda. I tillegg deltok vi i konseptvalgutredning (KVU) for RV7 med fokus på naturmangfoldet.

Helhetlig vannforvaltning

Her har vi bistått vannregionmyndigheten og vannområdene i utarbeidelse av vannforvaltningsplanen for vannregion Vest Viken. Vi har bistått med kvalitetssikring av vannforkomster i risiko og sterkt modifiserte vannforekomster. Oppdatering og kvalitetssikring av vann-nett skjer fortløpende, men vi har hatt noe etterslep her som nå er prioritert.

Forvaltning av anadrom laksefisk og innlandsfisk

Vi følger fortløpende opp forvaltning av fiskeressursene. Vi deltar i arbeidsgruppe i forhold til spredning av G. Salaris i Oslofjorden i regi av vannområde Ytre Oslofjord. Vi har fordelt midler og fulgt opp avbøtende tiltak i forhold til kalking av vassdrag. Når det gjelder uønsket spredning av ørekyte følges dette opp på Hardangervidda, og det gjennomføres tiltak for å hindre dette.

Forurensning

Overvåking av Drammensfjorden har gått som planlagt. Vi har pålagt flere grunneiere langs fjorden undersøkelser der det er sannsynlig at fjorden er forurenset. De store havnene har sendt inn og fått godkjent sine avfallsplaner. Vi har fulgt opp avfallsforbrenningsanleggenes egenrapporter.

Klima

Klima - og energi er tema i våre uttalelser i plansakene. Vi arrangerte våren 2015 en samling for kommunene om klima - og energiarbeid. Det er ikke etablert noe fast klima - og energinettverk i fylket, men vi deltar i Buskerudbysamarbeidet. Per i dag har vi ikke noe klimatilpasningsnettverk i fylket.

Miljøhensyn i plan

Vi har uttalt oss til alle varsler om oppstart av planarbeid, planprogram og planforslag på offetnlig ettersyn. Her redegjør vi for nasjonal politikk på miljøområdet og gir faglig veiledning.

Tilsyn og konsesjonsbehandling

Tilsyn og kontroll: Vi gjennomførte i overkant av 50 kontroller i 2015, hvorav to var revisjoner. Tilsynsaktiviteten har vært noe redusert da 3 medarbeidere sluttet i løpet av høsten.

Vi har enkeltsaker som tar mye ressurser mht oppfølging. I de siste årene har arbeidet med GBL bildeler tatt mye tid, med oppryddingsvedtak og rettsaker. Det går utover kapasitet til å løse andre saker.

Kunnskapsgrunnlaget og miljøinformasjon

Gis brukes aktivt i saksbehandlingen hos fylkesmannen, særlig i forbindelse med vernesaker, forvaltningsplaner, vannforvaltning, rovvilt og innenfor naturmangfoldområdet. Det arbeides mye med kvalitetssikring av naturtypekartleggingen for import til Naturbase.

Vi bruker og følger opp data i Forurensningsdatabasen løpende.

På resultatområde 1,3,4,5 og tverrgående virkemidler disponerer avdelingen 17 årsverk.

Kommunal-, justis- og beredskapsavdelingen

Plansaker

Fra 1. juni 2015 ble alle plansaker samlet i Kommunal-, justis og beredskapsavdelingen. Plangruppen har ansvar for å sørge for at alle fagområder (landbruk, miljø, samfunnssikkerhet, folkehelse, universell utforming, barn og unge, juridiske planbestemmelser mm.) som er innenfor Fylkesmannens ansvarsområdet blir sjekket ut ved behandling av planforslaget. Nødvendige avklaringer med fagpersoner i aktuelle avdelinger inngår i dette arbeidet.

Så langt har denne endringen gitt en mer effektiv saksbehandling og gitt en arbeidsbesparelse totalt på embetet. Vårt mål er å øke vår innsats så tidlig som mulig i planprosessen i kommunene, og samtidig være så tydelig som mulig i forhold til de problemene si ser i kommunenes valgte løsninger.

Vi har også startet opp og er godt i gang med forsøket om samordning av statlige innsigelser.

Samordning av statlige innsigelser i Buskerud - forsøk

I prosjektet er det lagt opp til å utprøve metoder for nytenking i planprosessen parallelt med samordning av enkeltsaker.

I alle plansaker føres det logg for registrering av alle aktiviteter og fremdriften. Utvidet dialog med både kommunene og de statlige etatene er igangsatt og tilpasset de enkelte plansakene. Noen etater er mer involverte i de løpende planprosesser og det ses allerede nå resultater som viser en effektivisering og bedre kommunikasjon. Når det gjelder bedre dialog med kommunene synes det å være behov for grundig utredning av møteteknikk og metoder. Kommunikasjonsformer er del av prosjektets fase 2.

Alle nye kommuneplaner og kommunedelplaner og områdereguleringer inngår i forsøket. Det er dessuten tatt inn plansaker som har pågått i lengre tid men som er i forhandling videre, f.eks. planarbeid hvor innsigelser ikke er avklart.

Fylkesmannen har ikke avskåret noen innsigelser direkte, men vi har som ledd i samordningen presisert uttalelser med resultat at innsigelsen ble begrenset. Fylkesmannen er involvert i tidlig fase av planarbeidet for flere kommuneplaner, kommunedelplaner og områdereguleringer. Vi ser at en tettere oppfølging mellom statlige etater og kommunene hele veien i planprosessen, bidrar til å løse opp i mulige uklarheter så tidlig som mulig. Som møtearena benyttes både regionalt planforum og egne møter.

Kommunalrett

Fylkesmannen har hatt en del henvendelser etter kommunestyrevalget i forbindelse med at folkevalgte organer skulle konstitueres. Spørsmålet om kvinnelig representasjon er et tema som ofte ble tatt opp.

Byggesaker

Løpende klagesaksbehandling er gjennomført innen gitte tidsfrister. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for året samlet er på 78 dager. Seminar for administrasjon og politikere ble holdt på tre steder i fylket i mars 2015 med til sammen 170 deltakere.

Kommuneøkonomi

Vi har hatt tett oppfølging av Nedre Eiker kommune. Møter med formannskapet, politisk ledelse og administrasjon gjennom hele året. Vi har spesielt holdt trykket opp på kommunens prosjekt innen helse og omsorg. Dette prosjektet har vi også støttet med skjønnsmidler. Vi har etterspurt resultater av omstilling innen helse og omsorg, siden dette har trukket ut i tid. Påtrykk fra fylkesmannen har bidratt til at kommunens resultat for 2015 ble positivt.

De kommunene som fikk negativt resultat i 2014 har vi fulgt opp gjennom 2015. Vi har spesielt vektlagt økonomistyring. Av disse kommunene er det spesielt Hole kommune vi har hatt fokus på siden underskuddet i 2014 ble på om lag 40 mill. kr. Resultatet for 2015 ble betydelig bedre enn prognosen gjennom hele året tilsa. Vi erfarer at tidlig involvering fra fylkesmannen har betydning.

Nettverksbygging for økonomimedarbeidere i fylket er et område som vi jobber med.

Beredskap

Embetet gjennomførte intern beredskapsøvelse for egen Kriseledelse i oktober 2015.

Det er gjennomført tilsyn i fem kommuner. Det har i 2014 og 2015 vært en trend at kommunene har fått avvik på sine risiko- og sårbarhetsanalyser.

Det har i tillegg blitt gjennomført øvelser hvor kommunenes beredskapsplaner har blitt øvd. Dette er blitt gjennomført i fem kommuner. Kommunene er gjennomgående flinke til å håndtere kriser på sitt nivå iht sine beredskapsplaner.

Det har videre blitt avholdt to ordinære møter i fylkesberedskapsrådet og ett møte i atomberedskapsutvalget.

Flyktningsituasjonen høsten 2015 medførte også at embetet gjennomførte møter med deler av fylkesberedskapsrådet hver fjortende dag i perioden oktober til ut i januar 2016.

Helse-, sosial- og vergemålsavdelingen

På embetsnivå har kontroll med saksbehandlingstid og restanser på helse og omsorgsområdet hatt høy prioritet. Klagesaksprosjektet omtalt under del I har bidratt til at vi i løpet av høsten har hatt en utvikling hvor antallet utsaker hver måned har vært flere enn nye saker i posthylla. Vi har avsluttet en rekke gamle saker – nødvendig og med den konsekvens at vi i 2015 ikke oppfyller de kravene som er satt til median saksbehandlingstid fra Statens helsetilsyn.

Klagesaksprosjektet har hatt fokus på effektivisering, bedre saksbehandlingsrutiner, mer fokus på likebehandling og bruk av maler og inntak av saksbehandlere i engasjement for å få kontroll med eldre saker.

Begrensninger i ressurser og prioritering av klagesaksbehandlingen har hatt som konsekvens at vi har måttet nedprioritere utadrettet virksomhet; likevel innen rammene av forsvarlig håndtering av utviklingsoppgavene fra Helsedirektoratet. Fagmidler tildelt i fullmaktsbrev har blitt fordelt til kommunene og fulgt opp i henhold til de føringer som er gitt. Planlagt tilsyn (systemrevisjoner) har imidlertid ikke kunnet la seg gjennomføre i et antall som ønsket eller i henhold til krav satt fra Statens helsetilsyn.

På sosialområdet er oppdragene løst i henhold til gitte føringer; både på klagesakssiden og når det gjelder utviklingsoppgaver. Et fortsatt godt samarbeid med NAV Buskerud har bidratt til gode resultater. I Buskerud er noe av Fylkesmannens fagmidler fra AV-dir brukt til å finansiere frikjøp av en ½ stilling for kommunal kompetanseveileder i NAV Buskerud.

Vergemål løste i 2015 pålagte oppgaver. Bemanningen vurderes som sårbar; fravær, nye oppgaver eller økt belastning utløser raskt forlenget saksbehandlingstid. Saksbehandlingssystemet («Arve») var i seg selv en utfordring; mye nedetid og dårlig funksjonalitet reduserte effektiviteten ganske betydelig. I motsatt retning virket tilsetting av ny fagsjef på vergemålsområdet, med mer fokus på kvalitet og likebehandling av sakene, med utarbeidelse av nye rutiner for saksbehandlingen, herunder nye maler. Høsten 2015 med et stort antall Enslige Mindreårige Asylsøkere (EMA) ble utfordrende; tilsetting av jurist i engasjementstilling og medarbeidere som hev seg rundt og reiste rundt i fylket og rekrutterte og senere ga opplæring til barnerepresentanter, løste situasjonen og vi har nå god kontroll.

Embetets arbeid med tidstyver

I forbindelse med vår organisasjonsgjennomgang har vi hatt fokus på effektiv ressursbruk. Tilgrensende arbeidsoppgaver ble samlet for å bidra til bedre ressursbruk og alle avdelingene har tatt opp temaer som bevisst møtedeltakelse og møtekultur, mulige endringer av saksbehandlingsrutiner, forbedret saksbehandlingsflyt og mer aktiv og bedre bruk av tilgjengelig saksbehandlingsverktøy.

Vårt Servicetorg har fått endrede arbeidsoppgaver i løpet av 2015. Flere av serviceoppgavene for embetet ble samlet her, mot at de tidligere var spredt på flere ansatte i forskjellige faggrupper. Det er innført elektronisk besøksregistrering for å kunne yte bedre service til både besøkende og de som får besøk. Videre er postfrankering nå satt ut til en ekstern bedrift, slik at vi fikk frigjort kapasitet.

For å gjøre saksbehandlingen enklere og mer effektiv er det utviklet et elektronisk startskjema for nyttilsetninger internt i administrasjonen. Dette skjema gjør arbeidsflyten mellom faggruppene enklere.

Embetet har også meldt inn tidstyver til Difis Tidstyvbase.

Asylsituasjonen

Den store flyktningstrømmen til Norge kom i annen halvdel av 2015, og Buskerud ble rimelig sterkt berørt på linje med de fleste andre fylkene. Utfordringene i den tidlige fasen lå blant annet i at verken kommunene eller fylkesmannen ble varslet om etablering og mengde av akuttmottakene, som til dels var store mottak for små kommuner. Situasjonen var således rimelig uoversiktlig i tidlig fase. Behovet for ekstern og intern koordinering og samordning var stort. Etter hvert kom det styringssignaler og oppdrag til fylkesmannen fra JD via DSB og SRF, H.dir, Utd.dir; UDI, IMDI og Bufdir. som både relaterte seg til kommunene og sentralmyndighetene.

I september bistod vi UDI og DSB med å kartlegge potensielle steder og lokaler for innkvartering av migranter, flyktninger og asylsøkere i kommunene. Rapport ble laget kommunevis og oversendt.

I Buskerud har vi fram til årsskiftet hatt i overkant av 3.100 flyktninger, fordelt på 16 mottak i 9 ulike kommuner.

Fylkesmannen i Buskerud har deltatt på samtlige av de ukentlige telefon- og videomøtene i regi av UDI og senere DSB siden starten i september 2015. Fra vår side har det vært viktig og riktig med deltakelse fra både embetsledelse, beredskap, helse og sosial, barnehage, utdanning, barnevern og kommunikasjon. Gjennom dette har vi fått tilgang på viktig informasjon som vi har kunnet videreformidle til kommunene og øvrige samarbeidspartnere, samt at vi har kunnet bringe tilbake viktige problemstillinger som har oppstått på lokalt nivå.

Fra oktober etablerte vi en egen prosjektgruppe internt, forankret hos embetsledelsen, for å samordne innsatsen av flyktningarbeidet enda bedre. Gjennom dette laget vi en: "Strategisk plan for fylkesmannens håndtering av flyktningssituasjonen". Den inneholder overordnet mål, delmål og aktivitetsmål for alle oppgavene i flyktningarbeidet, fra akuttsituasjon til bosetting. Planen er også en god basis for besøk og tilsyn i de berørte kommunene. Prosjektgruppen har hatt ukentlige møter, som er referatført og loggført i CIM.

Vi har på oppdrag fra DSB innhentet ukentlige statusrapporter fra kommunene, sammenstilt disse og oversendt dem til fastsatt tidspunkt.

Fra november etablerte vi et råd bestående av de mest relevante aktørene i Fylkesberedskapsrådet, og supplert med representant fra Kirkens bymisjon. Møtefrekvensen var hver 14. dag, hvor vi kunne utveksle informasjon og status på viktige møtepunkt, samt bringe prinsipielle spørsmål til rette sentrale myndighet. Møtene ble referatført og loggført i CIM.

30. november arrangerte vi et stort møte på Sundvollen hotell for samtlige kommuner i Buskerud. Innledere var fra UDI, IMDI, Husbanken, politiet, brannvesenet, komune og fylkesmann. Møtet var meget godt besøkt.

Vi har også gjennomført flere opplæringskurs ute i kommunene for barnerepresentanter til enslige mindreårige asylsøkere. Kursene har hatt god oppslutning, og Buskerud har ikke manglet representanter så langt.

Det ble for 2015 ikke satt av ressurser til arbeid med flyktninger i denne størrelsesorden. Følgelig har vi måttet omdisponere ressurser tilsvarende ca. 4 månedsverk i annet halvår 2015.

Resultatområde	Kapittel 1510	Fagdep.
Arbeids- og sosialdepartementet	kr 2 274 518,60	kr 745 388,63
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	kr 2 601 145,56	kr 674 641,34
Helse- og omsorgsdepartementet	kr 12 234 218,30	kr 3 277 531,20
Justis- og beredskapsdepartementet	kr 4 044 671,13	kr 6 935 070,13
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	kr 32 142 832,34	kr 964 335,71

Årsrapport 2015 Fylkesmannen i Buskerud - Innhold:

Kommunale og miljøvernsektorene	kr 52 412 852,37	kr 581 555,11
Kunnskapsdepartementet	kr 6 087 185,49	kr 15 064 008,43
Landbruks- og matdepartementet	kr 9 909 727,35	kr 0,00
Klima- og miljødepartementet	kr 7 855 577,93	kr 2 941 851,55
Andre	kr 0,00	kr 0,00
Sum:	kr 77 149 876,00	kr 30 602 826,00

IV - Styring og kontroll i embetet

Spesielle forhold knyttet til bemanning, kapasitet og kompetanse

Ressursbruk i 2015 til arbeidet med flyktninger

Fylkesmannen har i løpet av de siste 4 månedene i 2015 brukt ca 4 ekstra månedsverk, svarende til 1,2 årsverk, på flyktningarbeid. Ressursene har vært fordelt på beredskap, helse, sosial, vergemål, barnehage, utdanning, barnevern, kommunikasjon og ledelse. Gjøremålene har vært kartlegging av mottaksplasser, ukentlige videomøter, arbeid i prosjektgruppen, ukentlige situasjonsrapporter, møter i "Fylkesberedskapsrådet", deltakelse på folkemøter, seminar og opplæring av barnerepresentanter for enslige mindreårige asylsøkere.

Landbruks- og miljøvernavdelingen

Landbruk

Det er mange lovpålagte oppgaver innenfor landbruksområdet. Tilskuddsforvaltningen tar mye tid og krever rask saksbehandling. Enkelte saker er svært ressurskrevende. Gjennomførte forvaltningskontroller med kommunene viser enkelte avvik, og et behov for ytterligere kunnskapsoppbygning i kommunene. Vi ser at det blir mindre tid til å drive utviklingsorientert næringsarbeid innenfor de ressursene vi har tilgjengelig. Dette skyldes blant annet intern omorganisering i 2015, og også ubesatt stilling innen næringsutvikling høsten 2015.

Naturmangfold og miljø

På miljøområdet opplever vi at det blir gitt supplerende tildelinger igjennom året, og det har vært et problem for iverksetting av tiltak og opprettelse av engasjementer at mange av tilsagnsbrevene kommer utover våren og tildels sommeren. Vi ser at Miljødirektoratet har prøvd å samle disse tildelingene mere og det er bra. For fremtidig styring hadde det vært fint om tildelinger kom tidligere på året eller ble gitt for flere år av gangen.

Høsten 2015 har vært krevende for arbeidet med forurenssningssaker og tilsyn da 4 erfarne medarbeidere har sluttet. Dette har medført at enheten er svekket på kompetanse og saksbehandlingstiden har økt noe. Noe mindre tilsyn er blitt gjennomført i 2015 enn normalt.

Barnehage-, utdannings- og barnevernsavdelingen

Avdelingen har stor bredde i sin portefølje og er den minste avdelingen med sine vel 15 årsverk. Avdelingens oppdrag og oppgaver er i innhold og omfang av en slik art at avdelingen hvert år tar sikte på å utføre oppdragene og oppgavene på en måte som ikke utløser avvik. Det oppnås ved å organisere arbeidet på en hensiktsmessig måte. Mange oppgaver må løses på individuell basis, med den sårbarheten det kan medføre i form av sykefravær, bytte av jobb, permisjoner mm. Vi har derfor etablert faggrupper og arbeidsgrupper innenfor hver sektor, men også på tvers. Dette medfører at mange har mulighet for å bistå eller ta over oppgaver, dersom det skulle bli nødvendig. Frem til nå har også to andre virkemidler fra tid til annen vist seg nyttige. Det dreier seg om kjøp av tjenester fra eksterne parter (universitet/høgskole, fylkeskommune, kommune) eller konkrete avtaler med naboembeter.

En annen viktig faktor er avdelingens sammensetning hva gjelder kompetanse. Avdelingen besitter god kompetanse innenfor alle fagområder, med passe fordeling mellom pedagogikk, jus, økonomi og forvaltning. Det er viktig å ha en kontinuerlig vurdering av den samlede kompetansen og være i tråd med eller i forkant av eventuelle endringer i oppdrag.

For at Fylkesmannens tiltak skal ha ønsket effekt helt ut i kjeden av aktører og målgrupper, må samarbeid og samhandling på og mellom aktørene fungere. Det er tegn som tyder på en viss møtetretthet i enkelte kommuner, noe som kan true effekten av vårt arbeid. Vi har derfor fokus på ulike arenaer for samhandling og samarbeid i fylket, i lys av oppnådd effekt.

Avdelingens vel 15 årsverk er fordelt på jus, pedagogikk, økonomi og forvaltning, med passe fordeling og grei kapasitet ift de oppgavene avdelingen skal løse.

Kommunal-, justis- og beredskapsavdelingen

Avdelingen har en bred oppgaveportefølje som har blitt ytterligere utvidet som følge av organisasjonsendringen. Vi har derfor jobbet mye med å gi alle oppgaver et riktig ressursnivå og minske sårbarheten. I tillegg har vi i løpet av året fått tildelt nye oppgaver i forbindelse med flyktningssituasjonen, særlig i forhold til beredskap og bosetting av flyktninger. Dette har gjort at vi har måttet omprioritere ressurser og nedprioritere utviklingsoppgaver som

ikke var strengt nødvendig.

Plansakene styres av stramme løpende tidsfrister og er sårbart dersom det skulle bli vakanse i en stilling over en periode. Vi må da prioritere arbeidet med overordnede planer og velge bort enkelte detaljplaner.

For å klare å holde saksbehandlingstiden på plan- og byggesaker har vi en konstant oppfølging av restanser og omfordeler saker der dette er nødvendig.

Etter omorganiseringen i embetet legger vi opp til mer omfattende informasjon til fylkesmannens ledergruppe og fagsjefene om økonomisk utvikling generelt og spesielt for ROBEK kommunene, samt kommuner som har en negativ økonomisk utvikling.

Helse-, sosial- og vergemålsavdelingen

Avdelingen har en samlet oppgaveportefølje som ikke anses å stå i forhold til ressurser og bemanning.

Av oppdragene vi har for Justis- og beredskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet er det avdelingsdirektørs vurdering at spesielt oppdragene fra HOD/ Statens helsetilsyn framstår som underfinansierte. Kravene satt til saksbehandlingstid er svært krevende og krever høy ressursinnsats – på bekostning hittil av andre oppgaver, både innenfor Statens helsetilsyn sitt område (planlagte tilsyn, områdeovervåking), men også innenfor Helsedirektoratets område; hvor vi aktivt må søke minimumsløsninger for å løse oppdrag.

Litt avhengig av hva man velger å legge i begrepene, kan vi i dag si (ref. det som tidligere er sagt om vårt klagesaksprosjekt) at vi har styring, men enda ikke kontroll. Siktemålet er helt klart at vi også har kontroll i løpet av 2016.

Restansesituasjonen i HSV - økt bemanningen med 3 midlertidige stillinger fra høsten 2015.

Økning i antall enslige mindreårige flyktinger til Buskerud har ført til økt saksmengde på vergemålsområdet. Embetet måtte dermed øke bemanningen på dette feltet med 1 midlertidig engasjement fra høsten 2015.

Administrasjonsstaben

Etter organisasjonsgjennomgangen ble det satt i gang kompetansekartlegging blant embetets ansatte, for å få en bedre oversikt over embetets samlede, og eventuelt ubrukt kompetanse.

Etter Riksrevisjonens etterlevelserevisjon på anskaffelsesområdet høsten 2015, har embetet iverksatt ny runde med opplæring og bevisgjøring av ansatte i det statlige regelverket som omhandler anskaffelser.

Embetet har tatt i bruk Riskmanager og har nå startet jobben med å flytte våre interne rutiner og retningslinjer til RiskManager dokumentstyring. Dette gjelder blant annet IKT, dokumentasjonssikkerhet og HMS.

Risikostyring

Risikovurderinger ligger til grunn for embetets risikostyring og har jevnlig vært tema på våre ledermøter. Risikostyringen er inkorporert i avdelingenes virksomhetsplaner hvor de beskriver risikoer og konsekvenser som kan ramme måloppnåelsen, både overordnet og for den enkelte faggruppe. Dette blir brakt videre til embetets overordnede virksomhetsplan og videre til vår strategiske plan.

Risikofaktorene i embetet ble i 2015 vurdert å være utilstrekkelig kompetanse og sårbare nøkkelkompetanse grunnet fratredelse, sykdom og annet fravær. Videre er feil i IT-systemer, samt dårlig kommunikasjon og manglende åpenhet en mulig risiko.

- Etter gjennomførte organisasjonsendringer er kompetansen mer robust i alle avdelinger
- IKT infrastruktur er fornyet i 2015
- Kommunikasjon var et satsningsområde i hele 2015

For 2016 er derfor risikobildet endret.

Andre vesentlige forhold

I forbindelse med organisasjonsgjennomgangen ble det også sett på lokalitetene i Statens hus og mulighetene for å skape et bedre arbeidsmiljø innenfor de arealene som Fylkesmannen disponerer. Dette medførte noe intern bytting av kontorplasser og ombygging av lokalitetene. Det ble også opprettet et "summeareal", en uformell

møteplass i en av etasjene. Vi har redusert arealbehovet og senket husleiekostnadene.

Embetet er opptatt av mangfold og likestilling. I våre utlysningstekster oppfordres kvalifiserte søkere uavhengig av alder, kjønn, funksjonsevne, nasjonalitet og etnisk bakgrunn til å søke. Blant ledelsen har vi god balanse mellom kvinner og menn, 3 kvinner og 4 menn. Fordelingen blant de nytilsatte fagsjefene er 7 kvinner og 3 menn. Ved lønnsforhandlinger og lønnsfastsettelse er vi oppmerksom på likelønnsprinsippet.

Vi henviser forøvrig til tabell 60.2 i vedlegget, for ytterligere oversikt over kjønnsbalanse.

Fylkesmannen i Buskerud var representert på konferansen "Samarbeid og medbestemmelse i statlige virksomheter, som partene i arbeidslivet arrangerer hvert 2. år. Embetet har fokus på, og oppfordrer de ansatte til, aktivt medarbeiderskap.

Partsammensatte møter (SAMU og AMU) gjennomføres i henhold til regelverket. I forbindelse med organisasjonsgjennomgangen ble det også avholdt partsammensatte møter, drøftinger og forhandlinger.

V - Vurdering av framtidsutsikter

Som nevnt innledningsvis i fylkesmannens beretning (kapittel I) har vi gjennomført viktige endringer i egen organisasjon.

Ved oppstart av arbeidet med organisasjonsgjennomgangen ble det lagt vekt på hva Fylkesmannen skal oppnå ved intern og eksternt utvikling. Vi skal blant annet sikre oss at vi fremstår som en organisasjon utad med god kommunikasjon og omdømmebygging. Videre at vi får til bedre samarbeid internt og bedre utnyttelse av kompetansen vår. Som ledd i dette ble det besluttet at saker etter plan- og bygningsloven i sin helhet legges til en avdeling. I tillegg ble landbruks- og næringsavdelingen slått sammen med miljøvernavdelingen til landbruks- og miljøvernavdelingen. Disse endringene, sammen med større og mer robuste avdelinger, gir oss bedre muligheter til å se fagområder i sammenheng og utnytte kompetanse på tvers i organisasjonen.

I løpet av 2016 skal vi evaluere organisasjonsendringene og vurdere om vi har nådd målsettingene vi satte i oppstarten av dette arbeidet:

- Bedre utnyttelse av kompetansen vår
- Bedre ressursutnyttelse
- Effektive arbeidsformer - redusere restanser
- Sikre oss at vi fremstår som en organisasjon utad
- Samsvar mellom egen organisering og god oppgaveløsning

Regjeringens fellesføring for statlige virksomheter i 2016 er å styrke kontakten mellom brukerne og forvaltningen. Bedre kunnskap om brukernes situasjon og opplevelse av offentlige tjenester kan gjøre tjenestene mer treffsikre, aktuelle og effektive. Som andre statlige forvaltningsorganer skal vi kartlegge hvordan brukerne opplever oss som virksomhet. For vår del vil vi prioritere en intervjubasert undersøkelse i 2. halvår, der vi også ønsker å fange opp om gjennomførte organisasjonsendringer har gitt en effekt for våre brukere. Måling av omdømmet vårt og tilbakemelding på hvordan vi fremstår utad er også viktig.

Omorganiseringen av embetet, med opprettelsen av nye og større avdelinger, bidrar til bedre samordnede tjenester og større effektivitet. Avdelingene er nå organisert med faggrupper og fagsjefer med personalansvar og er slik sett godt rustet for gamle og nye utfordringer, som kommunereform/regionreform og flyktningssituasjon.

Kommunene har sine utfordringer knyttet både til kommunereformen og flyktningssituasjonen, som krever både kapasitet og ressurser. Fylkesmannen mener å registrere en viss møtetretthet i kommunene og vil vurdere de ulike samhandlingsarenaer som benyttes i fylket, hva gjelder hvem som deltar, hvilke tema som belyses og hvilken effekt arbeidet har. Ett forhold som bør vurderes spesielt, er verdien av fellesmøter for alle eller mange kommuner, kontra dialogmøter med enkeltkommuner.

Flyktninger

Fylkesmannen er på det rene med at det ikke blir tilført ekstra midler på kap. 525, post 01 i 2016 for å møte forventede økte utgifter på grunn av håndtering av flyktningssituasjonen i embetet. De eventuelle merutgifter som måtte påløpe, må primært dekkes ved omdisponering innenfor de avdelingene som har fagområdene helse, sosial, vergemål, barnehager, utdanning, barnevern og fri rettshjelp.

Landbruks- og miljøvernavdelingen

Landbruk

De siste årene har det vært økt fokus på matproduksjon i Norge. For å nå denne målsettingen er det svært viktig å viderføre lav omdisponering av dyrka og dyrkbar mark til andre formål enn matproduksjon. Utfordringer til jordvernet er også knyttet til at lønnsomheten i tradisjonell landbruksproduksjon fortsatt er lav. Dette fører til at flere grunneiere ønsker å omdisponere arealer til formål som er mer privatøkonomisk lønnsomme. Problemer med dårlig jordstruktur, manglende grøfting og generelt liv i jorda truer også matproduksjonen på sikt. Utviklingen i melkeproduksjonen er bekymringsfull med lav rekruttering og liten interesse for å kjøpe melkekvote.

Nedleggelsen av Follum og Tofte og annen foredlingsindustri av massevirke har skapt en ny situasjon i

skognæringen. Dette krever rasjonell tømmertransport fra skogen og frem til industri og marked. Opprusting av skogsbilveier er et viktig tiltak her. Det er viktig at det fortsatt arbeides for å legge til rette for effektiv eksport av massevirke og biprodukter fra sagbruksindustrien. Samtidig må det legges til rette for etablering av ny trebasert industri i Norge, slik at verdiskapingen kan skje her. Fylkesmannen må ha tilstrekkelig med kapasitet til å arbeide med disse problemstillingene på overordnet nivå.

Miljø

Sterk befolkningstilvekst i Osloområdet og tilflytting fra utkantområdene til sentrale strøk bidrar til press på arealene i i nedre del av Buskerud. Fortetting øker i bynære områder som igjen medfører støy og luftproblematikk. Et stadig press på arealene til ulike formål stiller store krav til lokale og regionale myndigheter for å avveie motstridende interesser på en god måte.

Et endret klima med mer totalnedbør og mer intens nedbør vil øke utfordringene med håndtering av overvann. Ekstrem og kraftig nedbør, samt brå smelting av snø i områder med tett flater, kan skape overvannsmengder og fare for omfattende skader på bygninger, infrastruktur og anlegg. Tiltak for å forebygge slike skader setter store krav til kommunal planlegging og gjennomføring for å gjøre samfunnet mer klimatilpasset og hindre skader.

Etter omorganiseringen og når bemanningen er på plass forventer vi at avdelingen vil bli mere effektiv og at tilsyn og konsesjonsbehandling kommer opp på riktig nivå igjen.

I forhold til naturmangfold er det forventninger til at Fylkesmannen bidrar aktivt både i verneprosesser (frivillig vern) og ved økologisk kompensasjon av naturverdier ved samferdelsprosjekt. Dette er prosesser som krever menneskelig ressurser og kapasitet.

Kommunal-, justis- og beredskapsavdelingen

Oppfølging av ROBEK kommuner og kommuner i økonomisk ubalanse viser god effekt og vil bli fulgt opp.

I kommunereformperioden vil det stilles krav til utarbeiding av analyser og veiledning på ulike områder. Økonomi er en sentral del av ulike problemstillinger knyttet til reformen. I tillegg vil nytt inntektssystem ha betydning for ytterligere veiledning. Nettverksbygging på økonomiområdet vil være et sentralt element.

På området arealplan kan kommunenes behov for veiledning endre seg med større kommuner og større fagmiljø. Dette kan påvirke enkelte fagområder, også med hensyn til dagens bruk av ressurser.

Forsøket med samordning av statlige innsigelser går ut 2016 og det skal gjennomføres en evaluering tidlig på året. Forsøkene er lagt opp forskjellig i fylkene som deltar, og det vil derfor knytte seg stor interesse til funnene og hvordan disse vil påvirke innsigelsesmyndighetene. Hvis ordningen blir fast og Fylkesmannen får myndigheten, vil det måtte avspeiles mht til ressurser.

Når det gjelder byggesakene er det usikkert hvordan endringene i plan- og bygningsloven som trådte i kraft 1. juli 2015 med færre søknadsplichtige tiltak vil påvirke klageinngangen fremover. Vi har hatt en liten nedgang i klagesaker i år sammenlignet med de to siste årene, men denne nedgangen er jevn for hele året og kan derfor ikke tilskrives lovendringen.

Generelt er antall klagesaker avhengig av hvor mange nye byggetiltak som påbegynnes slik at lavkonjunktur og mindre investeringer i nye prosjekter kan føre til færre klager. (Dette kan nok også føre til at færre reguleringsplaner blir fremmet).

Endringer av klima har medført flere situasjoner hvor kommunene har ønsket bistand av forskjellig karakter fra vår beredskapsgruppe. Det er grunn til å anta at dette vil fortsette eller øke. Det må fokuseres i enda større grad hvor viktig det er å forhindre at kommunene gjennom arealplanlegging bygger mer sårbarhet inn i samfunnet.

Beredskap

Det har vist seg at det er et stort behov for veiledning av kommunene spesielt innenfor hvordan de utarbeider sine risiko- og sårbarhetsanalyser. På kort sikt, når mange av kommunene er så små som de er og ikke har mulighet til å bruke mer ressurser innenfor beredskapsfeltet, vil denne situasjonen sannsynligvis endre seg lite. Vi er av den oppfatning at kommunereformen vil medføre større og mer robuste kommuner som vil kunne sette av mer ressurser til å jobbe med beredskapsfeltet.

Barnehage-, utdannings- og barnevernsavdelingen

Avdelingen innehar per i dag god kompetanse og rimelig kapasitet på alle aktuelle fagområder takket være ulik

utdanningsbakgrunn og omfattende kompetanseutvikling via respektive direktorat.

Antallet statlige strategier er fortsatt høyt og kan med fordel reduseres til fordel for noe større fylkesvis frihet, der fylkene i større grad kan tilpasse arbeidet til lokale forhold og benytte de virkemidler som har vist seg formålstjenlige, f eks tidligere, nevnte ordning med utviklingsveiledere i fylket.

Helse-, sosial- og vergemålsavdelingen

Underfinansiering på tilsynsområdet (helse og omsorg) er omtalt i del IV.

Våre oppgaver på tilsynsområdet styres i høy grad av antallet nye klagesaker som kommer; med begrenset mulighet for å styre dette. Når det anmodes om tilsynsmessig oppfølging, er embetene gitt liten frihetsgrad til selv å prioritere hvilke saker det ut i fra et tilsynsperspektiv anses hensiktsmessig å følge opp.

Målsettingen om å ha kontroll på klagesakene, både hendelsesbaserte tilsynssaker og rettighetssaker, i løpet av 2016 ligger fast. En viktig del av samfunnsoppdraget er imidlertid også planlagt tilsyn, områdeovervåkning og råd/ veiledning som en del av arbeidet med å bidra til at påpekte avvik i tjenestene faktisk lukkes og at tjenestene virkelig lærer av våre avgjørelser. Vi ser nå på starten av året at vi utover å få kontroll med egen saksbehandlingstid, ikke har kapasitet til å gjøre den jobben vi burde gjøre på de nevnte områdene.

VI Årsregnskap 2015 for Fylkesmannen i Buskerud

Ledelseskomentarer

Innledning

Fylkesmannen i Buskerud er Kongens og regjeringens representant i fylket og skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer blir fulgt opp. Fylkesmannen er et viktig bindeledd mellom kommunene i Buskerud og sentrale myndigheter. Embetet er et ordinært statlig forvaltningsorgan underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet, som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra virksomhets- og økonomiinstruks for Fylkesmannen fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 27. november 2014.

Tallene i regnskapsoppstillingen gjelder ikke bare embetets driftsutgifter, men også alle ordninger embetet administrerte og utbetalte på vegne av fagdepartementer og direktorater i 2015 (honorar til sensorer, kontrollkommissjoner, tilskudd osv.).

Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Fylkesmannen i Buskeruds totale disponible bevilgninger og belastningsfullmakter, regnskapsførte utgifter og inntekter.

Vesentlige forhold

I 2015 har Fylkesmannen disponert en tildeling over kapittel 0525 post 01 på 78,1 millioner kroner og regnskapet viser et mindreforbruk på 0,9 millioner kroner som søkes overført til 2016 på post 01 jamfør note A.

For å få driftsbudsjettet i balanse ble bevilgningen på kapittel 0525 i 2015 styrket med 6,8 millioner kroner i administrativ kostnadsdekning fra fagkapitlene .

Helen Bjørnøy
(sign)

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 05.november 2015. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av eget departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

Regnskapet følger kalenderåret

Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret

Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp

Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er gruppert etter ulike kontoplaner.

Jfr. krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som vi har rapportert til statsregnskapet. Det er stilt opp etter de kapitler og post i bevilgningsregnskapet som Fylkesmannen har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og gjeld vi står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen «samlet tildeling» viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post.

Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert i statsregnskapet og vises i kolonnen «regnskap 2015»

Vi har ikke gitt belastningsfullmakter til andre virksomheter.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2015

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2015	Merutgift (-) og mindreutgift
0525	Fylkesmannsembetene - driftsutgifter	01	Driftsutgifter	A, B	78 122 000	77 449 638	672 362
0525	Fylkesmannsembetene - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	1 372 000	6 606 434	-5 234 434
0225	Tiltak i grunnopplæring - driftsutgifter	01	Driftsutgifter		1 650 000	1 763 023	
0225	Tiltak i grunnopplæring - særskilde driftsutg	21	Spesielle driftsutgifter		14 970 000	14 964 852	
0225	Tilskudd til oppl. av barn og unge i statl. asyl	64	Diverse		8 263 000	9 650 042	
0225	Tilskudd til leirskoleopplæring	66	Diverse		2 589 000	2 530 528	
0226	Kvalitetsutvikling i grunnopplæring - spes.	21	Spesielle driftsutgifter		9 972 000	9 761 641	
0226	Kvalitetsutvikling i grunnopplæring - vider	22	Diverse		19 750 805	18 739 023	
0231	Barnehager - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		7 330 000	7 307 334	
0231	Barnehager, tilskudd for svømming i barneha	70	Tilskudd		1 162 500	1 162 500	
0310	Tilskudd til tros- og livssynssamfunn	70	Tilskudd		Åpen fullmakt	9 474 772	
0469	Vergemålsordningen - driftsutgifter	01	Driftsutgifter		8 168 529	8 216 103	
0469	Vergemålsordningen - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		Åpen fullmakt	3 831 280	
0470	Fri retts hjelp - Driftsutgifter	01	Driftsutgifter		Åpen fullmakt	7 054 974	
0500	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter		800 223	800 223	
0571	Rammetilskudd til kommuner - spes. driftsutg	21	Spesielle driftsutgifter		899 938	899 938	
0621	Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inklude	21	Spesielle driftsutgifter		2 029 020	2 005 025	
0621	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte	63	Diverse		7 394 779	7 394 788	
0718	Rusmiddelforebygging - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		416 222	416 221	
0719	Annet folkehelsearbeid - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		25 000	25 000	
0721	Statens helse tilsyn - Driftsutgifter	01	Driftsutgifter		1 041 000	1 158 828	
0734	Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustilta	01	Driftsutgifter		Åpen fullmakt	2 064 803	
0734	Tvungen psykisk helsevern	70	Tilskudd		Åpen fullmakt	89 100	
0761	Omsorgstjeneste - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		794 200	795 513	
0761	Tilskudd til omsorgstjenester	60	Diverse		0	23	
0761	Omsorgstjeneste - kompetanse og innovasjon	68	Diverse		13 932 514	13 869 514	
0762	Primærhelsetjeneste - forebyggende helsetjen	60	Diverse		1 000 000	1 000 000	
0762	Forebygging av uønsket svangerskap og abort	73	Tilskudd		375 000	375 000	
0765	Psykisk helse og rusarbeid - spesielle driftsutg	21	Spesielle driftsutgifter		536 200	537 413	
0765	Psykisk helse og rusarbeid - kommunale tjene	60	Diverse		9 450 000	9 299 999	
0765	Psykisk helse og rusarbeid - kompetansetiltak	61	Diverse		4 143 900	4 045 940	
0765	Psykisk helse og rusarbeid - rusarbeid	62	Diverse		20 220 716	20 108 551	
0783	Personell - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		900 000	899 959	
0854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet - spes. drift	21	Spesielle driftsutgifter		1 481 249	1 344 576	
0854	Kommunalt barnevern	60	Diverse		30 872 000	30 872 000	
1144	Miljørettet prosjektarbeid m.m.	77	Tilskudd		160 000	160 334	
1400	Miljøverndepartementet - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		400 000	400 000	
1410	Miljøovervåking og miljødata	21	Spesielle driftsutgifter		834 400	830 326	
1420	Miljødirektoratet - driftsutgifter	01	Driftsutgifter		0	470 000	
1420	Miljødirektoratet - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		2 954 250	2 624 867	
1420	Statlige vannmiljøtiltak	22	Diverse		2 060 000	2 064 950	
1420	klima, naturmangfold og forurensing- oppdra	23	Diverse		1 248 377	721 025	
1420	Tiltak i verneområder	31	Diverse		757 000	635 657	
1420	Statlige erverv, fylkesvise vernepl	32	Diverse		320 000	311 682	
1420	Oppryddingstiltak	39	Diverse		2 593 000	2 594 221	
1420	Tilskudd til vannmiljøtiltak	70	Tilskudd		50 000	45 000	
1420	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt	72	Tilskudd		3 500 000	1 595 578	
1420	Forebyggende og konfliktdepende tiltak i r	73	Tilskudd		1 455 000	1 432 013	
1420	Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte natur	82	Diverse		962 000	960 028	
1425	Vilt- og fisketiltak - driftsutgifter	01	Driftsutgifter		585 000	467 887	
1425	Tilskudd til fiskeformål	70	Tilskudd		300 000	300 000	
1425	Tilskot til viltformål	71	Tilskudd		628 832	628 832	
1633	Nettoordning for mva i staten	01	Driftsutgifter			5 509 813	
<i>Sum utgiftsført</i>					268 469 654	298 266 773	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3525	Inntekter ved oppdrag	01	Driftsinntekter		6 087 665	6 087 665
3525	Ymse inntekter	02	Ymse		307 775	307 775
5309	Tilfeldige inntekter, ymse	29	Ymse		170 039	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift		11 767 662	
Sum inntektsført					0	18 333 141
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					279 933 632	
Kapitalkontoer						
60053501	Norges Bank KK /innbetalinger				15 895 916	
60053502	Norges Bank KK/utbetalinger				-295 534 157	
715206	Endring i mellomværende med statskassen				-295 391	
<i>Sum rapportert</i>					0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)						
Konto	Tekst			2015	2014	Endring
6260	Aksjer			0	0	0
715206	Mellomværende med statskassen			-2 845 697	-2 550 307	-295 391

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Virksomhet: A3 - Fylkesmannen i Buskerud

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
052501	1 352	76 770	78 122
052521	1 372	0	1 372

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastnings-fullmakter (-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
052501/452501		672 362		672 362	307 775			971 017	[5% av årets tildeling i note A]	971 017
052521		-5 234 434		-5 234 434	6 087 665			853 231	[5% av årets tildeling i note A]	853 231

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Fylkesmannen i Buskerud har i 2015 fått fullmakt til å overskride driftsbevilgningen på kap 0525 post 01 med inntil 2% av bevilgningen mot tilsvarende merinntekt på kap 3525 post 02.

Fylkesmannen har fått fullmakt til å overskride driftsbevilgninger på kap 0525 post 21 mot tilsvarende merinntekter på kap 35 25 post 01

Oppstilling av artskontorrapporteringen, 31.12.2015

	Note	2015	2014
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	2 011 464	353 750
Salgs- og leieinnbetalinger	1	4 383 975	5 901 101
Andre innbetalinger	1	0	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		6 395 439	6 254 851
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	95 947 989	89 849 576
Andre utbetalinger til drift	3	45 140 221	54 554 931
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		141 088 210	144 404 507
Netto rapporterte driftsutgifter		134 692 770	138 149 656
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	-598	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		-598	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	1 361 996	2 100 374
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		1 361 996	2 100 374
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		1 362 594	2 100 374
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m,m,	6	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	150 306 155	130 755 916
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		150 306 155	130 755 916
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		170 039	163 689
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		11 767 662	11 043 688
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		-5 509 813	0
<i>Sum rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		6 427 888	11 207 377
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		279 933 632	259 798 569
Oversikt over mellomværende med statskassen **			
Eiendeler og gjeld		2015	2014
Fordringer		380 314	560 005
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-3 258 312	-3 093 689
Skyldige offentlige avgifter		30 376	0
Annen gjeld		1 925	-16 623
Sum mellomværende med statskassen	8	-2 845 697	-2 550 307

* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2015	31.12.2014
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Byggesaksgebyr	0	0
Tilsynsavgift elsikkerhet	0	0
Gebyrer / avgift omsetning produksjon sprengstoff første omsetningsledd	0	0
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra statlige virksomheter	2 004 714	7 000
Tilskudd fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	340 000
Andre tilskudd og overføringer	6 750	6 750
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	2 011 464	353 750
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekt tjenester, avgiftsfri	4 378 975	5 809 371
Tilfeldige inntekter	5 000	91 730
Sum salgs- og leieinnbetalinger	4 383 975	5 901 101
<i>Andre innbetalinger</i>		
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	6 395 439	6 254 851

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2015	31.12.2014
Lønn	68 828 533	64 819 481
Arbeidsgiveravgift	11 767 662	11 043 688
Pensjonsutgifter*	0	0
Sykepenger og andre refusjoner(-)	-2 082 768	-2 497 640
Andre ytelser**	17 434 561	16 484 047
Sum utbetalinger til lønn	95 947 989	89 849 576
<i>* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.</i>		
Antall årsverk:	116	115

** Andre ytelser gjelder i hovedsak utbetalinger til sensorer, kontrollkommisjoner, nemder, styrer etc. og ikke egne ansatte.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2015	31.12.2014
Husleie	7 733 456	6 878 955
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	241 396	17 141
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	3 498 520	4 361 653
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	4 213	91 331
Mindre utstysanskaffelser	98 132	415 488
Leie av maskiner, inventar og lignende	361 473	549 300
Kjøp av fremmede tjenester	18 991 152	25 176 554
Reiser og diett	2 577 287	2 190 182
Øvrige driftsutgifter	11 634 590	14 874 327
Sum andre utbetalinger til drift	45 140 221	54 554 931

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2015	31.12.2014
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	-598	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	-598	0

	31.12.2015	31.12.2014
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	0
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	0

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2015	31.12.2014
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	121 430	56 153
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 240 566	2 044 221
Sum utbetalt til investeringer	1 361 996	2 100 374

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2015	31.12.2014
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2015	31.12.2014
Tilskudd til kommuner	126 402 355	103 647 110
Tilskudd til fylkeskommuner	5 977 757	7 988 667
Tilskudd til private	4 348 906	5 254 726
Tilskudd til organisasjoner	11 489 845	12 838 764
Tilskudd til statsforvaltningen	2 087 292	1 026 650
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	150 306 155	130 755 916

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2015	31.12.2015	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0		
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	33 345	0	33 345
Andre fordringer	380 314	380 314	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	413 659	380 314	33 345
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-313 620	0	-313 620
Skyldig skattetrekk	-3 258 312	-3 258 312	0
Skyldige offentlige avgifter	30 376	30 376	0
Annen kortsiktig gjeld	1 925	1 925	0
Sum	-3 539 632	-3 226 011	-313 620
Sum	-3 125 973	-2 845 697	-280 275

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervesdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
Aksjer							
Selskap 1							
Selskap 2							
Balanseført verdi 31.12.2015							0

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

Innhold

Kongehuset	Side 2
Arbeids- og sosialdepartementet	Side 2
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	Side 5
Helse- og omsorgsdepartementet	Side 10
Justis- og beredskapsdepartementet	Side 19
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Side 23
Kulturdepartementet	Side 31
Kunnskapsdepartementet	Side 31
Landbruks- og matdepartementet	Side 49
Klima- og miljødepartementet	Side 66
Samferdselsdepartementet	Side 71
Statens Helsetilsyn	Side 71
Utenriksdepartementet	Side 76
Andre	Side 76

Fylkesmannsembetene utfører fagoppgaver for flere departementer og direktorater/tilsyn. Hvert departement er faglig overordnet embetene på det aktuelle fagområdet. I årsrapporten del III er det gitt en kort omtale og vurdering knyttet til hvert departementsområde. Nedenfor følger embetets mer utførlig resultatrapportering knyttet til embetsopdraget for de ulike departementene.

Kongehuset

Resultatområde 00 Kongehuset

00.1 Kongelige besøk

25.03.2015 H.K.H Kronprinsesse Mette Marit åpner nytt krisesenterbygg i Kongsberg

14.10.2015 DD.KK.HH Kronprins Haakon og Kronprinsesse Mette Marit deltok på åpningen av konferansen "Energetics" i Drammen

00.2 Saksforberedelse av tildeling av ordener og medaljer

I 2015 behandlet Fylkesmannen 13 søknader om Kongens fortjenstmedaljer. Vi behandlet også en søknad om St. Olavs Orden.

Arbeids- og sosialdepartementet

Resultatområde 73 Sosiale tjenester

73.1 Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Fylkesmannen har gjennomført dagskurs, grunnopplæring i lov og rundskriv til sosialtjenesteloven. Alle NAV kontor i fylket fikk tilbud om deltagelse. Ca 20 deltok på kurset.

NAV kontorene får veiledning ved henvendelser på telefon eller e post. Alle kontor har tilbud om besøk av en 50% ansatt kommunal kompetanseveileder. Mange har nyttiggjort seg av dette tilbudet.

Fylkesmannen i Buskerud har klagesaker etter sosialtjenesteloven som et av sine hovedarbeidsområder. 462 klager har blitt realitetsbehandlet i år, mens 14 er avvist/ trukket eller bortfalt.

Fylkesmannen i Buskerud har en høy andel av klagesaker sammenlignet med andre fylker. Buskerud har 11,6% av landets klagesaker men kun 5% av befolkningsgrunnlaget. Før NAV innføringen lå fylket på ca 235 klagesaker per år. 2009 gikk antallet ned noe til under 200. De siste tre år har Fylkesmannen avsluttet hhv 290, 420 og 469 klager.

Statistikken over klagesaker de tre siste årene viser at antallet klager fra Drammen kommune har steget de siste tre årene. I 2012 ble 85 vedtak påklaget, de tre påfølgende årene var det 116, 195 og 234 klager. NAV Drammen har således en høy andel av klagesakene i fylket, med knapt 50% av det totale antallet klager i 2015. Andelen av befolkningen er på 24%.

Klagesakene er høyt prioritert av Fylkesmannen og vanlig saksbehandlingstid 4 uker (snitt saksbehandlingstid er

0,9 mnd).

Skjønnnet skal være åpenbart urimelig før Fylkesmannen har hjemmel til å omgjøre/ oppheve. Buskerud ligger på landsnittet med stadfesting i 77% av sakene. 13% endres helt eller delvis og 10% av sakene sendes tilbake til ny vurdering. I sosialtjenesteloven er vurderingene og utmålingen basert på skjønn.

Vi har gjennomført landsomfattende systemrevisjon i 5 kommuner, og i tillegg har vi arrangert egentilsyn i 5 kommuner. Erfaringene fra tilsynene er bl a formidlet til alle NAV ledere i en NAV leder samling. NAV Buskerud orienteres om tilsyn i faste samarbeidsmøter

73.2 Sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen – formidlingstiltak og kompetanseutvikling

Fylkesmannen har gjennomført opplæring i lov og rundskriv for alle nyansatte ved NAV kontor. Vi har dialog med NAV Buskerud før samlingen planlegges. Kurset annonseres internt i NAV (ukes mail og NAV sin kurs kalender)

I oktober arrangerte vi, i samarbeid med NAV Buskerud, samling for ledere og mellomledere i NAV.

Fylkesmannen deltar i et utviklingsprosjekt i samarbeid med Arbeids og velferdsdirektoratet, Høgskolen i Østfold, Fylkesmannen i Østfold og NAV kontorer i Buskerud og Østfold. Tema for utviklingsprosjektet er utvikling av læringsarenaer i NAV.

I samarbeid med Nav Buskerud har Fylkesmannen kompetanseveiledere. En av disse har sosiale tjenester som sitt hovedarbeidsområde. Kompetanseveilederen skal bistå de NAV kontorene som ønsker råd og veiledning, som for eksempel å bistå med utarbeidelse av rutiner. Kompetanseveilederen samarbeider med Fylkesmannen om mulige temaer for opplæring o.l.

På overordnet nivå har Fylkesmannen deltatt i samarbeidsforum NAV Buskerud. Forumet består av fylkesmannen, avdelingsdirektør, direktøren for NAV Buskerud og to deltakere fra KS (både administrativt og politisk nivå).

Vi har hatt 4 møter med ledelsen for både NAV og Fylkesmannen på avdelingsdirektør/fagsjef nivå med utveksling av informasjon og diskusjon av felles områder. Felles temaer i 2015 har bl. a. vært kompetanseutvikling med fagsamlinger, felles NAV leder samling, tildeling av kompetansemidler og vår felles satsning med kommunal kompetanseveileder.

På det operative nivået har man jevnlig kontakt og løpende dialog, med e-post, telefon og møter.

Det er laget en samarbeidsavtale mellom Høgskole og NAV. Fylkesmannen var involvert ved opprettelsen av avtalen, men det ble ikke laget tre-partavtale. I avtalen fremkommer at FMBU deltar i samarbeidet ved behov.

Fylkesmannen har utlyst kompetansemidler til NAV kontorene, og vi har gitt støtte til lokale tiltak. Av de tiltak vi har støttet kan vi nevne: NAV Drammen fikk støtte til evaluering og gjennomgang av saksflyt sosialområdet. I midt fylket fikk 5 kontor støtte til nettverksamling. Flere kontor har fått støtte til å delta på ulike konferanser. NAV Hurum fikk tilskudd til innkjøp av metodebøker i MI til alle ansatte i forbindelse med intern opplæring. NAV Numedal fikk støtte til veiledning for ansatte som jobber med flyktninger. 4 ulike kontor fikk også et eget tilbud med kurs "I arbeid med ADHD" som ble gjennomført av leder i en brukerorganisasjon.

73.3 Kvalifiseringsprogrammet

Fylkesmannen og NAV Buskerud har kvartalsvise møter mellom Avdelingsdirektør og rådgivere. Temaene er KVP og andre felles områder.

Fylkesmannen og NAV Buskerud har videreført samarbeidet om felles veilederkorps. En 50% stilling som kompetanseveileder er øremerket det kommunale området. Veilederen har kontor på NAV i fellesskap med 2

Kompetanseveilederen skal bistå de lokale kontorene med praktisk opplæring og veiledning.

Hovedsatsningen for 2015 har vært at alle kommunene har fått tilbud om besøk med opplæring og fagdiskusjon av kommunal kompetanseveileder. Flere kontor har takket ja til dette tilbudet.

Vi har også opprettet en felles e-post gruppe hvor alle veiledere på de lokale kontorene kan diskutere faglige spørsmål. Kompetanseveileder har ansvaret for å følge opp og besvare spørsmål som kommer i denne e-post gruppen. E-post gruppen er til nå lite aktiv utover å være en informasjonskanal fra fylkesnivåets side, men er likevel å regne som et tilgjengelig verktøy for den enkelte saksbehandler.

I 2015 har vi gjennomført følgende:

- Opplæring av nyansatte i lovverk.
- Alle NAV kontor har fått tilbud til om besøk av kompetanseveileder.
- Vår kompetanseveileder har gjennomført flere utviklingsmøter med veiledere på flere lokale NAV kontor.
- Det ble gjennomført KVP fagsamling over 2 dager hvor tema bl. a. var Supported employment og oppfølging av arbeidsgiver.
- Fylkesmannen har også gitt lokalkontorene midler til lokale kompetansehevende tiltak. Kontorene har søkt og fått støtte til KVP-konferansen på Gardermoen, boligsosial konferanse, ungdomskonferanse, gjeldsrådgivning, MI veiledning og til lokale kurs med tema "I arbeid med ADHD".
- Det er laget en e-post gruppe for utveksling av KVP informasjon og diskusjon.

Vi ser best resultater og at det er flest deltagere i KVP i de kommuner som har valgt å øremerke veiledere til å jobbe spesielt med KVP. Mindre kontor og større kontor som lar KVP være del av ordinær oppfølging har relativt lite antall deltagere.

73.4 Økonomisk rådgivning

Det er gjennomført fagdag i økonomisk rådgivning for ansatte i kommunene og ved NAV kontorene.

Vi har deltatt på faste møter med representanter fra fylkesmannsembetene i vår region hvor statistikk på saker etter gjeldsordningsloven gjennomgås. Videre arbeid på området blir planlagt og samordnet. Fylkesmannen deltar i nettverk for gjeldsrådgivere i Buskerud. Utover dette blir det gitt generelle råd og veiledning til kommunene og NAV-kontorene.

Fylkesmannen har gjennomført grunn- og videregående kurs i økonomisk rådgivning til ansatte i Nav.

Videregående kurs ble arrangert i fellesskap med Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. I 2013 undersøkte vi mulighet og ønske om interkommunalt samarbeid på fagområdet økonomisk rådgivning i Hallingdal, men der er tilbakemeldingen til oss at de ikke ønsker dette.

73.5 Boligsosialt arbeid

5 kommuner i Buskerud mottok tilskudd til boligsosialt arbeid i ulike prosjekt i 2015. Fylkesmannen bistår direktoratet med faglige vurderinger, utbetalinger og regnskapskontroll av søknader om tildeling av tilskudd til boligsosialt arbeid.

Fylkesmannen har i samarbeid med Husbanken arrangert en egen fagdag på fagområdet. Satsningen Bolig for velferd ble introdusert her. Satsningen var også tema på Rus og psykisk helse forum som vi arrangerer for kommunene.

Vi er med på regionalt råd for satsningen Bolig for velferd i regi av Husbankens avdeling i Arendal, og vi er med i Ressursgruppen i regi av Husbanken sentralt. I tillegg har vi løpende samarbeid med lokal Husbank i Drammen.

Fylkesmannen bistår Husbanken når de skal velge satsningskommuner.

73.6 Barn og unge

Fylkesmannen har en tverrfaglig gruppe på tvers av avdelinger og fagområder for å koordinere vår interne innsats på feltet utsatt ungdom. Dette arbeidet ledes av Barnehage, oppvekst og barnevernavdelingen.

Fylkesmannen bistår direktoratet med faglige vurderinger, utbetalinger og regnskapskontroll av søknader om tildeling av tilskudd til barnefattigdom.

4 Kommuner i Buskerud mottok tilskudd til barnefattigdom i 2015.

Fylkesmannen deltar i regionalt samarbeidsforum med andre embeter hvor bla området barnefattigdom knyttet til klagesaker og tilsyn er tema.

I 2015 inviterte vi NAV Drammen med i et prosjekt i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet. Prosjektet skal ha fokus på barneperspektivet i NAV.

Fylkesmannen har også i år hatt særlig fokus på barnefattigdom i klagesaker etter søtjl i Nav.

Vi er med i styringsgruppen for NAV i videregående skole som er et samarbeid med Åssiden videregående og NAV Drammen og NAV Nedre Eiker.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 0525	Fagdep.
73.3 Kvalifiseringsprogrammet	kr 184 536,25	kr 354 860,36
73.9 Andre oppgaver – Sosialtjeneste (rest 73)	kr 752 478,92	kr 390 528,27
74 Tilsyn etter lov om sos. tj. i NAV	kr 1 334 528,43	kr 0,00
Andre oppgaver under ASD	kr 2 975,00	kr 0,00
Sum:	kr 2 274 518,00	kr 745 388,00

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Resultatområde 42 Familierett

42.1 Ekteskapsloven

Vi har i 2015 gitt 643 bevillinger til separasjon. Dette er 4 færre enn i 2014. Det ble gitt 4525 bevillinger til skilsmisse, noe som er en nedgang på 48 skilsmisser i forhold til 2014.

Vi har ikke behandlet noen saker etter bigamibestemmelsen i ekteskapsloven. Vi har ikke mottatt søknader om tillatelse til å inngå ekteskap før fylte 18 år.

Fylkesmannen har som klageinstans ikke mottatt klage på folkeregisterets vedtak om å nekte og utstede prøvingsattest.

42.2 Anerkjennelsesloven

Vi har i 2015 behandlet 70 saker om anerkjennelse av utenlandske skilsmisser og separasjoner, deriblant saker om fritak fra å legitimere at skifte er gjennomført. Dette er ni saker færre enn i 2014.

Det er behandlet 8 saker som kun omhandler fritak fra å legitimere at skifte er gjennomført.

42.3 Barneloven

Ingen saker i 2015

42.4 Veiledning og informasjon

Fylkesmannen har informert og gitt veiledning i aktuelt regelverk på familierettens område til publikum, offentlige instanser og advokater når dette har vært etterspurt. Aktuelle nyheter og informasjon er også gjort tilgjengelig på vår internettside.

Resultatområde 43 Føre tilsyn med kommunenes plikt til å sørge for et krisesentertilbu

Det er i 2015 ikke ført tilsyn med krisesenterene i fylket

Resultatområde 44 Føre tilsyn med familievernkontor

Det er i 2015 ikke ført tilsyn med familievernkontor

Resultatområde 45 Barn og unge

Fylkesmannen i Buskerud har ført tilsyn med offentlige og private barneverninstitusjoner og omsorgssentre i henhold til forskriften. Vi har gjennomført 34 individrettede tilsyn, som tilsvarer 103 % av minstekravet. Vi har hatt fire private hjem som er definert som institusjoner i 2015.

Totalt har 2 119 barn tiltak fra barnevernet pr 31.12.2015, en svak reduksjon fra i fjor. 560 av disse er under omsorg, omtrent det samme antall som i fjor.

94,3 % av barn med hjelpetiltak hadde tiltaksplan og 98,9 % av barn under omsorg hadde omsorgsplan.

Fler enn halvparten av barneverntjenestene hadde ingen fristoversittelser siste halvår i 2015, og gjennomsnittstallet for fristoversittelser i undersøkelsessaker var 3,3 %.

Andelen meldinger til barneverntjenesten som blir henlagt uten å bli undersøkt varierer stort mellom de enkelte tjenestene. Gjennomsnittet for Buskerud 2. halvår 2015 var 17 %. I stor grad kan man si at de kommunene som henlegger mange meldinger uten undersøkelse, henlegger en lavere andel av undersøkelsene. Gjennomsnittstallet for henlagte undersøkelser i Buskerud er 65,3 %.

45.1 Veiledning og samordning

I 2015 har vi fortsatt å arrangere samlinger, temadager og kurs. Samarbeidet med Bufetat har ikke fungert tilfredsstillende i 2015, da Fylkesmannen har stått for arrangementene på egen hånd.

Barnevernansatte er informert og veiledet om lov, forskrifter og handlingsplaner gjennom telefonisk kontakt, gjennom kurs og gjennom to samlinger for barnevernledere. Fylkesmannen har i 2015 arrangert/deltatt på følgende kurs og konferanser:

- To møter med Bufetats regionkontor
- Tre samarbeidsmøte med Bufetats ledere for inntak og fosterhjemsrekruttering
- To 2-dagers samling for barnevernlederne og enhetslederne i Bufetat. Den ene samlingen ble arrangert sammen med kommunale ledere for skoler og barnehager.
- En 2-dagers opplæring i saksbehandling, for alle ansatte i kommunene
- En konferanse om Barnekonvensjonen og oppfølgingen i egen kommune for kommunalsjefer og tjenesteledere
- En dagskonferanse med tema «Bruk av systematikk i barnevernets undersøkelsesarbeid»
- En dagskonferanse med tema «Samtaler med barn»

45.2 Fritak for taushetsplikt

Vi har behandlet 41 begjæringer om fritak fra forvaltningsmessig taushetsplikt for ansatte helsepersonell og ansatte i skole, barnehage og barneverntjeneste. Alle søknadene ble imøtekommet.

45.4 Biologisk opphav

Vi behandlet 8 saker med spørsmål om biologisk opphav i 2015. Dette er 8 saker færre enn i 2015.

45.5 Opplæringstilbud i å samtale med barn om vold og seksuelle overgrep i undersøkelser

Opplæring i samtaler med barn (45.5a)

- Det er gjennomført en dagskonferanse med tema «Seksuelle overgrep og vold mot barn og unge – fra bekymring til handling». Konferansen var å regne som et grunnkurs innenfor feltet vold og overgrep mot barn og unge, og hadde til hensikt å gjøre ansatte i kommunene tryggere på å snakke med barn for å avdekke vold og overgrep, og å melde bekymring videre til politi og barnevern. Målgruppen var ansatte i kommunene som jobber med barn og unge i barnehage, skole/SFO, helsetjenesten og barneverntjenesten.
- Konferansen ble arrangert i samarbeid med RVTS Sør, som var ansvarlig for det faglig innholdet. Konferansen hadde ca. 150 deltakere.

Opplæring i undersøkelsessaker i barnevernet (45.5b)

Opplæring i kartleggingsverktøyet EuroADAD

- Det ble i 2015 gjennomført opplæring i kartleggingsverktøyet EuroADAD for ansatte i den kommunale barneverntjenesten. Opplæringen gikk over tre dager, hvorav to sammenhengende dager ved oppstart, og den tredje dagen etter at deltakerne hadde gjennomført to prøveintervjuer med ungdom. Opplæringen var tilrettelagt for et begrenset antall deltakere og de største kommunene var prioritert i denne omgang. Buskerud var tildelt 7 plasser, og deltakerne representerte de 6 største kommunene/barneverntjenestene i fylket.
- Opplæringen ble arrangert i et samarbeid med Bufdir, og fylkesmennene i Oppland, Hedmark og Buskerud.

45.7 Tilskudd til kommunalt barnevern

I perioden 2011 til 2015 ble de kommunale barneverntjenestene i Buskerud styrket med til sammen 45,4 stillinger gjennom de øremerkede midlene. Satsingen på barnevernet har medført at kommunene har opprettet ytterligere ca 40 stillinger i den samme perioden. Gjennomsnittlig saksmengde pr besatt stilling er redusert fra 25,8 til 17,3.

I alle barneverntjenestene har det blitt gjennomført omfattende tiltak for å heve kompetansen i 2015, dels pga videreføring av tiltak som var iverksatt for øremerkede midler tidligere år.

Resultatområde 46 Universell utforming

Vi gjennomgår alle kommuneplaner, kommunedelplaner og reguleringsplaner for å påse at hensynet til universell utforming er tilstrekkelig ivaretatt i planbestemmelsene. Det har ikke vært fremmet innsigelse til noen planer på bakgrunn av problemstillinger tilknyttet universell utforming. Videre gir vi uttalelser i eventuelle dispensasjonssaker.

Vi har ikke behandlet noen klagesaker hvor universell utforming har vært tema.

I samarbeid med Buskerud fylkeskommune deltar vi i Kommunal- og moderniseringsdepartementets prosjekt «Fylkes- og kommunerettet arbeid for universell utforming 2014 – 15 (tiltak K2)». Vi har søkt om og fått innvilget prosjektmidler fra departementet. Innenfor prosjektet arbeider vi videre med kommunene i fylket i prosjektet vi startet opp i 2013, hvor kommunene får støtte til å prosjektere universelt utformede rundløyper i nærheten av der folk bor og oppholder seg. Prosjektet startet opp igjen på samlingen «Universell utforming og friluftsliv» 10. februar 2015.

Vi samarbeider også med det fylkeskommunale råd for likestilling av funksjonshemmede.

Resultatområde 47 Integrering av innvandrere

47.1 Statsborgerseremonier

Statsborgerseremonier

Embeter	Antall seremonier	Prosent nye statsborgere som har deltatt
FMBU	1	20
Sum	1	

47.2 Bosetting av flyktninger

Vi har gjennomført seminarer samtlige kommuner var tilstede med sin ledelse og flyktningekonsulenter hvor bla dette var temaet. Vi har opprettet kontakt med flyktningekonsulentenes nettverket og deltatt på møter arrangert av dem. Vi har i tråd med IMDIS føringer sendt egne oppfordringer til kommunene om å bosette det anbefalte antall flyktninger. Vi bistår IMDI i den grad de ønsker det.

47.3 Introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven)

Fylkesmannen i Buskerud har behandlet 8 klagesaker etter introduksjonsloven i 2015. Av disse ble 6 stadfestet og 2 opphevet. Begge de opphevede var levert av kvinner. totalt var det 4 klagesaker levert av kvinner. 3 av klagen dreide seg om stans av program, de øvrige om forlengelse av program (3. år).

Fylkesmannen benytter en gruppe med ansatte for behandling av disse klagen, bestående av en saksbehandler og to jurister.

47.4 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og norskopplæring for asylsøkerere

Fylkesmannen i Buskerud har i 2015 ikke mottatt klager angående opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Vi har veiledet kommunene på henvendelser via telefon og epost. Henvendelser kommer både fra flyktningekonsulenter og ansatte ved skolene. Vi har også deltatt på internmøte ved en av skolene i en kommune og gjennomgått regelverket for alle ansatte.

Etterutdanning for lærere i norskopplæringen har blitt gjennomført ved felles planleggingsdager for alle lærere ved voksenopplæringscenterne i fylket 13. og 14. august 2015. Evaluering gjennomført av Vox viser høy grad av nytte ved etterutdanningen.

Det har ikke vært gjennomført tilsyn knyttet til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Fylkesmannen benytter en arbeidsgruppe bestående av to saksbehandlere og to jurister på området.

47.5 Tilsyn med kommunenes gjennomføring av introduksjonsloven

Fylkesmannen i Buskerud har gjennomført tilsyn med to kommuner i 2015. Tilsystemaene var de nasjonale temaene, om introduksjonsprogrammet har vært helårlig og på fulltid. I begge kommunene, Kongsberg og Drammen, ble det funnet avvik på begge temaene.

Fylkesmannen har løst oppgaven ved en arbeidsgruppe på tre ansatte: to saksbehandlere og en jurist.

Fylkesmannen i Buskerud har i 2015 ikke hatt tilgang til Nasjonalt introduksjonsregister (NIR). Vi er i dialog med IMDi for å få etablert tilgangen i 2016.

Resultatområde 48 Fremme likestilling og motvirke diskriminering

I forbindelse med vårt seminar om Universell Utforming hadde vi også et tema som gikk på likestilling, hvor det ble fortalt om arbeidet med å motivere innvandrerkvinner til å mosjonere, bla opplæring i skigåing.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 0525	Fagdep.
41 Tilsyn og klagebehandling etter barnevernloven	kr 911 797,14	kr 337 868,47
42 Familierett	kr 557 353,46	kr 0,00
43.1 Tilsyn med kommunale krisesentertiltak	kr 58 111,91	kr 0,00
43.9 Andre krisetiltak	kr 0,00	kr 0,00
44 Tilsyn med familievernkontor	kr 1 009,94	kr 0,00
45 Barnevern	kr 662 670,16	kr 336 772,87
47 Integrering av innvandrere	kr 357 177,24	kr 0,00
47.5 Tilsyn med introduksjonsloven	kr 0,00	kr 0,00
Andre oppgaver under BLD	kr 53 025,71	kr 0,00
Sum:	kr 2 601 145,00	kr 674 641,00

Helse- og omsorgsdepartementet

Resultatområde 76 Samhandling, kvalitet og helseberdskap

76.1 Samarbeid mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten

Fylkesmannens representant har deltatt i de møter regional koordinator for samhandlingsreformen har arrangert for fylkeskontaktene. Aktuelle forhold er rapportert til regional koordinator som har vidererapportert til det nasjonale nettverket for oppfølging av samhandlingreformen.

Buskerud hadde pr. 30. april ingen kommuner å melde som ikke kunne etablere øyeblikkelig hjelp døgntilbud innen 01.01.16.

76.2 Kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenesten

Det er ikke gjennomført spesifikke aktiviteter med Pasientsikkerhetsprogrammet utover å behandle tilsyn og rettighetsklager. Det har vært fokus på områdeovervåking ved behandling av tilsyn og klagesaker. Pasientsikkerhet har vært en del av områdeovervåkingen.

Det har vært gjennomført konferanse med alle kommunene og Helsedirektoratet med oppfølging av status og bruke av IPLOS data.

76.3 Felles digitalt nødnett

Det er avholdt faste møter med kommuneoverlegene der utfordringene med felles digitalt nødnett har vært et tema.

Fylkesmannen har deltatt i Lier kommune sin styringsgruppe vedrørende utbygging av Nødnett.

76.4 Helseberedskap og smittevern

Smittevern: Fylkesmannen har arrangert smittevernkonferanse 15.04.15 for smittevernleger og sykehjemspersonale i samarbeid med FHI og Hdir. Smittevern er ellers tatt opp på møter med kommuneoverlegene.

Helseberedskap: Har deltatt internt på evaluering av embedets beredskapsplan. Ivaretatt oppgavene i forbindelse med flyktningsituasjonen. Vært bindeleddet/ koordinerende instans mellom primærhelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten og sentrale helsemyndigheter.

76.5 Personell og kompetanse

Antall turnusplasser for fysioterapikandidater i kommunehelsetjenesten var 7 i 2015. Ikke alle ble benyttet.

Antall plasser for turnusleger i kommunehelsetjenesten var 22 i 2014, mot normalt 21, på grunn av turnuslege i gammel ordning som kom tilbake etter permisjon. Vi har ikke mottatt rapporter som tyder på svikt i kvaliteten på turnusplasser.

Det er blitt avholdt kurs i offentlig helsearbeid vår og høst for for fysioterapeuter/kiropraktikere i turnustjeneste og for leger. For turnuslegene er det også avholdt kurs i akutt-/legevaktsmedisin vår og høst. Kursene har i hovedsak vært vellykkede og vi har fått positive evalueringer fra deltakerne. Vi finner det imidlertid vanskelig å gi et fullgodt tilbud til turnuskandidater i kiropraktikk. Turnuskandidater i kiropraktikk er alle utenlandsstudenter med andre behov enn turnuskandidater i fysioterapi, som nærmest uten unntak har sin utdanning fra høyskole i Norge. De to gruppene plass i den offentlige helsetjenesten er såpass ulike at vi vil anbefale at kiropraktikere får et eget kurstilbud.

Ordningen med fylkesveileder for turnuslegene har fungert positivt. Det er ikke blitt avholdt kurs for turnusveiledere i noen yrkesgrupper.

Kompetanseløftet 2015: Det har vært tett samarbeid med Utviklingssentrene og Høgskolen i Buskerud og Vestfold. Særskilt rapportering innen nye satsingsområder vil bli oversendt Helsedirektoratet innen 01.05.16.

76.6 Rettssikkerhetsarbeid

Det er faste saksbehandlere som behandler saker etter pbrl. kap 4A og hol. kap 9, noe som sikrer oversikt og likebehandling. Det er avholdt flere små kurs på forespørsel, samt gitt råd og veiledning pr telefon innenfor begge områdene. Vi hadde 135 kapittel 4A saker til behandling i 2015. Disse er behandlet innenfor de fristene som er fastsatt i nasjonale retningslinjer.

Det ble avholdt 5 tilsyn etter hol. kapittel 9 og vi hadde en fagdag for overordnet faglig ansvarlige i kommunene hvor vi blant annet tok opp innmeldte problemstillinger. Videre ble det holdt to fagdager i forbindelse med at det kom nytt rundskriv i hol kap 9.

Resultatområde 77 Andre oppdrag

77.1 Fritak for forvaltningsmessig taushetsplikt

Også gitt veiledning per telefon i enkeltsaker - alle i tilfeller der det ikke kan søkes om fritak-, etter at Helsedirektoratet endret/presiserte sin forståelse av "Helsepersonells vitneplikt for domstolene og fylkesnemnda", ref 15/1670, i etterkant av brev av 12.11.12 til Fylkesmannen i Rogaland med kopi til alle landets fylkesmenn.

Det fremstår imidlertid fremdeles uklart i hvilke situasjoner Fylkesmannen er delegert kompetanse til å trita fra forvaltningsmessig taushetsplikt, dvs. når dette rent faktisk kan være aktuelt.

Fritak for forvaltningsmessig taushetsplikt

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittelig saksbehandlingstid
FMBU	5	10
Sum	5	

77.2 Særfradrag

Særfradrag for utgifter til behandling utenfor den offentlige helsetjenesten. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid.

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittelig saksbehandlingstid
FMBU	0	0
Sum	0	

77.3 Førerkortsaker

Talldata er rapportert to ganger per år via registreringssystemet for behandling av førerkortsaker. Informasjon om saksbehandlingstid for hhv uttalelser, dispensasjoner, melding om inndragning fremkommer i der.

Førerkort. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittelig saksbehandlingstid
FMBU	1836	
Sum	1836	

77.4 Pasientjournaler

Det er ingen praktiske utfordringer knyttet til å utføre oppdraget.

Fylkesmannen har tidligere avgitt en høring hvor vi anbefaler et sentralt arkiv for pasientjournaler. Journalarkivene vi mottar, er sjelden arkivert etter dato/ navn. Det er derfor krevende å finne saker når vi har forespørsel.

Pasientjournaler. Antall saker.

Embeter	Antall
FMBU	1
Sum	1

Resultatområde 83 Folkehelsearbeid

Folkehelse og plan- og bygningslov:

Fylkesmannen uttaler seg kommuneplaner og reguleringsplaner. Folkehelse er et av flere tema som skal ivaretas, jf nasjonale forventninger til kommunal planlegging.

Miljørettet helsevern

Fylkesmannen behandlet i 2015 en klagesak om miljørettet helsevern etter folkehelseloven. Saksbehandlingstiden var i underkant av 2 måneder.

83.1 Folkehelsearbeid generelt

Fylkesmannen har grunnet kapasitetsmessige årsaker ikke gjennomført flere tilsyn med det kommunale folkehelsearbeidet i 2015.

I årsrapporteringen for 2015 og i Fylkesmannens Tilstandsrapport 2015 gav vi en utfyllende beskrivelse av status og fremdrift i det lokale folkehelsearbeidet. Samme status er fortsatt gjeldende.

Det er i Buskerud kommunene stor variasjon mht kapasitet, kompetanse og systematikk i folkehelsearbeidet - herunder også ift oversiktsarbeidet. Vi vurderer likevel at det er en positiv utvikling i de fleste kommunene både når det gjelder kapasitet og kvalitet på det lokale folkehelsearbeidet.

I løpet av 2015 har Fylkesmannen, i samarbeid med fylkeskommunen og KS, arrangert flere fagsamlinger, nettverkssamlinger og Works-shops med temaene: Oversiktsarbeid og forankring av kunnskapsgrunnlaget i kommuneplanarbeidet. Nær sagt alle kommunene har deltatt på samlingene. Som resultat av fagsamlingene og ulike andre informasjons-, råd- og veiledningstiltak som det regionale folkehelsesamarbeidet har stått for de siste årene, ser vi at forankringen av folkehelsearbeidet i kommunal planlegging stadig styrkes. Vi erfarer også at stadig flere kommuner har folkehelse, herunder også utjevning av sosiale ulikheter, på sin politiske dagsorden. Vi forventer at de fleste av kommunenes planstrategier for 2016 vil være i samsvar med folkehelseovens bestemmelser.

En nylig kartlegging av prosessarbeidet i kommunene tyder også på at systematikken i det lokale folkehelsearbeidet er i positiv utvikling: Flere kommuner har nå hjemmesider der vi for eksempel finner informasjon om folkehelse og organiseringen av folkehelsearbeidet, kommunens pågående oversiktsarbeid, ferdig utarbeidede oversiktsdokumenter og oversikter over hvordan folkehelse skal ivaretas i kommunens planverk. Eksempler på kommuner som kan trekkes frem i denne sammenhengen er Lier, de seks kommunene i hallingdalsregionen (Hol, Ål, Gol, Hemsedal, Nes og Flå), Modum, Ringerike, Øvre - og Nedre Eiker.

Hallingdalkommunene samordner sitt folkehelsearbeid, og har etablert *Regionrådet-folkehelse* og *Prosjekt Hallinghelse*. Regionrådet har en egen folkehelsekoordinator, en samhandlingsleder og en koordinator for kompetanse, læring og mestring. Alle de seks kommunene har forankret sitt folkehelsearbeid på rådmannsnivå og de har egne team og/eller folkehelseansvarlige lokalt som deltar i det regionale teamet. Se egen nettside om den kommuneovergripende folkehelsesatsingen der. Arbeidet med oversikt over folkehelsen er blant annet en oppgave hallingdalskommunene har arbeidet med i felleskap. Midtregionen, bestående av Modum, Krødsherad og Sigdal kommuner, har også en lignende form for samarbeid på mange folkehelserelaterte innsatsområder.

Oppsummert kan vi si at det gjør en forskjell i hvilken grad kommunen har bygget opp sin folkehelsekompetanse, ev ansatt folkehelsekoordinator, samt hvor stor stillingsprosent denne har, og hvor i organisasjonen koordinatoren er "plassert". Ca. 15 av 21 kommuner oppgir at de har en folkehelsekoordinator. Trenden er at stadig flere kommuner ansetter en koordinator og/eller at de i større grad legger forholdene til rette for dennes samhandlingsmuligheter. En styrke i Buskerud er at mindre kommuner samarbeider i folkehelsearbeidet, og utvikler felles innsatsområder.

Utfordringer: Basert på tilbakemeldinger fra særlig folkehelsekoordinatorene, er det først og fremst en pedagogiske utfordring å få integrert folkehelse og folkehelsearbeid som en sektorovergripende oppgave der alle virksomheter tar ansvar og ser sine folkehelseoppgaver, og hvor rådmannen "tar styring", som utpeker seg. Vi har fortsatt kommuner som ikke har rutiner for hvordan folkehelsearbeidet skal organiseres og forankres (politisk og administrativt), eller har utpekt noen som har et spesielt ansvar for å koordinere tiltak knyttet til dette. Et viktig innsatsområde fremover blir å identifisere hvilke kommuner som "henger noe etter" ift implementering av folkehelseoven, og samordne de regionale råd- og veiledningstiltakene overfor disse.

Alkoholoven

Fylkesmannen behandlet 3 klagesaker etter alkoholoven. Kommunens vedtak ble stadfestet i 2 av sakene, mens et vedtak ble opphevet.

Fylkesmannen driver løpende veiledningsarbeid om tolkning av alkoholoven, spesielt i år har det vært flere spørsmål knyttet til forholdet mellom lokaler som har skjenkebevilling og skal brukes som asylmottak.

I 2015 ble det arrangert en nettverkssamling med kommunene for å gå gjennom endringer i lovverket og utveksle erfaringer. Fylkesmannen fikk også nyttige innspill i planleggingen av konferansen i 2016. I tillegg deltok embetet på Helsetilsynets årlige samling om alkoholovgivningen.

83.2 Barn og unge: forebygging, oppfølging og behandling

Fylkesmannen har en tverrfaglig gruppe fra Helse, sosial, barnevern og oppvekst. Gruppen ledes av Utdanningsdirektøren. Det har vært gjennomført et par møter i 2015 hvor man har utvekslet informasjon om oppdragene på de ulike områdene, samt nettverk og samlinger de ulike fagområdene gjennomfører.

Rådgivere fra helseområdet bisto med å arrangere en dialogkonferanse for skole og barnevern.

I januar 2015 ble det gjennomført en konferanse om ungdom for ansatte i NAV. Rådgivere på helse deltok på samlingen.

Vi har samarbeidet med RVTS Sør om å arrangere kurs i "samtaler med barn".

På Forum for rus og psykiske helse med 170 deltagere fra kommuner og helseforetak var noen av temaene Barnets Beste, barn som pårørende med BAR (Barn av rusmisbrukere) og frafall fra vgs ved Ungdomslosene i Hallingdal

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Fylkesmannen har i 2015, som for de seneste årene, prioritert sitt «pådriver- og følge- med-ansvar» knyttet til forsvarlighet, økt kapasitet og tilgjengelighet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten inkludert den kommunale jordmortjenesten. Vi har tett kontakt med lederne for helsestasjonene og får god innsikt i hvordan det satses, evt ikke satses, i kommunene ift økt kapasitet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

Buskerud fylkeskommune og fylkestinget er, som et viktig innsatsområde i sin regionale plan for kunnskapssamfunnet, svært opptatt av status og utvikling ift kapasitet og tilgjengelighet i skolehelsetjenesten (ungdomsskole og vdg skole). Fylkespolitikkerne bevilget i 2015 flere millioner kroner til ulike "skole-helse-tiltak", herunder delfinansiering av skolehelsetjenesten i noen videregående skoler.

Flere kartlegginger, spørreundersøkelser og vurdering av søknader om tilskudd, gjennomført i 2015, viser at det fortsatt er, som for landet for øvrig, skolehelsetjenesten (på alle skoletrinn) som særlig mangler kapasitet (har størst avvik ift Helsedirektoratets forslag til minimumsnorm for en hel helsesøsterstilling). En kartlegging utført av Landsgruppen av helsesøstre i Norsk sykepleierforbund plasserte Buskerud fylke som det femte dårligste i landet mht helsesøsterressurs i vdg skole, og som syvende dårligste ift helsesøsterdekning i ungdomsskolen. Når det gjelder helsesøsterressurs på barnetrinnet er resultatene "nedslående" for alle fylkene. Buskerud er ikke blant de fylkene som kom dårligst ut, men det er på barnetrinnet helsesøsterbemanningen avviker mest fra de anbefalte normtallene. Helsedirektoratets minimumsnorm er satt til 300 elever pr 100 % helsesøster. I våre barneskoler er det i gjennomsnitt ca. 650 elever pr helsesøster. Det er bekymringsfullt.

Som et tiltak i arbeidet med økt gjennomføring i videregående skole ble det vinteren 2015 gjennomført en kartlegging av skolehelsetjenestetilbudet i alle de offentlig eide videregående skolene i fylket. Resultatet viste at fire av i alt 13 skoler hadde 100 % helsesøster eller mer pr 800 elever (som er det anbefalte normtallet pr hele helsesøsterstilling), fire hadde mindre enn 50 % helsesøster pr 800 elever, og de resterende fem skolene hadde fra 60 % til 80 % helsesøster pr 800 elever. Spredningen fra høyeste til laveste helsesøsterbemanning i skolene var fra 17 % stilling til 162 % stilling pr 800 elever.

I tiden etter de nevnte kartleggingene vet vi at flere kommuner har styrket sin kapasitet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Eksempelvis har Røyken og Drammen kommuner begge gjennomført en omfattende omorganisering i løpet av 2015 der samordning og styrking av alle tjenestene til barn og unge har vært målsettingen. Begge kommunene har ansatt flere helsesøstre, og ytterligere en kommunejordmor. Dette antar vi også vil virke positivt inn på helsesøsterbemanningen i skolehelsetjenesten.

Oppsummert ser vi at det stadig er flere kommuner som jobber målrettet mht styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten, og setter temaet på sin politiske dagsorden. Jf. fjorårets rapportering. Likevel vurderer vi at 4-5 mindre kommuner fortsatt mangler tilstrekkelig kapasitet og/eller er svært sårbare mtp kvalitet og forsvarlighet i tjenesten. Fylkesmannen vil, som en del av virksomhetsplanleggingen for 2016, følge med på utviklingen i alle kommuner, samt se på ulike måter å kunne påvirke utviklingen positivt i de kommunene som avviker mest fra målsettingen.

Resultatområde 84 Kommunale helse- og omsorgstjenester

84.1 Allmenhelsetjenesten

Avholdt halvårlige dialogmøter vår og høst med kommuneoverlegene om oppdragets temaer vedrørende kapasitet og kvalitet på allmennlegetjenesten, legevakten og legetjenestens samarbeid med andre personellgrupper og tjenesteområder, herunder også tatt opp Meld. St. 26 Fremtidens primærhelsetjeneste. Temaene også fulgt opp i det løpende rådgivnings- og tilsynsarbeidet.

Fylkesmannen har ikke i 2015 bidratt til implementering av kreftstrategien "Pakkeforløp for kreft" i kommunene, da vi har ventet på et klart oppdrag mht hva slags opplærings- eller presentasjonsopplegg det er Hdir forventer at Fylkesmannen skal gjennomføre.

84.2 Helsetjenesten til innsatte i fengsel

Fylkesmannen i Buskerud har gjennomført kompetansehevende tiltak i form av veiledning via konkrete tilsynssaker, samt veiledning generelt via telefon. I alle saker hvor det har vært aktuelt, har det blitt vist til revidert veileder om helse- og omsorgstjenester til innsatte i fengsel. Ansatte i fengselshelsetjenesten er målgruppe for våre kurs og kompetansehevende tiltak.

84.3 Helse- og omsorgstjenester i et flerkulturelt samfunn

Det er kunnskap i tjenestene om at man skal unngå at barn/unge av pasienter/brukere brukes som tolk. Det kan være vanskelig å innhente rett tolketype, noen ganger er telefon det beste og andre ganger ikke. Telefontolk blir oftest prioritert.

Kurs og konferanser som omhandler helse- og omsorgstjenestene i et flerkulturelt samfunn, også tvangsekteskap og kjønnslemlestelse, er blitt distribuert i fylket, og også videre- etterutdanninger som er relevante for området. Ansatte har fått tilbud om å delta på tiltak vi arrangerer sammen med spesialisthelsetjeneste, NAPHA, Korus sør og fler.

Utfordringene innenfor helse- og omsorgstjenestene i et flerkulturelt samfunn har vært tema i dialogmøter med kommunens rus- og psykisk helsetjeneste, som har pasienter/brukere med denne bakgrunnen i tjenestene. De har komplekse problemstillinger og det er utfordringer knyttet til behandlingstilbud og i forhold til relasjoner i familie/barn og unge.

Vi arrangerer faste dialogmøter med kommunelegene. Kommunelegene tok i ett møte, opp tema helsetjenestetilbudet til asylsøkere. Det ble beskrevet forskjellige utfordringer og Fylkesmannen har i ettertid nedsatt en arbeidsgruppe som skal arbeide systematisk med fagfeltet; vi vurderer kartlegging, tilsyn og kompetansehevende tiltak.

Vi har mottatt henvendelser fra ansatte hvor spesielt asylsøkeres rettigheter til helsehjelp har stått sentralt. Vi har ingen klagesaker innenfor området.

RVTS vest har tilbudt kompetansepakke til ansatte i asylmottakene i vårt fylke. Det kan nevnes at vi samarbeider med RVTS sør om vold i nære relasjoner og psykososiale kriseteam; de forskjellige regionsinndelingene kan være utfordrende når det gjelder etablering av kontaktpersoner og samarbeid om kompetansehevende tiltak. Vi har dialog med RVTS'ene om å samarbeide om tiltak også i 2016.

84.4 Forebyggende helsetjenester

Antallet kommuner som har etablert kommunale tilbud til befolkningen for hjelp til endring av levevaner, i tråd med veilederen, er som for i fjor; 20 av 21 kommuner.

Kapasitet og tilgjengelighet, og dermed også hva kommunene kan tilby av tjenester knyttet til levevaneendring, varierer fortsatt mye mellom kommunene. Se utfyllende rapporteringer om variasjonen i tiltak og tilbud i fjorårets rapportering, eller se Riksrevisjonens kartlegging på området hvor Fylkesmannen i Buskerud ble intervjuet.

I tilskuddsforvaltningen og pådriverarbeidet har vi lagt vekt på at alle FLS skal ha tilstrekkelig kapasitet og nødvendige kompetanse for å kunne tilby individuelle helsesamtaler og gjennomføre basistiltakene, i tråd med Helsedirektoratets veileder. De 20 sentralene oppfyller disse minimumskravene.

Systematisk arbeid med kompetansebygging i alle FLS har vært et prioritert område for Fylkesmannen også i 2015. Det samarbeides tett med de to regionale ressursentralene Frisklivssentralen i Modum og Aktiv Eiker om faste og regelmessige nettverks-, fag- og kompetansesamlinger for personell i FLS. Kompetansetiltakene varierer i form og innhold, og tilpasses kommunenes ulike "faglige ståsted", organisering og kapasitet innen frisklivs- og levevaneendringsarbeidet. Eksempler på differensierte kompetansetiltak som gjennomføres er tilbud om hospitering (i en større FLS), egne fagdager/arbeidsseminar med ulike hovedtemaer (eks. helsesamtalen, ernæring, søvnproblematikk, alkohol, fysisk aktivitet, psykisk helse, barn og unge-tiltak, friskliv-eldre, sektorovergrepene samarbeid, dokumentasjon osv) og mer omfattende og brede nettverks- og kompetansesamlinger for ledere av FLS og evt annet fagpersonell i primærhelsetjenesten. I 2015 har vi hatt spesielt fokus på god kvalitet og større likhet i frisklivssentralenes praksis og tjenestetilbud knyttet til ernæring og kostholdsveiledning (*Ernæringsløft Buskerud*). Det arbeidet fortsetter i 2016.

I 2015 ble det etablert en arbeidsgruppe for nettverks- og kompetansebygging innen levevaneendring der Fylkesmannen, begge ressursentralene og Buskerud fylkeskommune deltar. Andre ressurspersoner i frisklivs- og folkehelsenettverket inviteres til møtene ved behov. Arbeidsgruppen møtes jevnlig for gjensidig informasjonsutveksling og drøftinger ift nasjonale mål og føringer, kommunenes (og FLS'enes) utfordringer og behov m.m. innen forebyggings- og levevaneendringsarbeidet. Basert på vårt felles kunnskapsgrunnlag, erfaringer og føringer fra egne arbeids- og fagområder, evaluering av tidligere gjennomførte tiltak m.m., planlegges og utformes innværende års nettverkssamlinger, kurs, konferanser, fagdager, Work-shops og andre støtte- og veiledningstiltak overfor personell i FLS m. flere.

Det tette samarbeidet med ressursentralene er til stor nytte for Fylkesmannens innsats og prioriteringer innen fagutvikling og opplæring, i pådriver-, råd- og veiledningsarbeidet, for sine møter med ordførere, rådmenn, kommuneoverleger og annen helseledelse, og ellers også i vurderingsarbeidet knyttet til tilskuddsforvaltningen.

84.5 Tannhelse

Rapportering ivaretas gjennom fylkeskommunen

84.6 Habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator

Rådgiver fra helseavdelingen holdt et innlegg om Individuell Plan, koordinator og koordinerende enhet på nettverkssamling for barn med sammensatte vansker. Nettverket ble arrangert av oppvekst- og utdanningsavdelingen ved Fylkesmannen i Buskerud.

På grunn av restansesituasjonen i helse-sosial og vergemålsavdelingen ble det ikke gjennomført noen nettverkssamling for koordinerende enheter i fylket i 2015.

Fylkesmannen i Buskerud har oversikt over etablerte koordinerende enheter for habilitering og rehabilitering i kommuner og helseforetak. Det finnes koordinerende enhet i alle kommuner, men det er fremdeles noen brukere som trenger koordinator som ikke har fått tilbud om dette. Det er ulik praksis i kommunene på hvordan koordinator tildeles. Noen brukere kjenner ikke til at de kan få tilbud om koordinator selv om de ikke har individuell plan.

Publisert på vår hjemmeside 06.10.15: Ny veileder fra helsedirektoratet om rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator

84.7 Omsorg 2020

Fylkesmannen i Buskerud har gjennom møter og samtaler bistått kommunene i Buskerud med deres arbeid med å nå målsettingene i Omsorgsplan 2015/2020. Dette har vært tema i samtlige møter med kommunene og også på den årlige Helse- og omsorgskonferansen som Fylkesmannen arrangerer i samarbeid med utviklingssentrene i Buskerud. I 2015 var alle 21 kommuner representert på konferansen.

Aktuell informasjon og publikasjoner fra Helsedirektoratet har blitt videreformidlet og regelmessig publisert på Fylkesmannens hjemmesider. Vi har også tatt i bruk Fylkesmannens nye Facebookside.

Et annet sentralt tema i møter med kommunene er gjennomføringen av Demensplan 2015. Det gis midler til denne opplæringen via Kompetanseløftet 2015. Det er etablert et Demensnettverk der det er avholdt en to dagers konferanse på våren og en dagskonferanse på høsten.

Når det gjelder pårørende- og samtalegrupper, har samtlige kommuner etablert et tilbud, enten alene eller i fellesskap med nabokommuner.

Husbanken er en viktig samarbeidspartner for Fylkesmannen og vi deltar regelmessig på utbyggingsmøter med kommunene i Buskerud. Vårt bidrag er faglig assistanse ved ny utbygging og ombygging av eksisterende lokaliteter. For tiden er det 9 kommuner som er i gang med byggeprosjekter.

Fylkesmannen har gjennom året deltatt i styringsgruppemøter (fag- og samarbeidsmøter) for begge utviklingssentrene. Vi har også arrangert seminarer og dagskonferanser, og utviklingssentrene deltar i planlegging og gjennomføring av Helse- og omsorgskonferansen. Fylkesmannen har gitt egne midler til utviklingssentrene over Kompetanseløftet 2015 for å gjøre det enklere for dem å nå ut til et bredere lag av kommunene. Som et resultat av målrettet arbeid over tid, ser vi nå også et solid og tett samarbeid utviklingssentrene i mellom. De planlegger stadig flere aktiviteter sammen.

Fylkesmannen sitter i styringsgruppen og har således et tett grep om arbeidet med palliasjon i et nettverk bestående av Drammen sykehus, Bærum sykehus og Drammen kommune. Dette nettverket har eksistert i noen år og er faglig underlagt Kompetansesenter for lindrende behandling ved Oslo Universitetssykehus/Rikshospitalet. Nettverket gjennomfører hvert år to-dagers samlinger for ressurspsykeleierne med høyt faglig nivå.

84.8 Psykisk helse og rus

Vi har arrangert Forum for rus og psykisk helsearbeid i Buskerud, hvor kommunene i Buskerud deltar sammen med spesialisthelsetjenesten og brukerorganisasjoner. Forumets arbeidsgruppe består av KORUS Sør, NAPHA, Kommunehelsesambeidet i Drammensområdet, kommunene i Hallingdal, Mental helse, Kirkens bymisjon, Vestre Viken HF. Det var 170 deltagere på forumet. Temaer i 2015 var bl a: Strategi for boligsosialt arbeid, Barnes Beste og BAR (Barn av rusmisbrukere) med barn som pårørende, forhindre frafall fra vgs ved

Aust og Vest-Agder, Vestfold, Telemark og Buskerud har i mange år samarbeidet med KORUS Sør og spesialisthelsetjenestene i regionen: Regionalt samarbeidsforum for rus og psykisk helsearbeid. I 2015 har NAPHA blitt faste deltagere og i 2016 håper vi at brukerorganisasjoner også deltar i arbeidet. Vi lager felles kursplaner, andre kompetansehevende tiltak og deler aktuell informasjon.

Det er etablert et forum for brukerorganisasjoner, NAV og Høgskolen. Dette forumet har ikke hatt samlinger i år. Det er etablert forum for ledere i rus og psykisk helsetjeneste, hvor koordinerende enhet har deltatt de siste årene. Dette forumet har ikke hatt samlinger i år.

Vi har samarbeidet med RVTS Sør om å arrangere kurs i "samtaler med barn". Det ble i 2014 startet opp implementeringsarbeidet med RVTS når det gjaldt psykososiale kriseteam. I Buskerud er det tre nettverk som drifter seg selv, Fylkesmannen mottar referat fra deres møter. Vi har tildelt penger til kurs for psykososiale kriseteam, hvor Modum bad har vært leid inn.

Fylkesmannen har stimulert til at det har det vært arrangert en mengde kurs og seminarer innen fagfeltet rus og psykisk helse. Kommunene har i 2015 fått muligheten til å søke om fagmidler til lokale arrangementer.

Det er til nå 9 kommuner i Buskerud som har registrert i Brukerplan en eller flere ganger. Vi samarbeider med KORUS Sør om arbeidet med Brukerplan og viderefører dette arbeidet også i 2016.

Vi samarbeider med Husbanken og andre i regionen om "Strategien for boligsosialt arbeid".

Vi har forvaltet tilskuddsordningene og driftsmidlene etter oppdrag. Vi forvalter ordningene: "Kommunalt rusarbeid", "Tilbud til voksne med langvarige og sammensatte behov for tjenester og barn og unge med sammensatte hjelpebehov" og "Kompetansetiltak innen psykisk helse - og rusarbeid".

Vi samarbeider med KORUS Sør om kompetansehevende tiltak innenfor Helse- og omsorgstjenestelovens § 10. Vi opplever at det er et behov for dette, både i spesialisthelsetjenesten og i de kommunale helse- og omsorgstjenester. Fylkesmannen behandler også klagesaker fra pårørende og fra andre kommuner når det gjelder behandlingssituasjonen pasientene er i under dette lovverket.

Vi gjennomførte i 2015 2 egeninitierte tilsyn i psykisk helsevern og TSB. Revisjonskriteriene var: Forsvarlige rettighetsvurderinger ved mottak og behandling av henvisninger, overholdelsen av meldeplikten etter spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 og varslingsplikten etter samme lov § 3-3a, ivaretagelsen av barn som pårørende etter helsepersonelloven § 10a, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 3-7a, og helsepersonelloven § 16 første ledd, samt Samhandling og kontinuitet i behandlingen.

Resultatområde 85 Spesialisthelsetjenesten

85.1 Abort- og steriliseringsnemndene

Fortløpende rapportering skjer på påbudt skjema.

Fortløpende oversendelse av lister over nemndene til Helsedirektoratet

85.2 Lov om transplantasjon

Embeter	Antall
FMBU	0
Sum	0

85.3 Kosmetisk plastikkirurgiske inngrep

Kosmetisk plastikkirurgiske inngrep. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMBU	0	0
Sum	0	

85.6 Kontrollkommisjonsoppgaver

Fylkesmannen har oppnevnt nytt første varamedlem til kontrollkommisjonen i Nedre Buskerud og nytt varalegemedlem i Øvre Buskerud i perioden. Vi har hatt 2 oppnevninger til enkeltmøter.

Fylkesmannen rapporterte 2. mars 2015 til Helsedirektoratet oversikt over medlemmer og varamedlemmer med opplysninger om privat eller offentlig ansettelse.

85.7 Hjemsendelse, hjemhenting og gjennomføring av tvungen psykisk helsevern for pasienter som ikke har bosted i riket

Ingen gjennomførte hjemsendelser til utlandet.

Ingen gjennomførte hjemhenting til Norge.

Vi har dekket en innleggelse i psykisk helsevern, pris: ca 80 000,-

Vår erfaring med gjennomføringen av ordningen: Veilederen kunne vært tydeligere og kunne med fordel oppdateres. Fylkesmannen i Buskerud har få henvendelser knyttet til oppdraget.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 0525	Fagdep.
82 Tilsyn og klagesaksbeh. etter helsetj. loven	kr 5 981 733,97	kr 828 296,26
83 Folkehelsearbeid	kr 531 629,24	kr 0,00
83.1 Folkehelsearbeid generelt	kr 0,00	kr 0,00
83.2 Tilsyn etter folkehelseloven	kr 0,00	kr 0,00
84 Kommunale helse- og omsorgstjenester	kr 2 240 020,10	kr 27 529,10
85 Spesialhelsetjenesten	kr 903 402,83	kr 2 151 812,43
76 og 77 Kvalitet og samhandling og Andre oppdrag	kr 2 304 333,02	kr 269 893,41
Andre oppgaver under HOD	kr 273 099,14	kr 0,00
Sum:	kr 12 234 218,00	kr 3 277 531,00

Justis- og beredskapsdepartementet

Resultatområde 51 Siviladministrasjon og borgerrettigheter

51.2 Vergemålsloven og utlendingsloven kap. 11 A

Det har i 2015 blitt ansatt en fagsjef for vergemål i Buskerud. Det har blitt arbeidet med maler, retningslinjer og kvalitetssikring. Saksbehandlingstiden er redusert på de fleste sakstyper i løpet av 2015. Det arbeides med å få redusert antall restanser. Hastesaker er prioritert. Vi anser saksbehandlingen som forsvarlig.

Fylkesmannen arbeider fortløpende med å få på plass et tilstrekkelig antall dyktige faste verger og representanter fordelt på kommunene rundt i fylket. De mottar en grunnopplæring og løpende veiledning og opplæring. Flere av de faste vergene har anledning til å ta på seg oppdrag på kort varsel. I 2015 har vi særlig arbeidet med å få på plass mange nye representanter for enslige mindreårige asylsøkere. Vi anser at vi nå begynner å nærme oss et tilstrekkelig antall representanter til å dekke opp topper som kan komme ved stor tilstrømming av mindreårige flyktinger og eventuelle nye mottak i fylket. Etter vår vurdering har vi en god beredskapsordning for hasteoppnevninger.

Det er vår vurdering at vi har en trygg kapitalforvaltning. Eldre vergemålssaker gjennomgås fortløpende, med hensyn til individtilpassing, mandatutforming og regnskapsplikt. Kravet om gjennomgang av vergeregnskap er oppfylt. 3 saker med ikke godkjent regnskap er under oppfølging.

Fylkesmannen har i 2015 fortsatt arbeidet med å gjennomgå umyndiggjøringsaker med tanke på fortsatt fratakelse av rettslig handleevne, oppheving av vergemålet eller en innskrenkning av vergemålet for de tidligere umyndiggjorte. Av de tidligere 23 umyndiggjorte i Buskerud ser det ut til å bare være person , der vi vil fremme sak for tingretten om fortsatt fratakelse av rettslig handleevne før 1. juli 2016. De øvrige endres til ordinært vergemål eller oppheves. I tillegg har det vært en ny sak om fratakelse av rettslig handleevne i 2015. Tingretten besluttet fratakelse av rettslig handleevne.

Oppgaver etter vergemålsloven

Embeter	Antall saker	Antall tilsyn
FMBU		
Sum	0	0

51.3 Forlikrådene

En tilsynssak i 2015. Tilsynssaken omhandlet en henvendelse fra varamedlem som ønsket å vite årsaken til manglende innkalling i oppnevningsperioden. Årsaken til at varamedlemmet ikke har vært innkalt til rettsmøter var forliksrådets tolkning av domstollovens § 53 angående vederheftighet. Vi har presisert overfor forliksrådet hvilke vilkår som må være oppfylt og hva som utelukker vedkommende fra å bli valgt, jf. domstolloven §§ 59, 70 – 73. Samtidig ble forliksrådet bedt om en tilbakemelding på hvordan praksis de har for å innkalle varamedlemmer generelt. Vi tok forliksrådets svar til etterretning, og bemerket at vi antar at de medlemmene som fyller vilkårene blir innkalt.

Ingen klagesaker. Ett nyvalg i perioden på grunn av dødsfall. 4 oppnevninger av stedfortredere for den enkelte sak og 3 oppnevninger av fast stedfortredere av 3 måneder varighet.

51.5 Tomtefesteloven

Fylkesmannen har ikke hatt saker etter tomtefesteloven i 2015

Resultatområde 52 Borgerrettigheter

52.1 Fri rettshjelp

Fri rettshjelp

Fylkesmannen har levert kvartalsvis innrapportering av statistikk for fri rettshjelp til Statens sivilrettsforvaltning og Fylkesmannen i Sogn og Fjordane. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid har vært 4-5 uker.

Fylkesmannen har i 2015 betalt ut i overkant av kr 7 millioner til fri rettshjelp uten mva. Til sammenlikning ble det i 2014 utbetalt i overkant av kr 6,8 millioner uten mva.

Fritt rettsråd

Det ble registrert 1933 nye saker i 2015, mot 2077 i 2014. Vi har behandlet 1714 saker, av disse utgjør tolkeoppdrag 576 saker. Vi har avslått 77 saker, mot 85 i 2014. 8 saker ble påklaget. Fylkesmannen har omgjort 1 sak etter klage. 7 saker er sendt Statens sivilrettsforvaltning til klagebehandling, av disse er 5 saker stadfestet, 1 sak omgjort. En sak er fortsatt under klagebehandling.

Antall innkomne saker de siste årene har vært forholdsvis stabilt, men for 2015 har vi hatt en nedgang på 7 % i forhold til 2014. På lik linje med 2014 er barnefordeling og skifte, utlendingssaker, klagesaker etter folketrygdløven og dekning av utgifter til tolk i utlendingssaker de fire største saksområdene.

Fri sakførsel

Det ble registrert 22 nye saker i 2015. Til sammenlikning kom det i 2014 inn 25 saker. 16 søknader om fri sakførsel er avslått, 4 er innvilget. 5 saker er påklaget. Ingen av klagen ble tatt til følge. 5 saker er sendt Statens sivilrettsforvaltning til klagebehandling, av disse er 3 saker stadfestet, 1 sak omgjort. En sak er fortsatt under klagebehandling.

52.3 Navneloven

Fylkesmannen behandlet i 2015 7 klager over folkeregisterets vedtak om å nekte å godta søknad om endring av navn. Dette er en økning på 3 saker fra 2014. 6 saker ble stadfestet av Fylkesmannen. 1 sak ble opphevet og sendt tilbake til Folkeregisteret for ny behandling.

Resultatområde 53 Forebyggende samfunnssikkerhet

53.1 Oversikt over risiko og sårbarhet

Fylkesmannen har våren 2015 ferdigstilt og utgitt fylkesROS. Revisjonen er gjort med bakgrunn i DSB sin veileder for fylkesROS og i tett samarbeid med Fylkesberedskapsrådet. Analysene er utarbeidet med en felles fremgangsmåte som sikrer likhet i måten de ulike hendelsene er utarbeidet på. For hver hendelse er der utarbeidet en eller flere scenarioer der analysen tar for seg et helt spesifikt hendelsesforløp innenfor rammen av den uønskede hendelsen.

Scenarioene i analysen er «verste fallsscenario», dette for å synliggjøre de alvorligste konsekvensene hendelsen kan få innenfor verdiene liv og helse, natur og miljø, økonomi og samfunnsstabilitet. Scenarioene er allikevel ikke utenkelige eller urealistiske og der skal være en reell mulighet for at disse hendelsene kan inntreffe.

Det ble høsten 2015 startet et arbeid med en oppfølgingsplan til fylkesROS, denne forventes ferdigstilt våren 2016.

Risiko- og sårbarhetsanalyser på kommunalt nivå omtales under pkt 53.3 Tilsyn.

53.2 Samfunnssikkerhet i planlegging etter plan – og bygningsloven

Fylkesmannen har i løpet av 2015 ikke gjennomført innmeldelse av kommunale planer med begrænset ivaretagelse av samfunnssikkerhet. Ved høringssuttalelser til arealplaner er samfunnssikkerhet et tema som blir nøye vurdert og kommentert i tidlig fase.

53.3 Tilsyn

Fylkesmannen gjennomførte totalt fem lovligheitsilsyn med kommunal beredskapsplikt i 2015. Resultatet var av varierende grad der enkelte kommuner er svært flinke på dette feltet mens andre har store forbedringspotensialer. Gjennom 2014 og 2015 er det en gjennomgående trend at kommunene ikke har gode nok risiko- og sårbarhetsanalyser. Fylkesmannen har gitt avvik på ROS analyse ved samtlige 10 tilsyn i 2014 og 2015. Det er stor forskjell på kommunene. Noen av avvikene er "små" og har vært enkle å lukke for kommunene, mens andre har ROS analyser som ikke er revidert siden 2010/11 og derfor trenger en fullstendig revisjon.

Fylkesmannen er allikevel av den oppfatning at det gjøres mye bra beredskapsarbeid og at kommunene tar de pålagte oppgavene seriøst. De kommunale beredskapsplaner er gjennomgående bra.

Fylkesmannen har innrapportert alle tilsyn til DSB gjennom deres innmeldingsportal.

Resultatområde 54 Beredskapsplanlegging

54.1 Fylkesmannens egen beredskapsplanlegging

Embetet har revidert egen beredskapsplan etter en organisasjonsgjennomgang og omorganisering sommeren 2015, og gjennomført øvelse med egen kriseledelse.

Nytt system for gradert samband FISBASIS/H er implementert med sikkerhetsdokumentasjon og er tatt i bruk.

54.2 Regional beredskapsplanlegging

Det foreligger ikke noen regional samordnet beredskapsplan. Fylkesmannen vil i 2016 starte opp arbeidet med SBS på regionalt nivå.

Det er allikevel slik at de regionale aktørene har egne beredskapsplaner og i en krisesituasjon vil implementering av disse bli koordinert i fylkesberedskapsrådet eller i LRS avhengig av krisens innhold.

54.3 Kommunal beredskapsplikt og kommunenes samfunnssikkerhetsarbeid

Kommunenes beredskapsplikt er også omtalt i punkt 53.3 Tilsyn.

Det som har vist seg som en trend gjennom 2014 og 2015 er at kommunene gjennomgående har risiko- og sårbarhetsanalyser som ikke tilfredstiller krav stilt i forskrift. Det er selvfølgelig store forskjeller på den enkelte kommune, men vi har funnet større eller mindre avvik i samtlige 10 kommuner som har hatt tilsyn i 2014 og 2015. På den annen side har kommunene gjennom øvelser, tilsyn og noen få hendelser vist god evne til kriseledelse. Dette beror i stor grad på meget god lokalkunnskap og at beredskapsplanene gjennomgående er bedre enn ROS-analysene.

Resultatområde 55 Regional og kommunal krisehåndtering

55.1 Håndtering av uønskede hendelser

I 2015 har embetet vært involvert i tre større hendelser.

Den første hendelsen fant sted 1.-3. september ifm et kraftig regnvær på Sør- og Østlandet. Dette medførte utfordringer med overvann i kommunene Modum, Nedre Eiker, Hurum, Kongsberg, Sigdal, Røyken Drammen og Lier. Kommunene håndterte denne hendelsen på en tilfredsstillende måte.

Den andre hendelsen var ifm ekstremværet "PETRA" i perioden 14.-17. september. Uværet medførte overvanns- og flomutfordringer i kommunene Kongsberg, Nedre Eiker, Drammen, Rollag og Hurum. Siden flomutfordringen først kom i Numedalslågen og deretter i Drammensvassdraget skapte uværet mindre utfordringer ift ressurser og håndtering, på tross av at de rammede kommunene hadde meget hektiske dager. Kommunene håndterte denne hendelsen på en tilfredsstillende måte.

Den tredje "hendelsen" utviklet seg utover høsten med en stadig større tilstrømming av flyktninger. Buskerud har vært langt mindre påvirket av dette enn hva andre fylker har vært. Men det er brukt mye ressurser på innhenting av rapporter fra kommuner, rapportering til DSB og ikke minst koordinering med øvrige statlige organer og informasjon ut til kommunene.

Vi har ikke sett behov for å innkalle fylkesberedskapsrådet i noen av hendelsene.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 0525	Fagdep.
51.2 Vergemålsloven	kr 1 471 314,62	kr 6 742 447,49
51.9 Annen siviladministrasjon (rest 51)	kr 0,00	kr 0,00
52.1 Fri rettshjelp	kr 964 105,09	kr 192 622,64
53 Forebyggende samfunnsikkerhet	kr 456 873,66	kr 0,00
54 Beredskapsforberedelser	kr 1 146 278,30	kr 0,00
55 Regional og kommunal krisehåndtering	kr 1 599,46	kr 0,00
Andre oppgaver under JD	kr 4 500,00	kr 0,00
Sum:	kr 4 044 671,00	kr 6 935 070,00

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Resultatområde 60 Ledelse, virksomhetsstyring og administrasjon

60.1 Helhetlig ledelse

Embetet har i 2015 hatt fokus på ledelseutvikling. Høsten 2015 ble det iverksatt en kursrekke med lederutvikling for toppledelsen, avdelingsdirektørene og alle fagsjefene, som avsluttes våren 2016. Fagsjefene får en modulbasert ledelseutvikling som er lagt opp med 2 dagers samlinger fordelt på 4 samlinger. Mens toppledelsen og avdelingsdirektørene har 4 dagssamlinger med fokus på strategisk ledelse. Samlingene arrangeres med ekstern bistand. Lederplakaten i staten og program for bedre styring og ledelse har også blitt satt på embetets agenda.

Sykefraværet i 2015 sammenlignet med 2014 viste en nedgang, og vårt samlede sykefravær ligger nå på 4,21%. Dette er bra, da vårt måltall for sykefravær er 4 %. Ett av tiltakene i vår handlingsplan for IA er å tilby ansatte som står i fare for å bli sykemeldte inntil 6 timer med hjelpetiltak som for eksempel psykomotorisk fysioterapeut eller psykologbistand. Embetet har også lagt til rette for inntil 1 times fysisk aktivitet i arbeidstiden i uken og tilbud om ergonomiundersøkelse på arbeidsplassen.

Det var 4 ansatte som gikk av med pensjon og samtlige var over 67 år. Satsningen på kompetanseutvikling, tilrettelegging og fleksibilitet gir gode resultater for utsatt pensjonsalder

Fylkesmannen i Buskerud var representert på konferansen "Samarbeid og medbestemmelse i statlige virksomheter, som partene i arbeidslivet arrangerer hvert 2. år. Embetet har fokus på, og oppfordrer de ansatte til, aktivt medarbeiderskap.

Partsammensatte møter (SAMU og AMU) gjennomføres i henhold til regelverket. I forbindelse med organisasjonsgjennomgangen ble det også avholdt partsammensatte møter, drøftinger og forhandlinger.

60.2 Likestilling

Embetet er opptatt av mangfold og likestilling. I våre utlysningstekster oppfordres kvalifiserte søkere uavhengig av alder, kjønn, funksjonsevne, nasjonalitet og etnisk bakgrunn til å søke. Blant ledelsen har vi god balanse mellom kvinner og menn, 3 kvinner og 4 menn. Fordelingen blant de nytilsatte fagsjefene er 7 kvinner og 3 menn. Ved lønnsforhandlinger og lønnsfastsettelse er vi oppmerksom på likelønnsprinsippet.

Vi henviser forøvrig til ovennevnte tabell for ytterligere oversikt over vår kjønnsbalanse.

Tabell 1, Tilstandsrapport - kjønn

År	Kjønnsbalanse		Månadslønn - Total sum lønn pr. heltidsekvivalent		Deltid - antall av hvert kjønn		Midlertidig ansettelse - antall av hvert kjønn		Foreldrepermisjon - antall av tatt uttak av permisjon		Legemeldt sykefravær - Menn		Legemeldt sykefravær - Kvinner	
	M	K	M(KR)	K(KR)	M	K	M	K	M	K	Sykedager	Avtalte Arbeidsdager	Sykedager	Avtalte Arbeidsdager
2015	46	91	47922	42352	3	6	2	12	81	610	105	11019	867	21556
2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabell 2, Tilstandsrapport - nivå delt

	År	Kjønnsbalanse			Månadslønn - Månedsfortjeneste pr.	
		M%	K%	Total	M(KR/%)	K(KR/%)
Totalt i virksomheten	2015	34	66	100	100	111
	2014	0	0	100	100	0
Toppledelse, kategori 1	2015	57	43	100	100	98
Embetsledelse/direktør	2014	0	0	100	100	0
Mellomledelse, kategori 1	2015	50	50	100	100	92
Seksjonssjef, ass dir	2014	0	0	100	100	0
Kategori 3	2015	32	68	100	100	96
Saksbehandler 1	2014	0	0	100	100	0
Kategori 4	2015	41	59	100	100	98
Saksbehandler 2	2014	0	0	100	100	0
Kategori 5	2015	8	92	100	100	103
Kontorstillinger	2014	0	0	100	100	0
Kategori 6	2015	0	0	100	100	0
Fagarbeiderstillinger	2014	0	0	100	100	0
Kategori 7	2015	0	100	100	100	100
Unge arbeidstakere, inkl. lærlinger	2014	0	0	100	100	0

Tabell 3, Ansatte

År	Ledere med personalansvar i %			Ledere - lønn i forhold til kjønn		Medarbeidere uten personalansvar			Medarbeidere - lønn i forhold til kjønn	
	M%	K%	Antall Totalt	M%	K/M%	M%	K%	Antall Totalt	M%	K/M%
2015	43	57	14	100	90	33	67	123	100	91
2014	0	0	0	100	0	0	0	0	100	0

Resultatområde 61 Samordning og modernisering

61.1 Kommunerettet samordning

For å spre kunnskap om måloppnåelse i kommunesektoren arbeider vi aktivt med bruk av KOSTRA-analyser. Vi utarbeider en tilstandsrapport for fylket basert på foreløpige KOSTRA-tall. Denne rapporten oversendes KMD til orientering.

Fylkesmannen samarbeider med KS regionalt gjennom bl.a. deltagelse i regionalt økonomiforum - KS BTV, som ledes av KS BTV. Nærmere beskrivelse jfr. pkt. 62.1.

For å skape mer læring på tvers mellom embetene samarbeider følgende embeter i et nettverk, Østfold, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder og Oslo og Akershus. I 2015 hadde nettverket 2 møter.

61.2 Modernisering i kommunene

Fylkesmennene skal stimulere til utvikling, fornying og innovasjon i kommunene gjennom bruk av skjønnsmidler og bidra til nettverksbygging og erfaringsoverføring mellom kommuner.

I 2015 satte fylkesmannen av 7,7 millioner kroner til arbeidet med kommunereformen for kommunene i fylket. Til grunn for tildeling av midler til kommunene lå følgende kriterier: aktiviteter som involverer ungdom i reformprosessen, politiske verksted og dialogmøter og innbyggerinvolvering. Bakgrunnen for dette var å skape grunnlag for og legge til rette for gode prosesser i kommunen knyttet til arbeidet med kommunereformen.

Med disse midlene hadde fylkesmannen til hensikt å stimulere til konstruktive og nyttige prosesser knyttet til kommunereformen.

61.3 Samordning av statlig tilsyn

Første halvår 2015 fulgte vi samme opplegg som tidligere i forhold til samordning av statlig tilsyn med intern og eksternt samordningsgruppe. I juni avholdt vi samordningsmøte med Helsetilsynet, Arbeidstilsynet, Mattilsynet og leder av sekretariatet for kontrollutvalgene i fylket, sammen med representanter fra fylkesmannens ledergruppe. Ole Kristian Rogndokken fra NKRF innledet om forholdet mellom kontrollutvalg, revisjon og fylkesmann. Deretter ble det utvekslet erfaringer fra gjennomførte tilsyn samt mulighet for samordning av kommende tilsyn og utvikling av læringsaspektet ved tilsyn.

Etter fylkesmannens interne omorganisering har arbeidet med samordning av statlig tilsyn blitt endret.

Resultatområde 62 Kommuneøkonomi

62.1 Kontroll og godkjenning etter økonomibestemmelsene i kommuneloven

Alle budsjett- og økonomiplaner ble gjennomgått i januar og februar måned. Etter gjennomgangen utarbeider vi årlig en oversikt over budsjettsituasjonen for alle kommunene i fylket. Denne oversikten benyttes bl.a. i dialogen med kommunene som gjennomføres årlig i februar og mars.

Vi foretok lovlighetskontroll av budsjettene til Ringerike kommune og Nedre Eiker kommune som begge er i ROBEK.

Fylkesmannen har behandlet 7 garantistillelser, hvorav 7 ble godkjent.

Fylkesmannen har godkjent 6 låneopptak hvorav 3 interkommunale selskap.

Fylkesmannens praksis når det gjelder godkjenning av lån til ROBEK-kommuner er restriktiv. Så lenge

kommunen har et oppsamlet regnskapsmessig merforbruk, vil det være nødvendig å holde investeringene på et lavt nivå. Kommuner i ROBEK må prioritere mellom prosjekter, eventuelt utsette investeringer til man har oppnådd balanse i driften. Nedre Eiker kommunes økonomiske situasjon har vært svært utfordrende over flere år. Det ser imidlertid ut til at kommunen har klart å bremse den negative utviklingen. De tiltakene som ble igangsatt i 2014 ser ut til å gi noe effekt i 2015. Prognosen for kommunens resultat for 2015 er positivt.

Ringerike kommunes økonomiske situasjon viste betydelig bedring både i 2014 og 2015. Kommunens lånegjeld har blitt holdt på et lavt nivå i hele perioden som kommunen har vært en ROBEK-kommune.

62.2 Økonomiforvaltning - veiledning

Fylkesmannen avholdt informasjonsmøte om det økonomiske opplegget for kommunesektoren samme dag som statsbudsjettet ble lagt frem. Alle kommunene ved ordfører og rådmann og regionale statsetater, samt KS og fylkeskommunen deltok på møtet. Dette opplegget tilbyr vi årlig med like stort oppmøte hver gang. Tilbakemeldingene er at dette opplegget er veldig tidsbesparende for kommunene og er en viktig møtearena vi håper vi kan opprettholde. Informasjon blir også oversendt samtlige kommuner i et utfyllende brev.

Skriftlig informasjon om hovedpunktene i kommuneproposisjonen ble sendt ut til alle kommunene.

Vi bruker KOSTRA-data som utgangspunkt for all dialog med kommunene. Fokuset på riktig rapportering blir dermed stort. Vår erfaring er at ved aktiv bruk av foreløpige KOSTRA-tall, blir kommunene opptatt av kvaliteten på innrapporteringen. Vi vektlegger arbeidet med å sikre gode nøkkeltall og god kvalitet på innrapporteringen.

Internt i embetet samarbeider vi om utarbeiding av analyser på de ulike tjenesteområdene. Vi har faste møter hver måned med fagpersoner for de ulike avdelingene hos fylkesmannen. Gjennom arbeidet sørger vi for oppdatering om den økonomiske situasjonen i kommunene og utviklingen på de ulike tjenesteområdene. Det vektlegges at vi skal ha et riktig og oppdatert bilde av den økonomiske situasjonene i hver kommune. I denne gruppen utarbeides den årlige tilstandsrapporten for fylket. Denne rapporten baserer seg i hovedsak på foreløpige KOSTRA-tall og utgis hvert år i slutten av april måned.

Etter den interne omorganiseringen hos fylkesmannen, har vi i annet halvår 2015 innrettet arbeidet slik at faste møter hver måned erstattes med møter med fylkesmannens ledergruppe med fagsjefer.

Vi har hatt tett oppfølging av våre 2 ROBEK-kommuner, Ringerike og Nedre Eiker. Begge kommunene har underskudd som går ut over 4 års grensen og krever tett oppfølging. I 2015 gjennomførte vi 2 møter, vår og høst, med rådmann og økonomisjef i Ringerike, som del av oppfølgingen av forpliktende plan for å komme i økonomisk balanse. Ringerike viser god kontroll og meget god økonomistyring. Resultatet for 2015 viser at kommunen vil være ute av ROBEK ved fremleggelsen av regnskapet for 2015.

For Nedre Eiker har situasjonen i 2015 vært preget av økonomiske utfordringer med stort fokus på innsparinger. Regnskapet for 2015 viser en positiv utvikling. Vi har også for Nedre Eiker gjennomført 2 møter, vår og høst med rådmann og økonomisjef. I tillegg har vi fulgt opp utviklingen for prosjektet knyttet til helse og omsorg som er krevende. Vi har deltatt i formannskapsmøter knyttet til dette prosjektet og vi har deltatt i kommunestyremøte under budsjettbehandlingen i november 2015 der fylkesmannen spesielt vektla økonomistyring.

Vi følger opp kommunenes tertialrapporteringer og følger ekstra opp de kommunene som viser en negativ utvikling i 2. tertial. Etter 2. tertialrapportering plukket vi ut 3 kommuner, Hole, Hol og Nes med utfordringer knyttet til økonomisk balanse. Vi hadde møte med formannskapet i disse 3 kommunene i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2016. Av disse 3 kommunene er situasjonen i Hole den mest utfordrende. Hole kommune fikk i 2014 et underskudd på 39,6 millioner kroner. Prognosen for 2015 viste et underskudd på ca. 25 millioner kroner. Imidlertid har kommunens innspringstiltak gitt effekt og underskuddet for 2015 reduseres betydelig i forhold til prognosen.

Skjønnsmidlene fordeles til kommunene med utgangspunkt i retningslinjene for skjønnsfordelingen, av rammen på 37,6 mill kroner ble 29,3 mill kroner utbetalt til kommuner med økonomiske utfordringer og lokale uforutsette forhold. Midlene fordeles 2 ganger pr. år.

Vi har i 2015 fortsatt arbeidet med nettverksbygging for økonomimedarbeidere i fylket. Vi har avholdt ett seminar for økonomimedarbeider i kommunene. Temaene vi tok opp dreide seg om kommunereformen og hvordan møte fremtidens utfordringer med erfaringer fra Re kommune og SAS kommunene. Det var stort engasjement og nyttige diskusjoner rundt temaet.

Fylkesmannen samarbeider med KS regionalt gjennom bl.a. deltagelse i regionalt økonomiforum - KS BTV som ledes av KS. Forumet består av rådmenn, økonomisjefer og representanter fra fylkesmennene i Buskerud, Telemark og Vestfold. Arbeidet i RØF har forankring i KS BTVs styrende organer. Oppgavene til forumet er bl.a. overordnet kommuneøkonomi, kompetanseheving, faglige oppdateringer og enkeltsaker. Vi arrangerte i 2015 en fagdag for kommunene i BTV. Fagdagen dreide seg om bruk av ulike styringsdata. Innledere fra Telemarkforskning, SSB, KS og Kommunal Rapport bidro til en interessant og nyttig dag om bruk, forståelse og analyse av ulike styringsdata.

Resultatområde 63 Kommunalrett, forvaltningsrett, kommuneinndeling og valg

Fylkesmannen ga veiledning til flere av kommunene i forbindelse med konstitueringen av nye politiske utvalg etter kommunestyrevalget i 2015.

Vi har et egen definert prosjekt knyttet til administrativ delegering i kommunene. Vi har valgt ut noen lovområder der vi sjekker delegeringsfullmaktene opp mot konkrete klagesaker som er oversendt til Fylkesmannen. På grunn av relativt få saker innenfor de definerte lovområder, ble perioden utvidet slik at prosjektet først avsluttes i 2016.

63.1 Kommunalrett

Lovlighetskontroll

Embeter	Saker om lovlighetskontroll etter klage som det er truffet vedtak i			Lovlighetskontroll initiert av fylkesmannen			Vedr. habilitet	Vedr. lukking av møter
	Antall saker	Antall opprettholdt	Antall ulovelig	Antall saker	Antall opprettholdt	Antall ulovelig		
FMBU	2	2	0	0	0	0	0	1
Sum	2	2	0	0	0	0		

63.3 Kommuneinndeling

Det har ikke vært saker til behandling etter inndelingsloven i 2015. I forbindelse med Fylkesmannenes arbeid med kommunereform er det opprettet en intern arbeidsgruppe.

63.4 Valg

Fylkesmannen har drevet mye veiledning i forbindelse med opprettelse av kommunale utvalg, utover dette har det ikke vært aktivitet på dette området i 2015.

63.5 Forvaltningslovens og offentleglovas anvendelse i kommunesektoren

Fylkesmannen veileder kommunene og svarer på spørsmål vedrørende forvaltningsrett og offentleglova.

I 2015 behandlet vi 4 klager på avslag om innsyn i dokumenter. Vi opprettholdt kommunens avslag i 2 saker og omgjorde vedtaket i 2 saker der det ble gitt delvis innsyn.

Fylkesmannen behandlet ingen klagesak om partinnsyn etter forvaltningslovens regler dette året.

Resultatområde 66 Planlegging, bolig- og bygningsrett

Etter omorganisering av embetet 1. juni 2015 ble plan- og bygningsloven samlet i en avdeling, Kommunal-justis- og beredskapsavdelingen.

Alle plansakene er nå forankret i plangruppen som sjekker ut Fylkesmannens fagområder, det vil si jordvern, miljø, klima, folkehelse, universell utforming, barn og unge, samfunnssikkerhet juridiske planbestemmelser m.m. ivaretas i de kommunale planforslagene. En saksbehandler har ansvar for hele planen og avklarer med berørte fagavdelinger der det er behov for spesiell kompetanse innenfor et fagområde.

Forsøket med samordning av statlige innsigelser der en av hovedmålsettingene er tidlig og tydelig dialog, legges til grunn for vårt arbeid med plansakene.

66.1 Byggesaker

Fylkesmannen i Buskerud mottok 169 klagesaker etter plan- og bygningsloven i 2015. Dette er en nedgang sammenlignet med de to siste årene, men fortsatt klart flere enn i 2012 da vi mottok 151 klagesaker.

Vi har behandlet 197 klagesaker i 2015. Kommunens vedtak er stadfestet i 143 av sakene, mens vi har opphevet eller omgjort kommunens vedtak i 44 saker. Dette gir en omgjøring på 22,3%. Av de øvrige sakene er to klager avvist, seks saker er trukket tilbake før vi avsluttet behandlingen og to saker er returnert kommunen for videre behandling.

29 av sakene var klage på reguleringsplaner. Her ble en av klagen tatt til følge slik at reguleringsplanen ble opphevet.

52 av sakene gjelder klager på dispensasjonsvedtak. Her er 19 av klagen tatt til følge slik at kommunens vedtak er opphevet eller omgjort i 36,5% av disse sakene.

Øvrige klagesaker gjelder klager på byggetillatelser, gebyrer, avvisning med mer.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var i 1. tertial på 84 dager, 80 dager i annet tertial og 73 dager i 3 tertial.

Antall klagesaker fra de ulike kommunene varierer fra 0 saker Rollag til 31 saker fra Drammen. 12 av sakene er behandlet som settefylkesmann for kommuner utenfor Buskerud.

Vi har også behandlet 15 krav om saksomkostninger i klagesakene som er tatt til følge. I disse sakene er fem krav innvilget, ni krav er delvis innvilget, mens et krav er avslått.

72 av sakene var over 12 uker gamle da de ble avsluttet. 56 av disse ble avsluttet før sakene var 120 dager gamle. Det er sendt varsel om forlenget saksbehandlingstid i 5 av sakene. I tillegg er partene orientert om forlenget saksbehandlingstid i de sakene som det har vært nødvendig å innhente ytterligere dokumentasjon. Det er ingen saker som ble utsatt for barmarksbefaring i 2015.

Vi arrangerte seminarer for administrasjon og politikere i mars 2015 på tre ulike steder i fylket. Dette seminaret er svært populært med til sammen 170 deltakere. Vi har også arrangert opplæring i endringene i pbl sammen med DIBK og deltatt på planseminar sammen med BFK høsten 2016.

66.2 Saker om ekspropriasjon

Fylkesmannen har ikke behandlet noen saker om ekspropriasjon i 2015.

66.3 Klage etter eierseksjonsloven og lov om kommunal forkjøpsrett til leiegårder

Embeter	Antall klager	Tatt til følge	Ikke tatt til følge	lovbestemmelser er vurdert under klagebehandlingen
FMBU	0			Ikke behandlet saker i 2015
Sum	0	0		

66.5 Planlegging, byutvikling og geodata

Veiledning og kompetanseheving

Fylkesmannen i Buskerud og Buskerud fylkeskommune arrangerte en konferanse for kommunale planleggerer 2-3 desember 2015. Hovedvekten var lagt på nasjonale og regionale føringer for kommunale arealplaner, samordningsforsøket og regionalt planforum. Kulturminner og planlegging var også et temaene. Alle kommunene i fylket var representert og flere regionale etater deltok også, tilsammen drøyt 100 personer.

I tillegg ble det fra Fylkesmannens side arrangert 3 regionale dagsseminar med utvalgte tema innenfor plan- og bygg. Dette er seminar som gjennomføres på vårparten hvert år, og som har svært god deltakelse, ikke minst fra politikerne i kommunene.

Samordning av statlige innsigelser i Buskerud

I prosjektet er det er lagt opp til å utprøve metoder for nytenking i planprosessen parallelt med samordning av enkeltsaker.

I alle plansaker føres det logg for å registrering av alle aktiviteter og fremdriften. Utvidet dialog med både kommunene og de statlige etatene er igangsatt og tilpasset de enkelte plansakene. Noen etater er mer involverte i de løpende planprosesser og det ses allerede nå resultater som viser en effektivisering og bedre kommunikasjon. Når det gjelder bedre dialog med kommunene synes det å være behov for grundig utredning av møteteknikk og metoder. Kommunikasjonsformer er del av prosjektets fase 2.

Alle nye kommuneplaner og kommunedelplaner og områdereguleringer inngår i forsøket Det er dessuten tatt inn plansaker som har pågått i lengre tid men som er i forhandling videre, f.eks. planarbeid hvor innsigelser ikke er avklart.

I 2015 ble det gitt samordnet høringsuttalelse til 2 kommuneplaner g 2 kommunedelplaner. Fylkesmannen har ikke avskåret noen innsigelser direkte, men vi har som ledd i samordningen presisert uttalsler med resultat at innsigelsen ble begrenset.

Fylkesmannen er involvert i tidlig fase av planarbeidet for flere kommuneplaner, kommunedelplaner og områdereguleringer. Vi ser at en tettere oppfølging mellom statlige etater og kommunene hele veien i planprosessen, bidrar til å løse opp i mulige uklarheter så tidlig som mulig. Som møtearena benyttes både regionalt planforum og egne møter.

Antall høringsuttalelser

Fylkesmannen ga 28 høringsuttalelser til kommuneplaner/kommunedelplaner i 2015. Det ble fremmet innsigelser til 5 kommuneplaner og 3 kommunedelplaner, noe som utgjør en andel på 29 %.

Antall reguleringsplaner på høring dette året var 176 og det ble fremmet innsigelse til 3 av planene, dvs. under 2 % av reguleringsplanene.

Det ble også gitt uttalelse til 235 dispensasjonssaker oversendt fra kommunene. Kun 1% av dispensasjonsvedtakene som ble oversendt fra kommunene ble påklaget av Fylkesmannen i 2015.

Mekling

Det ble gjennomført mekling i 5 saker (2 kommuneplaner, 2 kommunedelplaner og én områderegulering). Tre planer ble sendt til Kommunal- og moderniseringsdepartementet for endelig avgjørelse. Av disse sakene er to

Matrikkelloven

Fylkesmannen har høsten 2015 innhentet tilbakemeldinger fra de kommunene som har midlertidige forretninger som ikke er avsluttet og ikke fullførte oppmålingsforretninger. Dette arbeidet vil bli fulgt opp i 2016. Det er også avholdt et samarbeidsmøte med kartverket i denne forbindelse.

Geodata - vi er deltakere i et pilotprosjekt i som kartverket har startet opp i år.

66.5 Planlegging, byutvikling og geodata - Faste oppgaver

Se forrige rapportering.

Resultatområde 68 Samepolitiske hensyn

Resultatområde 69 Partistøtte

Det er Fylkesmannen i Sogn og Fjordane som har ansvar for drift, forvaltning og videreutvikling av den elektroniske løsningen <http://partistotte.no>, og som har ansvaret for utbetaling av partistøtte til alle fylkes- og kommune- og ungdomspartier i fylkene. Fra 1. desember 2014 skal alle søknader om partistøtte gjøres i partiportalen.

Alle fylkesmannsembetene er brukere av løsningen og administrerer godkjenning av rollesøknader i sitt fylke. Dette vil si å godkjenne personer som skal ha ansvar for innsending regnskap og søke partistøtte på vegne av partiet de tilhører. Dette kan f.eks. være partiets kasserer. Personer som søker er hovedsakelig den de gir seg ut for, men Fylkesmannen skal gjøre en siste sjekk for å sikre at ikke uvedkommende skaffer seg adgang til partiportalen.

Fylkesmannen skal godkjenne søknader uten merknader fra Partilovnemnda.

Avviste søknader skal skrives som enkeltvedtak og sendes til klagebehandling hos Partilovnemnda.

Det har vært en del omorganisering i forbindelse med denne oppgaven, så vi har ennå ikke fått så mye erfaring. Inntrykket så langt er at Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har god oversikt, og er flinke til å veilede. Det ble gjennomført kurs/informasjonsmøte for saksbehandlere i Partiportalen i Oslo i januar 2016.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 0525	Fagdep.
Ressursbruk knyttet til adm/felles oppg./drift	kr 24 294 376,30	kr 475 408,96
Embetsspesifikke landsdekkende oppgaver (f.eks. FRI og trippelnett)	kr 0,00	kr 0,00
62 Kommuneøkonomi	kr 981 312,29	kr 0,00
66 Planlegging, bolig- og bygningsrett	kr 6 107 343,32	kr 391 171,55
Konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sameting	kr 0,00	kr 0,00
Andre oppgaver under KMD	kr 759 800,43	kr 97 755,20

Sum:

kr 32 142 832,00kr 964 335,00

Kulturdepartementet

Resultatområde 95 Tros- og livssynssamfunn

I 2015 utbetalte vi kr 9 282 600 i statstilskudd til registrerte og uregistrerte trossamfunn i Buskerud. Beløpet ble fordelt på 57 trossamfunn.

I Buskerud ble det registrert 2 nye trossamfunn i 2015.

Fylkesmannen foretok ingen tilsyn på dette området i 2015.

Resultatområde 96 Gravferdsloven

Vi har behandlet 69 søknader etter gravferdsloven. Dette er en nedgang på 12 fra 2014.

Det er gitt 61 tillatelser til askespredning og 8 avslag.

Resultatområde 97 Lov om helligdager og helligdagsfred

Fylkesmannen mottok 3 søknader om dispensasjon fra åpningstidsbestemmelser i lov om helligdager og helligdagsfred. Søknadene ble innvilget.

Kunnskapsdepartementet

Resultatområde 31 Forvaltningsoppgaver - barnehagen og grunnsopplæringen

31.1 Tilsyn

Tilsyn er avdelingens hovedoppgave også i 2015. Hele avdelingen er involvert i tilsynsarbeidet. Fylkesmannen i Buskerud vurderer det slik at tilsynsaktiviteten for 2015 er gjennomført i henhold til aktivitetskrav. Vi har gjennomført til sammen 14 tilsyn på utdanningsområdet og 5 tilsyn på barnehageområdet og poengkravene er oppfylt. Bemanningen i avdelingen er stabil og godt skolert i tilsyn, noe som er avgjørende for å kunne oppfylle aktivitetskravene.

Grunnsopplæringen

Antall felles nasjonale tilsyn og valg av tilsynsobjekter er i henhold til aktivitetskravet og instruks for det felles nasjonale tilsyn. Fylkesmannen gjennomførte i 2015 fire tilsyn med elevenes utbytte av opplæringen og to med forvaltningskompetanse, som ledd i det felles nasjonale tilsynet. I tillegg hadde vi arbeid med rapporter fra tilsyn

Skoler ble blant annet valgt ut på bakgrunn av antall elever med vedtak om spesialundervisning og vedtak om særskilt språkopplæring. Det ble også lagt vekt på at et par av de videregående skolene hadde både studieforberedende og yrkesfaglig. I tillegg hadde et par av grunnskolene barn på alternativ opplæringsarena.

Vi avdekker stort sett lovbrudd når vi gjennomfører tilsyn. Vår erfaring av tilsyn med elevenes utbytte av opplæringen, er at dette går rett inn i elevenes hverdag i klasserommet. Vi håper at tilsynene kan bidra til at elevene får økt læringsutbytte. Vår erfaring med tilsynene er at tilsyn kombinert med veiledning bidrar til økt regelverksetterlevelse på området.

Fylkesmannen i Buskerud gjennomførte i 2015, 8 egeninitierte tilsyn. Vi førte stedlig tilsyn med to skoler i Hol kommune på temaet svømmeopplæring. Tilsynsystemet ble valgt som følge av nasjonalt fokus på temaet og endrede krav til svømmeopplæringen. Hol kommune ble valgt blant pga endret skolestruktur.

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med gratisprinsippet i 2015 ved fire videregående skoler. Dette tilsynet fortsetter med flere skoler i 2016. Det har vært mye mediefokus rundt teamet og vi opplever at elever og foreldre er opptatt av dette.

Fylkesmannen har også gjennomført tilsyn ved to oppvekstsentre i Røyken kommune der temaet gjaldt både skole- og barnehage. Tilsynet ble åpnet på bakgrunn kommunens endrede organisering av skole- og barnehagestrukturen. Fylkesmannen fant at råd og utvalg ved skolen ikke var riktig sammensatt etter loven.

Fylkesmannen har i 2015 også arbeidet med tilsyn med Ringerike kommune og elevenes rett til spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp. Her fant vi blant annet lovbrudd knyttet til lang saksbehandlingstid hos PPT og ventelister. Dette tilsynet er etter korrespondanse og møter med Ringerike kommune, avsluttet i februar 2016.

Fylkesmannen vurderer vår tilsynsaktivitet på utdanningsområdet for 2015 som godt gjennomført og i tråd med embetsoppdraget. Vi vurderer resultatoppnåelsen for vårt tilsynsarbeid på utdanningsområdet som god sett i lys av bemanning, kompetanse, metodikk og strategier, og ser det som et poeng at alle i avdelingen deltar i tilsynsarbeidet. Dette for å utnytte de samlede ressurser og sette alle i stand til å utføre oppgavene i en risiko og sårbarhetssammenheng.

Barnehage

Fylkesmannen i Buskerud har i 2015 ført tilsyn med fem kommuner på barnehageområdet. Av disse fem tilsynene har tre vært stedlige og to vært skriftlige. Tilsynet med en av kommunene gjaldt to oppvekstsentre, som ble valgt som følge av endret skolestruktur i Røyken kommune. Fylkesmannen har oppfylt resultatkravet på barnehageområdet hva gjelder tilsynsaktivitet.

I likhet med tilsyn på skoleområdet, har tilsyn med barnehageområdet vært en prioritert oppgave for Fylkesmannen.

Tema for ett av de stedlige tilsynene var kommunen som godkjenningsmyndighet, tilsynsmyndighet og barnehagemyndighet. Her har vi sett på hvordan kommunen oppfyller kravene i barnehageloven §§ 8, 10, 16, 17 og 18 med tilhørende forskrifter. Ett stedlig tilsyn har vært med temaet pedagogisk bemanning og det siste gjaldt to oppvekstsentre i Røyken kommune, der to barnehager var organisert henholdsvis sammen med hver sine to skoler. Tema for de to skriftlige tilsynene har vært likeverdig behandling.

Fylkesmannen i Buskerud vurderer vårt tilsynsarbeid på barnehageområdet i 2015 som godt utført sett i lys av embetets ressurser, kompetanse og metodikk og strategier. Ved valg av tilsynsobjekter har vi foretatt en risikovurdering blant annet basert på vår kjennskap til kommunen gjennom klagesaksbehandling, tall fra rapporteringer (her særlig BASIL), tidligere tilsyn samt vår kjennskap til tilsynsobjektene gjennom fagsamlinger og annen kontakt på barnehageområdet. Ett av tilsynene ble gjennomført med en kommune der det var lenge siden vi hadde ført tilsyn.

Generelt for både barnehage og grunnopplæringen

Ved alle våre tilsyn både på utdanningsområdet og barnehageområdet ligger Utdanningsdirektoratets Metodehåndbok til grunn. Som grunnlag for å velge tilsynsobjekt, benytter vi oss av den informasjonen vi får om kommunene og fylkeskommunen gjennom vår klagesaksbehandling, henvendelser fra publikum/elever/foresatte, ved for eksempel bekymringsmeldinger og andre viktige kilder, som skoleporten, GSI, Basil og media. Vi ser også hen til om det tidligere har vært ført tilsyn med det aktuelle tilsynsobjektet og på hvilket tema. Vi samordner

også tilsyn internt på embetet, slik at belastningen på de enkelte kommuner utjevnes. Fylkesmannen i Buskerud hadde også i vår et samarbeid med kommunerevisjonen, Mattilsynet og Arbeidstilsynet, slik at alle aktører vet når, hvor og på hvilket tema de ulike etatene skal føre tilsyn.

Når vi avgjør hvorvidt vi skal gjennomføre et tilsyn som skriftlig eller stedlig, legger vi blant annet vekt på hvor omfattende tilsynet er. I tillegg vurderer vi nøye tilsynstema og hvilket omfang og hvilken metodikk som vil være best egnet. Et viktig moment i denne vurderingen er hvorvidt det er nødvendig med intervjuer eller befarings for å besvare kontrollspørsmålene i tilsynet. Fylkesmannen i Buskerud velger bare å gjennomføre stedlig tilsyn der vi finner at det vil gi oss enn nødvendig merverdi ut over å bare kontrollere skriftlig dokumentasjon.

Fylkesmannen finner som regel lovbrudd gjennom tilsynene. Fylkesmannen vurderer at de fleste tilsynsobjektene, både på barnehageområdet og utdanningsområdet, i stor grad retter lovbrudd avdekket gjennom tilsyn, og at det er stor vilje hos kommunene til å rette lovbruddene. Vi ser imidlertid at noen kommuner bruker noe tid på å klare å rette lovbrudd som er avdekket gjennom tilsyn, slik som for vårt tilsyn med spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp i 2015.

Hvilken veiledning Fylkesmannen har tilbudt i 2015? På felles nasjonalt tilsyn veiledet fylkesmannen alle kommunene/fylkeskommunen som ønsket det i 2014 på temaet elevenes utbytte. Veiledningen i 2015 har vært knyttet til skolebasert vurdering og svømmeopplæring. Flere tilsynsobjekter ønsker veiledning før endelig rapport er utarbeidet. Fylkesmannen mener at dette har bidratt til at kommunen/fylkeskommunen har fått bedre forståelse av hva som skal til for å rette lovstridig praksis. Vi opplever også på bakgrunn av dette at flere og flere kommuner og fylkeskommunen klarer å rette noen eller alle pålegg mellom foreløpig rapport og endelig rapport. Fylkesmannen ser imidlertid at denne utviklingen kan føre til at de endelige rapportene ikke vil gjenspeile tilstanden i sektoren på en riktig måte.

Samtidig opplever Fylkesmannen at veiledning før og i prosessen har den effekt at lovbrudd rettes raskere. Vi får positiv tilbakemelding fra tilsynsobjektene på den metodikken som tas i bruk gjennom metodehåndboka og RefLex/egenvurderingsskjema. Vår erfaring er at det gir positiv effekt med tanke på regelverksetterlevelse i sektor at tilsyn og veiledning går hånd i hånd.

Fylkesmannen viser for øvrig til egen rapporteringsmal til Utdanningsdirektoratet med mer detaljer om de enkelte tilsynene i 2015.

31.2 Klagesaksbehandling

Hva gjelder Fylkesmannen i Buskeruds klagesaksbehandling i 2015, ligger denne omtrent på samme nivå som for 2014. Det er noen variasjoner i antall klagesaker på de enkelte områdene.

Fylkesmannen har hatt færre rene klagesaker på elevenes psykososiale miljø til behandling i 2015 enn i 2014. Vi antar at dette tildels skyldes tilfeldigheter, da vi allerede i januar 2016 har fått flere klagesaker til behandling enn vi hadde i 2015. Vi har også flere saker vi har fulgt opp med veiledning og der sakene er sendt til behandling til skolen som førsteinstans. Vår erfaring er at det er fruktbart å komme tidlig inn i disse sakene. Vår erfaring er også at det er fruktbart å ha møter med skolen og klager på et tidlig tidspunkt.

Fylkesmannen vurderer som i 2014 resultatoppnåelsen for vår klagesaksbehandling som god sett i lys av bemanning, kompetanse, vår metodikk og våre strategier. Avdelingen disponerer 3 jurister som saksbehandlere, men også andre saksbehandlere er involvert i klagesaksbehandling. Vi søker å ha tverrfaglig kompetanse i vår klagesaksbehandling, slik at det både er jurister og pedagoger som jobber med disse, og også økonomer der klagesaksbehandlingen krever det - slik som for klager knyttet til tilskudd til private barnehager.

Vi har også i 2015 fokus på samarbeid på tvers av sektorer og har fokus på klagesaker som tilgrenser områder som barnevern og helse. Embetet har organisert seg slik at samhandling på tvers av sektorer er enkelt. Barnehage, utdanning, barnevern, helse, sosial og vergemål er også lokalisert på samme etasje i Statens hus.

Hva gjelder saksbehandlingstid, blir som regel blir innkomne klagesaker avgjort innen en måned etter at de kommer inn. Avdelingen har systemer for å følge opp klagesaksbehandlingen, både ved møtестruktur og klagesaksrapporteringsskjema. Der det går over en måned før saken blir avgjort, er vårt mål å sende ut et midlertidig svar så raskt som mulig etter at saken kommer inn, slik forvaltningsloven krever. Alle saker ble i 2015 avgjort innen tre måneder, med unntak av tre saker der det gikk ekstra tid med til å innhente opplysninger. Saker der rask avgjørelse har større betydning for klager, slik som for eksempel saker om elevenes psykososiale miljø, søkes å avgjøres snarest mulig etter at de kommer inn for behandling.

Fylkesmannen har heller ikke for 2015 hatt tilfeller der klager henvender seg på nytt til Fylkesmannen fordi kommunen/fylkeskommunen ikke har fulgt opp vedtaket. Fylkesmannen har heller ikke registrert mediesaker vedrørende dette.

Hva gjelder vår bruk av ressurser i lys av saksmengden har Fylkesmannen de siste tre siste årene og i 2015 gjennomført en rekke veiledninger med fylkeskommune og kommune både i forbindelse med tilsyn og klagesaker. Veiledningen har bestått både i veileiding om de materielle bestemmelsene på våre områder, men også veiledning om forvaltningsrett og hvordan klagesaker skal behandles etter forvaltningsloven. På noen områder kan dette ha hatt betydning for antall klagesaker som har kommet inn. Vi har i 2015 registrert noe nedgang i antall saker om skoleplassering. Dette kan primært skyldes færre klagesaker fra Drammen som et resultat av at kommunen innførte kretsgrenser for noen år siden. Fylkesmannen har også hatt omfattende veiledning på regelverket rundt standpunkt karakterer, som også i 2015 gikk litt ned. På ett år er det imidlertid varskelig å si om dette kun handler om naturlige variasjoner. Derimot ser vi at klagesaker på søknader om permisjon fra opplæringen er gått opp. Det siste kan skyldes en mer restriktiv håndtering av slike saker fra skolens side. Temaet har også hatt mye fokus i mediene.

I 2015 har fylkesmannen blant annet veiledet fylkeskommunen og kommunen på temaene, skolebasert vurdering, spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp, rettigheter i forbindelse med nyankomne flykninger fra barnehage til voksenopplæringen. Vi har i tillegg hatt kurs i taushetsplikt, meldeplikt til barnevernet, reglene rundt sammenslåing av flere skoler og barnehager til oppvekstsenter og svømmeopplæringen.

Fylkesmannen opplever også en økning i antall henvendelser fra private, kommuner og fylkeskommunen. Disse informere og veileder vi på telefon, ved epost og brev. Dette er det ikke krav om at det skal rapporteres på. Det er likevel ressurskrevende. Fylkesmannen mener det vil være hensiktsmessig at det vurderes om det skal rapporteres på slike henvendelser i fremtiden.

Vi ser at også et økt antall innsynsbegjæringer og anmodninger om fritak fra lovpålagt taushetsplikt.

Fylkesmannen hadde to klager på spesialpedagogisk hjelp i 2015. Ett vedtak ble omgjort og ett ble stadfestet.

Fylkesmannen i Buskerud har ikke behandlet noen klager om kommunalt driftstilskudd til ikke kommunale barnehager (likeverdighetsbehandling) i 2015. Dette kan skyldes endringer i regelverket.

Klage i grunnskolen (opplæringsloven med forskrifter)

Type Klage	Sum	Medhold/Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist	Kommentar
Standpunkt i fag	61	0	0	40	21	
Skoleplassering, § 8-1	20	3	13	4	0	
Spesialundervisning, § 5-1	11	4	5	1	1	
Permisjon fra opplæringen, § 2-11	11	0	6	5	0	
Bortvisning, § 2-10	1	0	1	0	0	
Skyss, § 7-1	17	2	14	1	0	
Særskilt språkopplæring, § 2-8	1	0	1	0	0	
Sum	122	9	40	51		

Klage i videregående opplæring (opplæringsloven med forskrifter)

Type Klage	Sum	Medhold/Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist	Kommentar
Psykososialt skolemiljø, § 9a-3	1	1	0	0	0	Vi har i tillegg hatt tre klager som vi har videresendt til skolen som rett adressat. Fylkesmannen følger opp slike saker og jobber mye med veiledning.
Spesialundervisning, § 5-1	10	4	4	1	1	
Videregående						

Årsrapport 2015 Fylkesmannen i Buskerud - Innhold:

opplæring for voksne, § 4A-3	8	1	3	4	0
Sentralt gitt skriftlig eksamen	1	1	0	0	0
Sum	20	7	7	5	

Klage i private grunnskoler (privatskoleloven med forskrifter)

Type Klage	Sum	Medhold/Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist	Kommentar
Permisjon, § 3-13	1	0	1	0	0	
Sum	1	0	1	0		

Klage i private videregående skoler (privatskoleloven med forskrifter)

Type Klage	Sum	Medhold/Delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist	Kommentar
Inntak, § 3-1	1	0	1	0	0	
Sum	1	0	1	0		

Type Klage	Medhold/delvis medhold	Ikke medhold	Opphevet	Avvist	Sum
Barnehageloven § 10	0	0	0	0	0
Barnehageloven § 16	0	1	0	0	1
Forskrift om familiebarnehager § 7	0	0	0	0	0
Forskrift om foreldrebetaling § 5	0	1	0	0	1
Forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd	0	0	0	0	0
Forskrift om midlertidig og varig dispensasjon og unntak frå utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder § 4	0	0	0	0	0
Forskrift om pedagogisk bemanning § 3	0	0	0	0	0
Forskrift om regnskapsplikt for godkjente ikke-kommunale barnehager § 6	0	0	0	0	0

31.3 Statistikk og kvalitetsvurdering

Fylkesmannen i Buskerud mener at alle resultatkrav knyttet til rapporteringspunkt 31.3 er oppnådd. Fylkesmannen har høy grad av kompetanse på området og benytter flere grupper til arbeidet med de forskjellige systemene. Dette er en prioritert oppgave og 12 av 16 ansatte i avdelingen er involvert i arbeidet i ulik grad. Fylkesmannen registrerer likevel at kommunenes bruk av tilgjengelige data i sitt kvalitetsutviklingsarbeid fortsatt kan forbedres. Særlig mindre kommuner synes å mangle kapasitet og/eller kompetanse på området. Fylkesmannen utarbeider ulike oversikter til hjelp for den enkelte kommune og har også etablert en praksis med å legge ut aktuelle statistikk på Fylkesmannens hjemmeside.

Basil

Fylkesmannen har i 2015 fulgt opp og kvalitetssikret rapporteringene i BASIL. Rapporteringer og godkjenninger er gjennomført innen fastsatte frister. Fylkesmannen deltok med tre personer på Utdanningsdirektoratets samling 11. desember 2015. Videre har Fylkesmannen i desember 2015 gjennomført kurs for ansatte i kommunen som arbeider med Basil-rapporteringen. Fylkesmannens kontroller har avdekket mange feilrapporteringer, og det har tatt relativt mye tid å korrigere i forhold til tidligere år. Vi antar at dette skyldes bedre kontroller fra vår side. I tillegg har Utdanningsdirektoratets egne kontroller bidratt til å avdekke ytterligere feilrapporteringer. Fylkesmannen har evaluert rapporteringen og gitt tilbakemelding til Utdanningsdirektoratet der forslag til endring er skissert.

Årsregnskap

Fylkesmannen har fulgt opp at kommunene påser at ikke-kommunale barnehager leverer resultatregnskapsskjema i BASIL innen fristen samt at barnehagemyndigheten kvalitetssikrer de innrapporterte dataene. Innsamlingen gikk greit.

GSI

GSI innsamlingen for 2015 (per 1. oktober 2014) ble gjennomført som forventet. Fylkesmannen deltok på Utdanningsdirektoratets samling om GSI og Skoleporten 8. til 10. september med tre deltakere. Innholdet på samlingen om skoleporten var dessverre ikke kvalitetsmessig på det nivået vi hadde forventet. Det ble gjennomført samling for kommunene og de private skolene i Buskerud 29. september 2015. Det var relativt få

gjennomført samling for kommunene og de private skoleene i Buskerud 27. september 2015. Det var fortløpende henvendelser om årets innsamling fra kommunene og skolene. Fylkesmannen bidrar til årlige evalueringer på GSI-skjemaene.

Bruk av statistikk

Også for 2015 har Fylkesmannen i Buskerud utarbeidet CD'er med grunnskolestatistikk til kommunene i Buskerud. Fylkesmannen benytter tall fra GSI, BASIL, Skoleporten og Kostra i flere sammenhenger, herunder i den løpende kommunikasjonen med kommunene, internt i tilsynsprosessen og til generell risiko- og sårbarhetsanalyse.

Ubas

Fylkesmannen i Buskerud har god dekning i antall ansatte som hjelper kommunene i spørsmål om Ubas. I 2015 har det vært noe økning i antall henvendelser om tilgang til Ubas. Mye av dette har dreid seg om de nye rettighetene som barnehagemyndighet.

Kommuneprofiler

Fylkesmannen bruker data fra GSI, kostra, Elevundersøkelsen og BASIL til utarbeiding av kommuneprofiler. Disse viser utvikling og status på skole- og barnehageområde, samt voksenopplæring og introduksjonsordningen. kommuneprofilene brukes i forbindelse med dialogmøter med hver enkelt kommune og i forkant av tilsyn. Tallene oppdateres årlig når nye tall blir tilgjengelig.

Barnehagefakta

Fylkesmannen har informert om Barnehagefakta til barnehagemyndighetene. Ved lansering ble det oppdaget feil og mangler ved tallmaterialet, og vi fikk relativt mange henvendelser knyttet til dette. Fylkesmannen har orientert kommune om hva dette kan skyldes og hvordan det kan forhindres ved senere innrapporteringer i BASIL.

Statistikkportalen og skoleporten

Fylkesmannen har fått relativt få henvendelser om Statistikkportalen og Skoleporten, men orienterer ved behov.

31.4 Informasjon, veiledning og kunnskapsinnhenting

Informasjon og veiledning om regelverket i 2015

I 2015 har fylkesmannen blant annet veiledet fylkeskommunen og kommunen på temaene, skolebasert vurdering, spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp, rettigheter i forbindelse med nyankomne flykninger fra barnehage til voksenopplæringen. Vi har i tillegg hatt kurs i taushetsplikt, meldeplikt til barnevernet, reglene rundt sammenslåing av flere skoler og barnehager til oppvekstsenter og svømmeopplæringen.

Vi har hatt omfattende veiledning knyttet til fylkesmennenes felles nasjonale tilsyn. Vår erfaring er at kombinasjonen tilsyn og veiledning er fruktbar for å oppnå regelverksetterlevelse. Vi opplever at skolene/kommunene/fylkeskommunen ved dette får en større forståelse for regleverket vi fører tilsyn med og at det er med på at regelverksbrudd blir rettet opp raskere.

Fylkesmannen har også informert om resultatene fra våre tilsyn, blant annet på vår årlige desembersamling med kommunene på Klækken.

Fylkesmannen driver også omfattende informasjon og veiledning per telefon, epost og brev ved henvendelser fra private, kommuner og fylkeskommunen. For at denne ressursbruken bedre skal synliggjøres, bør det vurderes om det skal inntas i rapporteringen.

Det er vår erfaring at kombinasjonen av vår rolle som klageinstans, tilsynsmyndighet og forvaltningsorgan som driver informasjon og veiledning, gir en breddekunnskap om sektor som igjen bidrar til økt resultatoppnåelse for oss hva gjelder våre oppgaver, som igjen bidrar til økt regelverksetterlevelse i sektor.

Vi søker igjennom vår organisering, møtестruktur og vårt arbeid med områdeovervåking å jobbe systematisk med risikovurderinger og kompetanseoverføring om sektor.

Informasjon og veiledning på Barnehageområdet

Fylkesmannen informerer og veileder publikum, kommuner, barnehageeiere og foreldre gjennom daglige løpende kontakt per telefon, e-postkorrespondanse og direkte henvendelser. I tillegg har vi ulike faste møtefora og

fagdager gjennom året med blant annet barnehagemyndighetene. I disse foraene er temaene blant annet ulike statlige strategier, lovendringer og -krav og tilsyn. Ut over dette igangsetter og arrangerer Fylkesmannen i samarbeid med ulike kompetansemiljø også ulike konferanser, fagdager og prosjekter for ansatte i barnehagene hvor vi har laget "pakker" med bakgrunn i kartlagte behov for sektoren. Se for øvrig punkt 32.2. om kompetanseutvikling og rekruttering.

På bakgrunn av barnehagenes rapportering per 15.12 i Basil utarbeides det et omfattende regneark hvor vi trekker ut data for å hente ut informasjon i arbeid med utvelgelse av tilsynsobjekter og gjøre oss kjent med de ulike barnehagene og kommunene inngående. Basil-rapportportalen gir oss mulighet for å hente ut ulike rapporter, men vårt regneark gir oss muligheten for å hente ut større datagrunnlag for å analysere mer, dypere og lage større sammenstillinger og sammenligninger mellom ulike barnehager, ulike typer barnehager og ulike kommuner. Vi kan hente ut data fra alle cellene i BASIL-skjemaet. Dette skjemaet gir oss muligheter til å sjekke mangler/feil i kommunenes/barnehagenes utfylling uten å måtte "gå inn" i det enkelte skjemaet for å kontrollere at riktige felt er fylt ut med riktig data. Noen av kontrollene utvikler vi gjennom VBA-makro, andre som rene funksjoner i Excel. Vi kan også hente ut data/kontroller for å undersøke hvis barnehager/kommuner har for lite pedagogisk bemanning opp mot antall barn, hvem som har utdanning som barne- og ungdomsarbeider, hvilken type utdanning hver enkelt barnehage har, hvilke dispensasjoner osv.

Dataene brukes også for å se hvilken del av fylket eller hvilke kommuner vi bør satse på når det gjelder kompetanseutvikling som f.eks. rekruttere flere barne- og ungdomsarbeidere.

Fylkesmannen anser at oppdraget er utført tilfredsstillende ut fra embetsoppdraget gjennom de tiltak som er beskrevet ovenfor. Vi mener at tiltakene vi har nevnt ovenfor er egnet til å oppfylle vårt oppdrag på dette området.

Vi opplever at de ulike metodene vi benytter for informasjon og veiledning er hensiktsmessige. Ved å ha faste samlingspunkt med juridiske temaer er vi med på sette kommunene bedre i stand til å utføre sin myndighetsrolle overfor kommunale og ikke-kommunale barnehager.

Disponible midler er benyttet på en hensiktsmessig måte, og avdelingen får gode tilbakemeldinger på de strategier vi benytter og har benyttet.

Kompetanse og kapasitet er tilfredsstillende, men det er tider på året som er mer belastende enn andre og som kan være utfordrende når det gjelder å holde frister og utføre de oppgavene vi er satt til å gjøre. Særlig med tanke på at Utdanningsdirektoratet både ber om tilbakemeldinger på ulike temaer i løpet av året og gir oss ytterligere oppdrag i høsthalvåret. Dette er en utfordring når året allerede planlagt.

I tillegg kan det være utfordrende å få løst oppgavene i og med at personene som jobber på avdelingen har ansvar for flere fagområder; tilsyn, informasjon, klagesaker og forvaltningsoppgaver. Disse oppgavene kan være overlappende, særlig tilsyn krever mye tid. Det kan derfor være utfordrende å sette av tid til god informasjon og kursing av de samme temaene vi holder tilsyn med.

Den samlede kompetansen på avdelingen vurderes som god, og vi mener embetsoppdraget er besvart på en god måte. Mye av tiden går med til daglige henvendelser på telefon, e-post og noen henvendelser fra media.

Informasjon og veiledning på skoleområdet

Fylkesmannen har gjennom faste møtefora, fagsamlinger, brev og nettsider orientert skoleeiere, skoler og publikum om ulike statlige strategier og satsinger. Videre veileder Fylkesmannen fortløpende per telefon, e-post ved forespørsel fra kommuner, skoler og andre interessegrupper.

Fylkesmannen har arrangert årlig samling for skoleeierne, barnehagemyndigheten, barnevernet og Bufetat. Tema for samlingen var blant annet: Våre formålsparagrafer og verdiplattform, seksuell orientering, kjønn og identitet, taushetsplikt mellom forvaltningsorganene og flyktningematikken.

Fylkesmannen hadde sendt ut informasjon om Dronning Sonjas skolepris i mai 2015, og vi nominerte Haugsbygd ungdomsskole.

Fylkesmannen har i 2015 gitt informasjon og veiledning til fylkeskommunen og private videregående skoler vedrørende rett til videregående opplæring, inntak til videregående opplæring, krav for å få vitnemål for videregående opplæring, dispensasjonssøknader mm. Det har vært særlig mange henvendelser rundt forskrift til opplæringsloven kapittel 6 og om fylkeskommunal inntaksforskrift.

I forbindelse med godkjenning av lokaler for friskoler, har vi brukt mye tid til å gi informasjon og veiledning om dette temaet både til miljøer som ønsker å starte videregående skoler og til eksisterende skoler som av ulike

grunner ikke har godkjenning for de lokalene som de bruker til skole drift. Det er fremdeles videregående friskoler (Ypsilon og Heltberg) som drives i lokaler som ikke er godkjent.

Vi har også en rekke andre henvendelser vedrørende friskoler med problemstillinger som er særlig aktuelle for disse skolene. Dette gjelder rettigheter til videregående opplæring, rettigheter/ordninger når elever får barn mens de er elever, inntak til skolene, føring av vitnemål, mm. Også foreldre henvender seg til oss om aktuelle forhold. Dette gjelder særlig for skoler som av ulike grunner sliter med å drive skolen innen gjeldende regelverk. I slike tilfeller har vi tatt kontakt med Utdanningsdirektoratet for at de som tilsynsmyndighet kan vurdere om tiltak skal gjennomføres.

I 2015 gikk Røyken videregående steinerskole konkurs. Det ble da tydelig at det ikke er noen ordninger som sikrer elevene når en friskole avslutter driften midt i et skoleår. Denne skolen hadde også et internat. Det vil si at internatet var et hjem for mange elever. Det var elever fra mange fylker som gikk på denne skolen, og plutselig sto disse uten skoleplass og uten et sted å bo. Det er altså ordninger for arbeidstakere når en bedrift går konkurs, men for skoler, er det ikke noen tilsvarende ordninger. Vi forsøkte å medvirke til informasjon og veiledning overfor tilsatte ved skolen, foreldre og elever. Vi medvirket til at noen elever kunne få et tilbud ved andre videregående steinerskoler. Andre elever ble tatt inn ved fylkeskommunale videregående skoler. Vi forsøkte å få en oversikt over hva som skjedde med elevene etter konkurransen, men vi har ikke en fullstendig oversikt over hva som skjedde med elevene som plutselig sto uten skoletilbud.

De siste to årene har vi ikke hatt egne møter for de private skolene. Tidligere år har vi i innen 5-fylkessamarbeidet arrangert informasjonsmøter. Fylkesmannen i Buskerud vil på nytt undersøke om det er mulig å få gjennomført felles informasjonsmøte for alle eller noen av fylkene innen 5-fylkessamarbeidet.

Som del av informasjonen som ble gitt fra Kunnskapsdepartementet da Djupedal-utvalget sin innstilling kom det fram at Barneombudet får en rekke henvendelser vedrørende mobbesaker i skolene. Fylkesmannen i Buskerud vil her trekke frem at vi i vårt fylke får en rekke henvendelser fra skoler, kommuner, Pp-tjenester og fra foreldre hvor vi gir informasjon og veiledning. Vi regner med at dette også er aktuelt også i andre fylkesmannsembeter. Vi har imidlertid ikke gode nok systemer for å registrere slike henvendelser, og vi kommer derfor også til kort når det gjelder rapportering av omfanget av denne delen av vårt arbeid.

Når vi får slike henvendelser, informerer vi om klageadgang, vårt ansvar som tilsynsmyndighet og vi gir råd om bl.a. hvor de kan henvende seg for å få faglig bistand i de aktuelle sakene. De siste årene har vi hatt et særlig fokus på i samarbeid med Buskerud fylkeskommune, Mobbeombudet i Buskerud, Høgskolen, Læringsmiljøsentret m.fl. og medvirker til å få opp kompetansen på dette området i PP-tjenestene. Dette har vært en kompetanseheving for ca. 60 tilsatte i pp-tjenestene med 4 samlinger, hver på 2 dager. Vi skal gjennomføre en oppfølgingssamling i år og de kommende årene.

Denne kompetansehevingen har vært en del av det som drøftes i nettverk for ledere for PPT. Dette nettverket møtes 2-3 ganger i halvåret hvor en representant for Statped og fra fylkesmannsambetet møter. Vi forsøker også å få til et bedre samarbeid med lokal høgskole om dette temaet.

Vi har i samarbeid med blant annet med Buskerud fylkeskommune og KS i Buskerud arrangert informasjonsmøter om Djupedal- utvalget sin innstilling og om Ludvigsen-utvalget sin innstilling. Etter begge disse møtene har vi forsøkt å filme deler av informasjonsmøtet for å forsøke å nå flere enn de som har vært tilstede på møtene.

I samarbeid med Buskerud fylkeskommune arrangerte vi våren 2015 en samarbeidskonferanse for rektorer i videregående skoler, ungdomsskoler, kommunal og fylkeskommunal skoleledelse og lederne for PP-tjenesten for å lage en arena for å bedre samarbeidet mellom skoleslagene og for at dette forhåpentligvis kan medvirke til økt gjennomføring av videregående opplæring. På konferansen i 2015 hadde vi bidrag fra Kunnskapsdepartementet. Vi planlegger å gjennomføre tilsvarende konferanser i 2016 og 2017.

Fylkesmannen i Buskerud arrangerer møte for kommunal og fylkeskommunal skole- og barnehageledelse. Etter at de i embetet som arbeider med barnevern, er slått sammen med utdanningsavdelingen, ble det arrangert en felles samling hvor temaet var utdanning, barnehage og barnevern. På denne samlingen ble det blant annet gitt informasjon om ulike kompetansehevingstiltak i regi av Utdanningsdirektoratet som videreutdanning og rektorutdanningen. Vi har også gitt informasjon om tilbud via Veilederkorpset og læringsmiljøprosjektet – målrettet mot mobbing.

I forbindelse med prosjektene «Ungdom med kort botid» og «Kompetanse for mangfold» er det i samlinger orientert om gjeldende lovverk for barnehage, grunnskole, videregående skole og voksenopplæring. I tillegg er det formidlet om flyktningematikken og aktuelle faglige tema innenfor flerkulturell pedagogikk. Fylkesmannen har

på sin hjemmeside opprettet egen side for «Flerkulturell kompetanse og opplæring». Her informerer vi om våre prosjekter på tvers av fagfeltene barnehage og opplæring innenfor flerkulturell pedagogikk. Siden bidrar også med informasjon til kommuner som har fått økt tilstrømming av flyktninger.

Etterutdanningskurs for lærere i grunnskolen for voksne:

Fylkesmannen i Buskerud har gjennomført etterutdanningskurs for lærere i grunnskolen for voksne som felles planleggingsdager for lærere i voksenopplæringsenhetene 13. og 14. august 2015. Evaluering gjennomført av VOX viser at det høy grad av nytte over innholdet på dagene. Fylkesmannen deltar i ledernettverk for voksenopplæringen 4-6 ganger i året, og benytter også dette foranet som kompetanse for etterutdanningskursene. Rapporteringskrav til VOX på bruk av midlene ble desverre uteglemt ved en feiltagelse og ble derfor levert først ved puring. Vi mener vi har høy grad av måloppnåelse og tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre våre oppgaver på dette området.

31.5 Eksamen og prøvelfeltet

Fylkesmannen i Buskerud benytter et team bestående av tre ansatte for gjennomføring av eksamen og prøver. I utgangspunktet har disse fordelt eksamen videregående, eksamen grunnskole, og nasjonale prøver seg i mellom. Brukerstøtteoppgaver gjennomføres av alle tre både for PAS og Den nye eksamenstjenesten (PAS2).

Nasjonale prøver:

Fylkesmannen i Buskerud har fulgt opp at kommunene har meldt på, gjennomført og registrert resultater for nasjonale prøver. Dette har i år gått uten vesentlige avvik eller mange henvendelser. Det har vært noe henvendelser knyttet til nye rapporter i PAS-systemet, både rapporter som skoleeier ikke har forstått og rapporter som de ikke lenger har funnet igjen.

Sentralt gitt eksamen i grunnskolen

Fylkesmannen har registrert følgende avvik i forbindelse med gjennomføring av sentralt gitt eksamen for grunnskoleopplæringen i Buskerud:

- Sentralt gitt eksamen i engelsk ved Skrim ungdomsskole i Kongsberg kommune. Skrim ungdomsskole valgte å avlyse eksamen for sine elever på 10. trinn på grunn av problemer med tynnklienter. Saken ble i etterkant av eksamensdagen fulgt opp av Fylkesmannen og Utdanningsdirektoratet. Utdanningsdirektoratet har behandlet søknad om annullering av eksamen for elevene. Det ble konkludert med at skolen/kommunen ikke har anledning til å avlyse eksamen for sine elever og at kommunen for fremtiden må sørge for at elevene får anledning til å gjennomføre eksamen på annen måte dersom teknikken svikter.
- Sentralt gitt eksamen i norsk hovedmål ved Vestfossen ungdomsskole i Øvre Eiker kommunen. Øvre Eiker kommune hadde ikke blokkert nettilgangen under gjennomføring av sentralt gitt eksamen. Fylkesmannen ba om skriftlig redegjørelse i etterkant. På bakgrunn av kommunens redegjørelse om sikkerhetstiltak ble det konkludert med at eksamensgjennomføringen ble gjennomført forsvarlig og at det ikke var grunn til å tro at det var begått fusk.
- Forberedelsesdag for sentralt gitt eksamen i norsk. Jenter på 10. trinn ved ungdomsskole i Drammen kommune var avbildet i forberedelsesdelen. Jentene skulle dagen etter gjennomføre eksamen i faget. Drammen kommune tok kontakt, og Fylkesmannen tok umiddelbart kontakt med Utdanningsdirektoratet som fulgte opp saken videre.

Ta kontakt med Fylkesmannen i Buskerud for mer informasjon om de ovennevnte sakene.

Fylkesmannen i Buskerud har hatt sensuransvar for gjennomføring av sentralt gitt eksamen i engelsk for elever i grunnskolen, grunnskole for voksne og privatister for sensurregion 4 (Vestfold, Telemark og Buskerud).

I 2015 ble det oppnevnt totalt 40 sensorer i sentralt gitt eksamen i engelsk for sensurregionen. Rekrutteringen av fagpersoner til sensoroppdrag i engelsk har vært god. Fylkesmannen har i samarbeid med oppmann for engelsk gjennomført sensorkurs, der 32 sensorer deltok. Fellessensuren ble gjennomført uten problemer. Fylkesmannen vil bemerke at vi har et meget godt internt samarbeid i avdelingen og i regionen, med oppmannsgruppe og med Eknes ungdomsskole for gjennomføring av fellessensur.

Sentralt gitt eksamen i videregående

Fylkesmannen i Buskerud har hatt sensuransvar for gjennomføring av sentralt gitt eksamen i videregående opplæring for region 2 (Vestfold, Telemark og Buskerud). I noen fagkoder har vi også hatt sensuransvar for region 1 (Oslo, Akershus, Østfold og Utland) og nasjonalt sensuransvar.

Våren 2015 hadde vi nasjonalt sensuransvar for fagkodene: REA3009 (geofag 2), SAM3002 (historie og filosofi 2) og SAM3038 (psykologi 2). Høsten 2015 hadde vi nasjonalt sensuransvar for alle fagkodene embetet var tildelt sensuransvar for, bortsett fra fagkodene NOR1211/NOR1231 norsk hovedmål og NOR1212/NOR1232 norsk sidemål. Sensuransvaret for disse fagkodene var for region 1 og 2.

Våren 2015 ble totalt 399 fagpersoner oppnevnt som sensorer, og høsten 2015 ble totalt 96 fagpersoner oppnevnt som sensorer.

Det er ingen problemer med å skaffe nok sensorer til sensuren på høsten. Imidlertid var behovet for sensorer på våren av et omfang som gjorde det litt vanskeligere å få nok sensorer. Vi hadde nok sensorer våren 2015, men vi måtte bruke alle fagpersonene som var foreslått i PAS i psykologi og biologi. Imidlertid er det ikke flere sensorer tilgjengelig om noen blir syke eller ikke kan ta oppdraget likevel.

Det har vært positive tilbakemeldinger på sensorskoleringen som ble arrangert våren 2015 og deltakelsen har vært bra.

Både fellessensuren på høsten og våren ble gjennomført på en god måte og uten store problemer. Fylkesmannen i Vestfold bidro med personer fra sitt embete ved gjennomføring av fellessensuren både på våren og høsten. Fylkesmannen i Telemark bidro med ansatte fra sitt embete ved gjennomføring av fellessensuren på høsten.

Fylkesmannen i Buskerud var representert med to personer på hurtigklagesensuren på Voksenåsen i juli 2015.

Det har ikke blitt registrert avvik i forbindelse med gjennomføring av sentralt gitt eksamen i videregående opplæring i 2015.

Nytt administrasjonssystem for eksamen

Fylkesmannen i Buskerud tok i bruk nytt administrasjonssystemet for eksamen ved gjennomføring av sentralt gitt eksamen i videregående opplæring høsten 2015. Buskerud fylkeskommune har hatt ansvar for opplæring og veiledning i bruk av det nye systemet for de videregående skolene i fylket. Fylkesmannen har hatt en god dialog og et godt samarbeid med fylkeskommunen i dette arbeidet.

Fylkesmannen deltok og hadde innlegg om det nye systemet på en samling fylkeskommunen hadde med de videregående skolene. En representant fra fylkeskommunen har hatt innlegg for kommunene i vårt fylke, der fylkeskommunens erfaring med bruk av det nye systemet ble presentert.

Fylkesmannen har i 2015 planlagt nybegynnerkurs for skoleeiere i kommunen i håndtering og bruk av det nye systemet. (Kurset ble gjennomført i januar 2016.)

Bakgrunnen for de nevnte tiltakene har vært å gjøre skoleadministratorer på skolene i bedre stand til å løse oppdraget, samt gjøre kommunemyndigheten i stand til å veilede og lære opp skoleadministratorer i bruk av det nye systemet.

Bruk av det nye systemet ved høstens sentralt gitt eksamen i videregående opplæring fungerte bra. Det har vært få henvendelser fra skoler og sensorer med tanke på at systemet er nytt. Fylkesmannen har oppdaget noen utfordringer med systemet. Dette har vært meldt inn til Utdanningsdirektoratet og har blitt tatt tak i.

Ressurser og kompetanse

Fylkesmannen har opprettet et team bestående av tre ansatte som arbeider med eksamener og prøver i PAS.

Teamet støtter og supplerer hverandre når det er nødvendig og gjør at vi ikke blir sårbare på området. Avdelingen har tilstrekkelig kompetanse og kapasitet på området. Total ressursbruk for prøver og sentralt gitt eksamen utgjør ca. 40 ukeverk.

På bakgrunn av det ovennevnte vurderer Fylkesmannen målene satt for gjennomføring av eksamen i grunnskolen, eksamen i videregående opplæring, nasjonale prøver og kartleggingsprøver godt oppnådd.

Fylkesmannen i Buskerud

Særskild Rapportering	Spesifiser dersom avvik fra landsgjennomsnittet totalt eller på enkeltprøver)	Spesifiser dersom stor variasjon mellom skoleeiere innad i fylket	Vurdering av årsak til avvik	Beskrivelse av tiltak over skoleeiere med høy andel elever med fritak
Hvor stor andel av elevene har fått fritak fra deltakelse på nasjonale prøver	Fylkesmannen har ikke observert avvik fra landsgjennomsnittet ved årets gjennomføring av nasjonale prøver.	Det ikke observert stor variasjon mellom skoleeiere innad i fylket.	Ingen vurdering foretatt	Fylkesmannen i Buskerud har fulgt opp og minnet skoleeiere på nasjonale prøver under gjennomføringen. Det er ikke iverksatt tiltak etter gjennomføringen.

31.6 Barn og unge – tidlig innsats, spesialpedagogisk hjelp, tilpasset opplæring og økt gjennomføring

Fylkesmannen har deltatt i ulike nettverk, både tverrfaglige og tverretatlige, i 2015. Noe av arbeidet manifesterer seg i utvklingsarbeid i kommunene, men det er likevel vår oppfatning at arbeidet kan styrkes ytterligere. Tilpasset opplæring, spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning er tema også innenfor tilsyn, klagesaksbehandling og veiledning og Fylkesmannen har et kontinuerlig fokus på data knyttet til tematikken, ikke minst tidlig innsats. Temaet utsatte barn og unge er mangfoldig og omfattende, men selv om det fortsatt er en vei å gå for kommunene, mener Fylkesmannen måloppnåelsen på området er tilfredsstillende.

En vesentlig del av Fylkesmannens oppgaver vedrørende temaene for dette punktet er generell veiledning via telefon, e-post og klagesaksbehandling/saksbehandling. I tillegg bistår vi enkeltpersoner og/eller kommuner som henvender seg til Fylkesmannen i enkeltsaker.

Fylkesmannen har brukt deler av 2015 til å videreutvikle kurs/samling/konferanser for barnehagemyndighetene, PPT-ledere/ansatte og styreere i barnehagene på temaet spesialpedagogisk hjelp og kommunens plikt til å koordinere den hjelpen et barn i kommunen kan ha behov for. Det er mange kommuner som sliter med hvordan oppgaven skal løses. Det ble avholdt to kurs/samlinger (tror det bare var en samling) i februar 2015 på dette området, i samarbeid med Fylkesmannens Helseavdeling og avdeling med barnevern.

Fylkesmannen deltar sammen med representant for Statped i nettverk for PP-ledere. Det gjennomføres ca. to slike nettverksmøter hvert halvår. Ledernettet for PPT har valgt to koordinatorene fra nettverket. Disse sammen med representanten for Statped og representant for fylkesmann har hatt egne møter for planlegging av møtene i nettverket. Nettverket i Buskerud har i tillegg til disse møtene tett kontakt og bistår med erfaringsdeling.

Pp-tjenestene i Buskerud har vært aktivt med i oppstart av «Forum for pp-tjenestene», der tverrfaglig samarbeid er ett av temaene.

Også i 2015 tildelte Fylkesmannen midlene til kompetanseheving/etterutdanningen for tilsatte i PP-tjenestene tilfelles tiltak for alle PP-tjenestene. Denne kompetansehevingen ble avsluttet i mars i 2015. Kompetansehevingen om språkutvikling for barn i barnehager og skoler ble gitt som del av et utviklingsarbeid i samarbeid med Statped. Også tilsatte i skoler og barnehager har vært med på deler av dette utviklingsarbeidet/kompetanseutviklingen. Denne kompetansehevingen for alle pp-tjenestene i Buskerud ble avsluttet i mars 2015, men tiltaket fortsetter i Hallingdal som del av "Hallingdals-løftet".

I 2015 er det startet et nytt kompetansehevingstiltak for tilsatte i PP-tjenestene. Dette er et samarbeidstiltak i regi av Fylkesmannen i Buskerud, Buskerud fylkeskommune, Mobbeombudet i Buskerud, Høgskolen i Buskerud/Vestfold. Representanter for Kunnskapsdepartementet/Utdanningsdirektoratet, Læringsmiljøseneteret m.fl. har medvirket til det faglige innholdet. Høgskolen i Sør/øst Norge har deltatt i dette arbeidet. Høgskolen gjennomfører en evaluering og utarbeider en rapport om tiltaket. Det er arrangert 4 samlinger, hver på 2 dager for ca 60 tilsatte i pp-tjenestene. Det planlegges å gjennomføre årlige oppfølgingsamlinger om dette temaet.

Oppdraget om koordinering av felles tiltak for barn og unge med særlige utfordringer er hos Fylkesmannen i Buskerud foreslått løst ved utviklingsarbeid knyttet til implementering av Demokratiseringsplan i kommunene. Alle

Buskerud forsøkt løst ved utviklingsarbeid knyttet til implementering av Barnekonvensjonen i kommunene. Alle kommunene er invitert til flere samlinger om tema og det er avsatt skjønnsmidler til kommunale prosjekt. Ingen kommuner søkte om midler til lokale tiltak i 2015, og Fylkesmannen vil derfor vurdere en annen innretning på dette arbeidet fremover. Videre er det gjennomført såkalte "klyngemøter", der helsemyndigheter, PPT, barnevern og skoleledere fra begge skoleslag i tre kommuner deltar. Fylkesmannen samarbeider også tett med mobbeombudet i Buskerud om ulike eksterne tiltak.

Internt er det nedsatt en arbeidsgruppe med representanter for Helse-, sosial og vergemålsavdelingen og barnehage, utdannings- og barnevernsavdelingen for informasjonsutveksling og koordinering av tiltak rettet mot kommunene. Denne gruppa møtes relativt ofte, formelt og uformelt. Inn i denne gruppa informeres det om bl.a. arbeidet knyttet til ungdomstrinnssatningen, program for bedre gjennomføring i videregående opplæring og tiltak knyttet til implementering av Barnekonvensjonen.

I samarbeid med Buskerud fylkeskommune har vi sett på fylkeskommunens arbeid med å lage «modeller» for at brukere lettere skal få oversikt over de ulike tjenestetilbudene for barn og unge. Dette er forsøkt løst ved utvikling av et dataprogram som skal vise aktuelle tjenestetilbud. Dette dataprogrammet er fortsatt under utvikling.

Buskerud fylkeskommune har i desember 2015 gjennomført sin årlige konferanse for rådgiverne i grunnskole og videregående skoler hvor det var særlig fokus på tverrfaglig og tverretattlig samarbeid. Fylkesmannen medvirket også til gjennomføring av en konferanse for NAV som i stor grad handlet om tverretattlig samarbeid overfor ungdom som er eller skulle ha vært i videregående opplæring.

Etter oppdrag fra Bufdir gjennomførte utdanningsavdelingen og de som arbeider med barnevern i 2015 en konferanse hvor temaet er hvordan få til et godt skoletilbud for barn/ungdom som er i barnevernet.

Fylkesmannen har i 2015 etablert et samarbeid med Drammen kommune om et seminar om skolevegring, et tema flere kommuner har meldt interesse for å delta i.

Når det gjelder økt gjennomføring så deltar representant for vår avdeling i partnerskap for karriereveiledning i Buskerud. Partnerskapet har 2-3 møter i halvåret.

Buskerud fylkeskommune sammen med Fylkesmannen i Buskerud gjennomførte i 2015 en samarbeidskonferanse for kommunal/fylkeskommunal skoleledelse hvor rektorer fra videregående skoler og ungdomsskoler og ledere for PPT deltok. Målet med konferansen var å utvikle en arena for skoleledere fra begge skoleslag for økt kunnskap om hverandres skoleslag og bedre samarbeid mellom skoleslagene (både fylkesvis og lokalt), for at ungdommene skulle få en så god opplæring som mulig og slik at flest mulig gjennomfører utdanningsløpet. Overgangen mellom skoleslagene er særlig utfordrende.

Konferansen ble planlagt av de som koordinerer arbeidet med «Program for bedre gjennomføring av videregående opplæring», utviklingsveilederne i Buskerud og andre medarbeidere i fylkeskommunen og hos Fylkesmannen.

Det var ca 100 tilstede på konferansen. Det planlegges å gjennomføre tilsvarende konferanse i 2016 og 2017.

Representanter for vår avdeling deltar også i møter i fylkeskommunen i regi av de som arbeider med «program for bedre gjennomføring av videregående opplæring»

Etter invitasjon fra Utdanningsdirektoratet og direktoratet som arbeider med saker i NAV deltar en Åssiden videregående skole tiltaket med at tilsatte i NAV har kontorplass på den videregående skolen i fire dager i uken. NAV i Drammen og i Nedre Eiker som deltar i dette tiltaket. Representanter fra vår avdeling deltar i styringsgruppe for tiltaket.

Vår avdeling har også deltatt på flere møter i Drammen vedrørende radikaliserings og forebygging av ekstremisme. Som del av Drammen kommunes handlingsplan om dette temaet, er det arrangert en rekke temamøter hvor vi har deltatt. Vi har også deltatt i møter i Buskerud fylkeskommune om det samme temaet. (denne skulle kanskje vært gjenntatt i kap om informasjon, eller hvor skal det stå?)

Fylkesmannen har hatt to klagesaker på spesialpedagogisk hjelp til behandling i 2015. Den ene ble gitt medhold/delvis medhold, den andre ble stadfestet.

I Buskerud har det i flere år vært et nettverk for ansatte i barnehagene i Buskerud som jobber med barn med multifunksjonsnedsettelse. Fylkesmannen bidrar årlig med midler for gjennomføring av samling for dette

nettverket.

Dette området er krevende og flere tiltak kunne sikkert vært hensiktsmessige. Det er likevel vår oppfatning at resultatkrav er oppfylt gjennom det som er beskrevet foran og hvordan de aktuelle tema er gjennomsyrende i de fleste sammenheng Fylkesmannen deltar på områdene barnehage, utdanning og barnevern. En av juristene i avdelingen har tatt formell videreutdanning innenfor barnerett og kompetanse for øvrig anses god.

31.7 Tilskuddsforvaltning

Fylkesmannen i Buskerud har tildelt tilskudd innen svømmeopplæring for nyankomne, svømmeopplæring i barnehage, leirskoleopplæring og grunnskoleopplæring for barn og unge som søker opphold i Norge. Med unntak av svømmeopplæring for nyankomne er disse ordningene rapportert på i 3. tertialrapport.

Ordningen grunnskoleopplæring for barn og unge som søker opphold i Norge har i 2015 vært vanskeligere å kontrollere grunnet nye rutiner for dokumentasjonen fra UDI. Slik ordningen nå legges opp til må Fylkesmannen i større grad basere seg utelukkende på opplysninger fra kommunen. Vi er bekymret for at kommunen heller ikke sitter på den totale oversikten.

Søknader om tilskudd til landslinjer og opplæring i samisk er mottatt, kontrollert og videresendt direktoratet. Det har ikke blitt avdekket formalia eller rimelighetsavvik i kontrollene. Fylkesmannen har ikke gjennomført stikkprøvekontroller.

Fylkesmannen har innhentet og rapportert på årsregnskap fra folkehøgskolene.

Det har vært gjennomført tilskuddskontroll med investeringstilskudd (utgått) og tilskudd til bedre språkforståelse i barnehagen.

Det ble gjennomført tilskuddskontroll med investeringstilskudd med Gol kommune. Gol kommune bekreftet for barnehagene Hallingmo, Breidokk og Vesterhuset at bindingstiden på 10 år ikke var brutt av barnehagene. Barnehagene driver med tilnærmet samme kapasitet som da tilskuddet ble gitt. Fylkesmannen anser kontrollen for avsluttet.

Det ble gjennomført tilskuddskontroll med tilskudd til bedre språkforståelse i barnehagen med Ål kommune og Ringerike kommune.

Fylkesmannen vurderer i kontrollen at Ål kommune de siste årene frem til **2014** ikke hadde informert ikke-kommunale barnehageeiere og andre kommunale tjenester om muligheten for å søke tilskudd. Imidlertid ble denne praksisen endret i løpet av **2014** slik at informasjonsbrevet fra kommunen også opplyser at alle barnehager og avdelinger i Ål kommune som arbeider med flerkulturelle førskolebarn, kunne søke om tilskudd. Fylkesmannen vurderer at Ål kommunes rutiner for tildeling av dette tilskuddet er i samsvar med kravene og kontrollen ble avsluttet 06. oktober 2015.

Resultatet av kontrollen med Ringerike kommune var at kommunen ikke førte kontroll med at forutsetningene for tilskuddet ble overholdt i barnehagen, kommunen fattet ikke vedtak om tildeling av tilskudd, kommunen informerte ikke om klageadgang for ikke-kommunale barnehager, kommunen gjorde ikke andre kommunale tjenester kjent med at de kan søke om tildeling av tilskudd og kommunen vurderte ikke behovet til den enkelte barnehage. På bakgrunn av kommunens endringer i rutiner og praksis i tråd med retningslinjene for tilskuddet, avsluttet Fylkesmannen kontrollen 23. mars 2015.

Fylkesmannen mener å ha oppnådd våre mål på området og innfridd resultatkravene. Embetet mener å ha god og tilstrekkelig kompetanse på forvaltning av tilskuddsordninger.

32.2 Kompetanseutvikling og rekruttering

Barnehage

Måloppnåelse

Avdelingens kompetanse på barnehageområdet er god og stabil. De valgte strategier og metoder er i stor grad baserte på tidligere gode erfaringer og drøftinger med ulike samarbeidspartnere, som kommunene, barnehageeiere, høyskoler og fagmiljøer.

Fylkesmannen har også i år hatt flere møter, kurs, samlinger og konferanser for barnehagemyndighetene og barnehagene i kommunene. I tillegg har vi i samarbeid med ulike fagmiljøer, som høyskoler, NAFO, Matematikksentere, Statped, fylkeskommunen, fagforeninger osv., utviklet gode kurs/samlinger/konferanser/prosjekter. Vi ser på denne type virksomhet som egnet til å fortelle om nytt og overføre ny kunnskap "ut i sektoren".

Generelt ser vi at det i mange av våre fellestiltak og prosjekter er vanskelig å få tilstrekkelig med deltakere. Dette gjelder spesielt assistentgruppen som flere av tiltakene retter seg mot. Det er nok flere årsaker til det. De to viktigste årsakene er sannsynligvis at det ikke tildeles vikarmidler til å sende ansatte på ulike tiltak og at det ikke er nok personale igjen i barnehagen til at det er forsvarlig å sende deltakere. I tillegg opplever Fylkesmannen at "markedet" er noe mettet på alle kurs/konferanser og lignende som tilbys. Fylkesmannen mener at det er nødvendig at nasjonale myndigheter undersøker og jobber mot en løsning der barnehagene blant annet kan få dekket vikarmidler.

Tiltak for måloppnåelse – kompetanseutvikling

Alle kommunene i Buskerud har søkt og fått tildelt kompetansemidler for 2015. Alle kommunene har arrangert fellesarrangementer og tildelt midler etter søknad for noen barnehager hvis de har hatt spesielle ønsker vedrørende kompetanseheving. Både fellesarrangementene og midlene etter søknad har vært tilgjengelige for både kommunale og private barnehager. De kommunene som både har kommunale og private barnehager har etablert egne grupper som diskuterer kompetanseheving og bruk av tildelte midler fra Fylkesmannen og bruk av egne midler i tillegg. Temaene som kommunene har hatt på sine samlinger/konferanser har vært veldig varierte. De

omfatter alle satsningsområdene i strategiplanen "Kompetanse for framtidens barnehage". I tillegg arrangerer regioner, enkeltkommuner eller enkeltbarnehager egne kurs hvor temaene har vært lokalt forankret. Alle ansatte i de ulike barnehagene har fått muligheten til å delta på ulike kurs som kommunen har arrangert eller fått tildelt midler til fra Fylkesmannen.

Fylkesmannen har arrangert felleskonferanser/samlinger for både kommunenivået og ulike ansatte i kommunale og private barnehager. Temaene for 2015 har vært blant annet vært strategiplanen, rekruttering, flerkulturellpedagogikk, disponering av kompetansemidler, årsregnskaps- og årsmeldingsskjemaene, likestilling, flyktingtematikk, pedagogisk bemanning, barnevernsproblematikk, spesialpedagogisk hjelp med fokus på tverrfaglig samarbeid vedrørende barnevern, helse og PPT i barnehagen.

Fylkesmannen har i samarbeid med Matematikksenteret avsluttet et matematikkprosjekt som ble startet opp i 2014, for 12 barnehager. Prosjektet ble avsluttet med konferanse hvor alle barnehager og barnehageeiere ble invitert til å delta.

Fylkesmannen har i 2015 videreført og avsluttet kompetansehevingsprosjekt innenfor flerkulturell pedagogikk for to barnehager i Lier og Øvre Eiker kommune. Barnehagene har fått veiledning fra Høgskolen i Telemark i sine lokalt forankrede prosjekter. Det er også gjennomført to fagsamlinger der samtlige kommuner og barnehager i Buskerud har vært invitert til å delta. Videre har barnehager fra Ringerike, Lier og Nedre Eiker kommunene deltatt i prosjektet «Kompetanse for mangfold». Se for øvrig punktet som omhandler dette.

Fylkesmannen har videreført samarbeidet med Buskerud fylkeskommune for å oppmuntre flere assistenter i barnehagene til å ta fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Også i 2015 har vi tilbudt forberedelseskurs for assistentene slik at de er bedre rustet til å ta tverrfaglig eksamen og fagprøve. Totalt har det i 2015 deltatt ca. 36 assistenter fra både kommunale og ikke-kommunale barnehager. Vi har forespurt fylkeskommunen, og slik vi forstår så har alle gått opp til eksamen. Det er startet opp nye kurs for assistenter november 2015, med ca. 40 deltakere. Disse skal ha eksamen vår 2016. Fylkesmannen har registrert en merkbar nedgang av søkere for hvert kurs som tilbys. Og det kreves en del innsats fra både Fylkesmannen og fylkeskommunen for å få rekruttert deltakere. Bakgrunnen for dette tror vi er at det er vanskelig å få fri- og det er en presset hverdag i barnehagene.

vedrørende bemanning.

I samarbeid med Fylkesmannen i Telemark har vi hatt to assistenter fra Buskerud som har deltatt på KOBASS-utdanning i Telemark. Disse avsluttet sin utdanning høsten 2015. Det har vært vanskelig å rekruttere til dette studiet.

Høsten 2015 lyste vi ut midler til barnehager som kunne søke på midler til barnehagefaglig grunnkompetanse for assistenter og vikarer som har lav kompetanse fra barnehageområdet. Totalt fikk vi 6 søknader, som alle fikk tildelt midler.

Fylkesmannen har i samarbeid med Utdanningsdirektoratet og våre samarbeidsembeter bistått i gjennomføring av regional konferanse om barnehagens læringsmiljø.

Fylkesmannen har høsten 2015 iverksatt ytterligere tiltak for å gjøre kompetansestrategien kjent ute i sektoren. Vi har blant annet tilbydd oss å komme og informere om strategien til kommunene på deres allerede eksisterende møtearenaer med styrerne i barnehagene. Hittil har vi vært i 11 kommuner. Dette har vi sett som et vellykket tiltak, og det har blitt godt mottatt. Barnehagene har gitt tilbakemelding på at informasjonen har vært nyttig og informativ.

Fylkesmannen har på bakgrunn av utlysning og søknad om **tilskudd til svømming** i barnehagen tildelt midler til 10 kommuner. Gjennomføringen av svømmetreningen gjøres i mange tilfeller i samarbeid med lokal svømmeklubb. Flere barnehager har hatt tilbud om svømming for barna i mange år allerede, så de var svært positive til dette tilskuddet. På grunn av oversøking fikk ikke alle kommunene det de søkte om i første omgang. Men ettersom det var ubrukte midler igjen hos Udir, ble Buskerud tildelt ytterligere tilskudd slik at alle kommunene til slutt fikk de midlene de opprinnelig søkte om. Fylkesmannen viser forøvrig til rapportering til Utdanningsdirektoratet 1.10.2015.

Tiltak for måloppnåelse - rekruttering

Fylkesmannen har en tverrfaglig gruppe som arbeider med rekruttering til barnehageyrket og kompetanseheving i barnehagesektoren. Gruppen består av kommuner som barnehagemyndighet, eierrepresentant, fagforeninger, høgschooler og Mib (Menn i barnehage). I gruppen drøftes kompetanseutvikling og hvilke tiltak som bør igangsettes for å rekruttere flere barnehagelærere, øke kompetansen til alle ansatte i barnehagen og rekruttere menn spesielt.

Fylkesmannen bidrar til å opprettholde mib-nettverkene i fylket. Mib Buskerud består av seks lokale mib-nettverk, og det er totalt 12 kommuner involvert i nettverksarbeidet. Alle de lokale nettverkene møter med representanter i Mib Buskerud. Nettverket ledes av Fylkesmannen og har ellers representanter fra barnehagemyndighetene samt kommunale og ikke-kommunale barnehager.

Følgende tiltak er gjennomført i rekrutteringsteamet, Mib Buskerud og de lokale nettverkene:

- I perioden 2014/2015 er det tildelt tilskudd for gjennomføring av lekeressurs til 29 barnehager. 24 barnehager gjennomførte tiltaket i løpet av 2015. Resterende barnehager gjennomfører tiltaket i 2016. Lekeressurs er et tiltak der gutter i ungdomsskolen får tilbud om jobb i barnehagen om ettermiddagen og/eller i ferier. I forbindelse med tiltaket informerer barnehagene ungdomsskoleelever om barnehagen som arbeidsplass. I 2015 var 13 ungdomsskoler involvert i prosjektet, 77 ungdomsskolegutter har fått arbeid som lekeressurs og 37 mannlige ansatte har veiledet dem i arbeidet. Tiltaket er meget godt mottatt av elever og lærere i involverte ungdomsskoler samt ansatte, barn og foreldre i barnehagene. I lys av prosjektet føler mannlige veiledere seg mer verdsatt i barnehagen.
- Det er tildelt midler til oppstart og videreføring av "Lekeressurs i barnehagen" til 25 barnehager for 2015/2016.
- Det er tildelt midler til Mib-nettverkene for lokalt rekrutterings- og likestillingsarbeid.
- Mib-nettverkene har i samarbeid planlagt og gjennomført likestillingskonferanse for ansatte i barnehagene i Buskerud i 2015. Mib Drammen og Mib Eiker planlegger ny likestillingskonferanse for våren 2016 der temaet er barns hjerner.
- Mib Eiker og Mib Hallingdal har deltatt på utdanningsmesser for rekruttering til barnehageyrket. Det rapporteres om større pågang til standene i 2015 enn tidligere år.
- Mib-nettverkene lokalt har gjennomført faglige og sosiale arrangementer for menn som jobber i kommunale og ikke-kommunale barnehager.
- Mib Drammen har veiledet barnehager i egen kommune i likestillingsarbeid. Både kommunale og ikke-kommunale får tilbud om veiledning.
- Rekrutteringsbrosjyre er revidert og trykt opp i flere eksemplarer. Disse blir brukt i møte med elever på arenaer som beskrevet i det ovennevnte. T-skjorter er kjøpt inn i rekrutteringsøyemed.
- Mib Eiker har delt ut likestillingspris. I 2015 gikk prisen til alle mannlige lekeressurser i barnehagene i

Buskerud.

- Mib Eiker har deltatt på internasjonal likestillingskonferanse

Etter Fylkesmannens vurdering er rekruttering av menn til barnehagene og arbeidet mot et mer likestilt samfunn en arbeidsoppgave som krever fokus over tid. Fylkesmannen og Mib-gruppene har gjennom flere år på ulike arenaer satt fokus på og arbeidet med rekruttering og likestilling. Gjennom å engasjere både høyskoler, barnehagemyndigheter og de ansatte i barnehagene ansvarliggjøres og bevisstgjøres flere ledd på ulike nivåer i rekrutterings- og likestillingsarbeidet. Samtidig ser vi et stort behov for kunnskap om yrkesveien for rådgivere i skolene og elever i grunnopplæringen. Fylkesmannen tror at tiltaket "Lekeressurs i barnehagen" gir oss en unik sjanse til å informere og demonstrere barnehagen som arbeidsplass for ungdom generelt og gutter spesielt, samt på sikt bidra til økt likestilling mellom kjønn, økt rekruttering av menn samt statusheving i yrket. Fylkesmannen ser fram til å kunne bidra i forskningsprosjekt knyttet til tiltaket i 2016.

Antall menn i barnehagene i Buskerud varierer i de ulike kommunene. Noen kommuner har høy andel menn i de fleste barnehagene, mens andre kommuner ikke har noen mannlige ansatte i barnehagene. Det kan være flere grunner til at barnehager ikke har menn i barnehagene, for eksempel at kommuner har stabil arbeidsstokk og dermed har få muligheter til å endre på kjønns sammensetningen eller at de ikke prioriterer å rekruttere menn til sine barnehager. Fylkesmannen vil se på mulighet for å spisse tiltak rettet mot disse kommunene særskilt i 2016.

Fylkesmannen registrerer at vi i Buskerud har en liten økning i andel menn for basisvirksomhet fra 8 % i 2014 til 9 % i 2015.

Fylkesmannen har også i 2015 benyttet seg av kinoreklame. Kortversjon av tidligere utarbeidet rekrutteringsfilm har blitt vist på fem forskjellige steder i Buskerud (Drammen, Kongsberg, Hønefoss, Ål og Modum). Vi har fortsatt tro på at reklamefilm på kino er en god anvendelse av noen av rekrutteringsmidlene.

Fylkesmannen har høsten 2015 utbetalt stipend til barnehageeiere som har ansatte som deltar på Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) eller Tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk (TIB). Vi mottok oversikt fra Utdanningsdirektoratet over hvilke ansatte som var tatt opp til studiet. Ut fra denne oversikten sendte vi ut e-post til barnehageeiere, der de ble bedt om å bekrefte om de ansatte var tatt opp på studiet, om de hadde takket ja til å delta i stipendordningen, samt at arbeidsgiver påtar seg ansvaret for å forvalte stipendmidlene etter forutsetningene. Etter å ha mottatt bekreftelse fra barnehageeierne ble det sendt ut tildelingsbrev. I tilbakemeldingene vi fikk var det kun en ansatt som hadde trukket seg fra TIB studiet. Ellers viste det seg at det var noen feil i oversikten. Noen av de ansatte i barnehager som tilhørte Buskerud fylke hadde kommet på oversikten som var sendt til andre fylker. Buskerud hadde også noen ansatte fra andre fylker i våre oversikter. Dette ble det gitt umiddelbart beskjed om til ansvarlig i Utdanningsdirektoratet.

Vi ser med bekymring på rekruttering til ABLU-studiet i Buskerud. Høgskolen fikk tildelt 45 studieplasser, men bare 17 startet på studiet høsten 2015. I forkant ble det lagt ned en stor jobb der blant annet barnehager ble direkte kontaktet for å høre om det var noen av assistentene som kunne tenke seg å starte på studiet. Fylkesmannen vurderer at antall søkere ville vært høyere dersom utlysningen av studieplasser og informasjon om stipend hadde vært gjort kjent samtidig. Dette har vi fått tilbakemeldinger på.

Fylkesmannen anser måloppnåelsen på området rekruttering generelt og menn spesielt, som god. Kapasiteten i avdelingen er tilstrekkelig og kompetansen er god. De valgte tiltakene er iverksatt etter drøftinger i de nevnte gruppene og med barnehagemyndighetene, og tiltakene anses som hensiktsmessige. Til tross for synkende deltakelse på enkelte av våre tiltak, ser vi av andelen dispensasjoner fra utdanningskravet går ned i Buskerud. Dette tror vi skyldes utdanningstiltak som ble igangsatt i 2009 og 2010. Fylkesmannen vil spesielt peke på tiltak rettet mot assister i barnehagen som fikk tilbud om å utdanne seg til barnehagelærere.

Skole

Måloppnåelse

Fylkesmannen vurderer egen kompetanse på skoleområdet som god, men har de siste årene merket en økning i arbeidsoppgaver og forventninger. Stabilitet, lav turn over, bred erfaringer og stor fleksibilitet blant de ansatte er med på å sørge for at vi klarer å håndtere arbeidsoppgavene innenfor de sentrale satsingene også i år.

Fylkesmannen har også i år hatt flere møter, kurs, samlinger, konferanser og tiltak rettet mot sentrale grupper innenfor utdanningsområdet. Tiltakene er i stor grad gjennomført i samarbeid med høyskoler og andre fagmiljø. Vi mener at tiltakene er godt egnet til å heve kompetansen til skoleeiere og undervisningspersonell i skoler og opplæringsenheter. Samtidig har vi fokus på å skape arenaer for spredning slik at flest mulig kan tilegne seg kompetanse og dra nytte av andres erfaringer.

Tiltak for måloppnåelse

Fylkesmannen er representert i nettverk for ledere for voksenopplæringene i Buskerud. Som del av dette forsøker vi også å medvirke til samarbeid mellom grunnskoleopplæring for voksne og videregående opplæring for voksne. Vi vil i denne sammenheng nevne at det fra høsten 2015 ble igangsatt et samarbeidstiltak etter inspirasjon fra dette arbeidet i Larvik. Drammen kommune ved Introduksjonscenteret (også med deltakelse fra Nedre Eiker og Lier)samarbeider med Åssiden videregående skole ved at ungdommer i alder for videregående opplæring som får grunnskoleopplæring for voksne, får denne opplæringen på Åssiden videregående skole. Dette for blant annet få til et faglig utviklingsarbeid mellom lærerne på dette tilbudet og lærerne som gir opplæring på innføringsklassene som er på åssiden videregående skole. Vi håper at det skal være mulig å fortsette dette samarbeidet også for neste skoleår.

Vi deltar i møter med de som arbeider for «økt gjennomføring av videregående opplæring» i Buskerud fylkeskommune, og vi deltar i «partnerskap» for karriereutvikling

Et av temaene som stadig utfordrer oss og voksenopplæringene i kommunene og OPUS-ene (de som organiserer videregående opplæring for voksne) er å avklare hvilke opplæringstilbud som ville være best for de aktuelle elevene.

Vi møter også sammen med representant for Statped i møtene for nettverk for lederne av PPT i Buskerud. Det gjelder kommunale og fylkeskommunale Pp-tjenester. Noen av disse er interkommunale og et par av kontorene tar seg av både grunnskole og videregående opplæring.

Vi forsøker å medvirke til god informasjonsformidling vedrørende vikarordningen innen «Kompetanse for kvalitet». Denne ordningen er tatt i bruk i alle kommuner, og vi forventer at denne nå er godt kjent. Stipendordningen er nyere. På dette området er det stadig behov for mer informasjon og veiledning. Det erhar vært en forholdsvis god deltakelse om denne kompetansehevingen i Buskerud.

Fylkesmannen har bidratt med å videreformidle informasjon om MatematikkMOOC.

For PP-tjenestene har vi gjennomført felles kompetansehevingstiltak for alle pp-kontorene. I 2015 avsluttet vi et prosjekt om språkutvikling som ble gjennomført i samarbeid med Statped. Vi startet et nytt, stort kompetansehevingstiltak om psykososialt miljø i skolene / antimobbetiltak. Dette har vært et samarbeidsprosjekt mellom oss, Buskerud fylkeskommune, mobbeombudet i Buskerud, KS Buskerud og høgskolen. Læringsmiljøseneteret i Stavanger og representanter for Kunnskapsdepartementet/Utdanningsdirektoratet har bidratt med det faglige innholdet. Høgskolen evaluerer prosjektet og skal komme med en rapport/beskrivelse av tiltaket. Vi a nettverk for lederne for PP-tjenestene, Statped og tilsatt ved Universitetet er det igangsatt utvikling av et nytt tiltak om observasjon og utredning. Det var tenkt at dette tiltaket skulle være for alle tilsatte i PP-tjenestene. Det er usikkert hvordan dette vil gå i og med at det er usikkert om det vil bli disponible midler fra Utdanningsdirektoratet inneværende år.

Fylkesmannen i Buskerud har informert PP-tjenestene om videreutdanningstilbudene for tilsatte i PP-tjenestene og lederutdanningen. I siste pulje var det med fire ledere fra PP-tjenestene og 4-6 ansatte deltar inneværende skoleår i videreutdanningen. PP-tjenestene i Buskerud hadde tenkt å søke om ca. 4 plasser til lederutdanningen noen flere til videreutdanningen for de tilsatte. Fylkesmannen finner det sterkt beklagelig om denne kompetansehevingen ikke fortsetter i tråd med strategien som skulle gå fram til 2018.

Buskerud har med en kommune med to skoler (som i løpet av denne perioden har slått seg sammen til en skole) i Læringsmiljøprosjektet – målrettet mot mobbing. Ut fra en informasjonen vi har nå, finner kommunen og skolen at det er meningsfullt å delta. Fylkesmannen i Buskerud har i 2015 etter invitasjon fra Utdanningsdirektoratet startet prosessen med å finne ny kommune/skole for neste pulje.

Når det gjelder veiledning for nyutdannede i barnehagelærere og lærere, har vi forsøkt å få til et samarbeid med høgskolen som er utøvende aktør på dette området. Det har vi egentlig ikke lykkes med. Noe av skylden for dette kan ha sammenheng med at høgskolene har brukt mye energi på stadige sammenslåinger. Vi oppfordrer Utdanningsdirektoratet til å se på organiseringen av dette tiltaket. Kanskje noe kan endres fra sentralt hold. Kanskje Utdanningsdirektoratet også kan bidra til å få til arenaer for drøfting av tiltakene hvor høgskolene og fylkesmannsembetene deltar.

Fylkesmannen i Buskerud har i 2015 tildelt midler til kommuner/skoler som deltar i prosjektet "Ungdomstrinn i utvikling" pulje 3. Videre har Fylkesmannen deltatt på samlinger med Utdanningsdirektoratet når det har vært mulig. Det gjennomføres jevnlig møter med utviklingsveilederne, høgskolen og andre samarbeidspartnere samt gjennomføres ulike kompetansehevingstiltak rettet mot ungdomsskoletrinnets ledere og lærere i fylket.

Det er sendt ut informasjon om sluttrapporteringskrav for pulje 2, og Fylkesmannen vil på grunnlag av sluttrapportene oversende elektronisk samlerapport til Utdanningsdirektoratet innen 15. mars 2016. Prosjektet videreføres for pulje 3 og startes opp for pulje 4 i 2016. Fylkesmannens inntrykk er at skolene opplever høy grad av kompetanseheving gjennom prosjektdeltakelsen.

Fylkesmannen har i samarbeid med Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO) og Høgskolen i Buskerud bidratt til planlegging, iverksetting og gjennomføring av kompetanseprosjektet "Opplæring av ungdom med kort botid". Hovedmålet med prosjektet har vært å bidra til god opplæring av elever i ungdomsalder med kort botid i Norge. Kompetansehevingstiltaket har hatt som mål å bidra til bevisstgjøring og økt handlingskompetanse hos ledere og lærere slik at alle ungdommer får opplæring tilpasset sine forutsetninger.

Prosjektet har vært rettet mot ungdomsskoler, videregående skoler og voksenopplæringsenheter. I Buskerud har skoler og voksenopplæringsenheter fra Drammen, Ringerike, Lier og Buskerud fylkeskommune deltatt. Prosjektgruppene på hver skole har deltatt i nettverk og samlinger i fylket. Høsten 2015 ble det gjennomført faglig storsamling som har vært åpen for alle skoler, ungdomsskoler, videregående skoler og voksenopplæringsenheter i fylket. Prosjektet avsluttes med evaluering januar 2016.

Fylkesmannen i Buskerud har i 2015 bidratt til planlegging, gjennomføring og koordinering av satsingen «Kompetanse for mangfold». I Buskerud har barnehager, grunnskoler, videregående skoler fra Ringerike, Lier, Nedre Eiker og Buskerud fylkeskommune deltatt. Fylkesmannen har bidratt til Kick-off samling med deltakerenhetene og skolene i regi av Høgskolen i Buskerud og Vestfold. Videre har Fylkesmannen bidratt med en regelverksamling med gjennomgang av barnehage-, opplærings- og introduksjonsloven der ledere og ansatte fra deltakerenhetene og fylkeskommune-/kommunenivået har vært deltakere. Satsingen videreføres i 2016 med regelverksamling med spesiell fokus på flyktningsituasjonen og avslutningskonferanse i regi av Høgskolen i Sørøst-Norge.

Fylkesmannen har på samling med kommunene som skoleeiere informert om flyktningsituasjonen og flyktningers rettigheter på barnehage-, opplærings- og barnevernområdet.

Fylkesmannen opplever at kommuner, skoler og barnehager er på ulike nivåer hva gjelder kompetanse om flerkulturell pedagogikk, og vi mener at tiltak som nevnt over bidrar til å møte de lokale utfordringer og behov som de ulike kommunene, barnehagene og skolene har innenfor det flerkulturelle området. Vi ser likevel at det er en utfordring at kommuner, skoler og barnehager som har liten andel flerkulturelle ikke søker kompetanse før de har reelle utfordring knyttet til tematikken. Med bakgrunn i økt tilstrømming av flyktninger vurderer Fylkesmannen at behovet for kompetanseheving i sektoren vil øke i 2016.

Fylkesmannen anser sin kompetanse på fagfeltet som stabil og god. Dette skyldes blant annet at det har vært rom for å holde vedlikeholde kompetansen gjennom konferanser og samlinger. Videre vil vi bemerke at vi har hatt et utmerket samarbeid med NAFO, Høgskolen i Telemark og Høgskolen Buskerud og Vestfold blant annet gjennom deltakelse på hjulmøter der vi stiller med lokaler og bevertning.

Fylkesmannen har på bakgrunn av utlysning og søknad om tilskudd til svømmeopplæring for nyankomne minoritetsspråklige elever tildelt midler til fem kommuner. Alle midlene ble delt ut. Fylkesmannen viser for øvrig til rapportering til Utdanningsdirektoratet 1.10.2015.

Fylkesmannen har utført oppdraget på Vurdering for læring 2014-17. Vi inviterte skoleeiere med i pulje 6 og veiledet ved utarbeidelse av planer. Vi har deltatt på flere av samlingene i satsningen og bruker kompetansen i annen oppgaveløsning på kontoret.

Fylkesmannens oppsummering og vurdering av skoleeierens rapporter i pulje 5 ble sendt Utdanningsdirektoratet høsten 2015.

Arbeidet med Vurdering for læring 2016-18 er igang. Vi har invitert de private skolene med i pulje 7 som starter våren 2016.

Fylkesmannen har deltatt med opp til 4 deltakere på hver samlingene knyttet til "Regelverk i praksis". Siden vår avdeling de siste årene har vært preget av satbilitet, lav turn over og høy juridisk kompetanse har en stor del av det juridiske innholdet på samlingene vært godt kjent for deltakerne. Vi stiller spørsmål om hvorvidt dette er riktig ressursbruk i en svær travel hverdag. De praktiske og faglige innleggene som knytter rettsreglene til praksis fra forskere, kommuner og skoler har vært interessante og nyttige.

For sensorskolering se resultatområde 31.5.

Avdelingen har tilstrekkelig kapasitet og god kompetanse på de ulike områdene, men samarbeider tett med de andre aktørene i fylket for å utnytte de samlede ressursene på en mest mulig hensiktsmessig måte.

32.6 Urfolk og nasjonale minoriteter

Fylkesmannen i Buskerud har svært få henvendelser om opplæring i samisk.

Informasjon fra Fylkesmannen i Finnmark er videreformidlet til skoleeiere i fylket.

Det er mottatt søknader fra en kommune og fylkeskommunen som er videresendt Fylkesmannen i Finnmark og Utdanningsdirektoratet.

Vi mener innsatsen på området er tilstrekkelig i forhold til antall elever i målgruppen, og anser resultatkravene som innfridd.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 0525	Fagdep.
31.1 Tilsyn	kr 1 844 360,70	kr 0,00
31.9 Andre forvaltn.oppg. - barnehagen og grunnopplæring (rest 31)	kr 2 466 729,94	kr 14 988 122,33
Økt kvalitet i barnehage og grunnopplæringen	kr 1 774 922,83	kr 75 886,10
36 Landsdekkende oppgaver KD	kr 1 172,02	kr 0,00
Sum:	kr 6 087 185,00	kr 15 064 008,00

Landbruks- og matdepartementet

Resultatområde 21 Matsikkerhet

21.1 Økt matproduksjon og trygg mat

Sentrale utviklingstrekk og drivkrefter i utviklingen av jordbruket

Antall søkere av produksjonstilskudd fortsetter å falle i Buskerud. Andelen leiejord øker, og noe jord går også ut av produksjon (gror igjen). Det foregår noe nydyrking, særlig i midtre og nordre del av fylket. Innen de ulike produksjonsgrenene er Fylkesmannen mest bekymret for nedgangen i melkeproduksjonen. Dette er en viktig næring særlig i øvre del av fylket, der landbruket betyr relativt sett mer, og også viktig for turismen og for å opprettholde et åpent kulturlandskap. Fylkesmannen er også bekymret for nedgangen i kornarealet. Korn er en viktig produksjon i midtre og søndre del av fylket. Korn utgjør også en svært viktig andel av fylkets samlede matproduksjon, målt i energi-innhold. Kornarealene går i hovedsak over til grasproduksjon, blant annet som følge av øket etablering av ammekjøttproduksjon i kornområdene. Sau/lammeproduksjonen har vært fallende tidligere, men har flatet ut og øker nå. Det er også en økning i frukt og bærproduksjonen i fylket, som er en svært markedsbasert produksjon, men stor innovasjon og nytenkning.

Økt matproduksjon og matmangfold

Etter initiativ fra Buskerud Bondelag har Fylkesmannen i samarbeid med faglagene, fylkeskommunen og Innovasjon Norge, satt søkelys på mulighetene for "Økt matproduksjon i kombinasjonsjordbruket". De siste åra har fokuset ofte dreid seg om spesialisert produksjon. Ved å satse på kombinasjoner, feks ammeku og korn, eller bær i kombinasjon med sau og korn, kan gårdsbruket bli mer robust. Husdyrgjødsel kan bidra til økte kornavlinger, samtidig som det blir produsert kjøtt til et marked med underskudd. Initiativet har fått god respons ute i næringen. Gjennom regionale møter med lokale bondelag, bonde- og småbrukarlag og kommunenes landbruksforvaltning har Fylkesmannen kartlagt hva næringen og landbruksforvaltningen mener kan gjøres lokalt for å bidra til økt

matproduksjon, nettopp ved å utnytte alle gårdens ressurser. Det er også gjennomført en konferanse på Verdens Matvaredag 16. oktober om temaet "Økt matproduksjon gjennom kombinasjonsjordbruk" med 75 deltakere fra næringen, forvaltning, rådgivningsapparat og naturbrukselever. Fem temaer har pekt seg ut som særlig viktige for å oppnå økt matproduksjon: 1) Produksjonsmiljø, 2) Beitebruk og gjerdehold, 3) Vekstskifte og samarbeid, 4) Landbruksutdanning og 5) Matnettverk og lokalmatutsalg. Innenfor disse temaene har næringen og kommunal landbruksforvaltning foreslått konkrete tiltak. Arbeidet med å følge opp tiltakene er igang, og virkemidlene på regionalt nivå vil rettes inn mot å støtte opp om gode tiltak. Økt matproduksjon ved å satse på kombinasjonsjordbruk har vært tema på mange av årsmøtene i lokale bondelag og bonde- og småbrukarlag. Det regionale partnerskapet har jobbet godt sammen, og arbeidet fortsetter i 2016. Fylkesmannen mener fokus på hele gårdens ressurser og kombinasjonsjordbruk kan bidra til målet om økt matproduksjon. Fokuset stemmer også godt overens med meldinga "Garden som ressurs - marknaden som mål", spesielt i et fylke som Buskerud som har mange små bruk.

Mattilsynet

Fylkesmannen har tidligere hatt to samordningsmøter i året med lokalt Mattilsynet sammen med Vestfold og Telemark for gjensidig orientering og diskusjon om aktuelle problemstillinger. Dette har ikke fungert etter intensjonene i 2015, i hovedsak pga Mattilsynets omorganisering, og dertil tilhørende utfordring med å få samlet relevante representanter. Fylkesmannen vil forsøke å få dette på plass igjen i 2016. For øvrig har Fylkesmannen og Mattilsynet innarbeidet brukbare rutiner på gjensidig orientering ifm tilsyn og klagesaker som er relevante for begge parter.

Autorisasjon for kjøp og bruk av plantevernmidler

Fylkesmannen har ansvaret for autorisasjonskursene, og har i samarbeid med Studieforbundet Næring og Samfunn avd. Buskerud (landbruk), Norsk Landbruksrådgiving Østafjells og Senter for opplæring i anleggsgartnerfaget sørget for at det har vært gitt flere tilbud om autorisasjonskurs i Buskerud. Det har blitt gitt kurstilbud til både nye brukere og fornying. Kursarrangørene har samlet sett gjennomført 10 førstegangskurs og 14 fornyingskurs, med tilsammen 90 deltakere på førstegangskurs og 262 deltakere på fornyingskurs. Av disse har ca 95 % bestått avsluttende eksamen/oppgave i 2015, det gir en økning på 16 % fra året før. Det ble godkjent 2 nye kursholdere på autorisasjonskurs, den ene er i tillegg funksjonstester av åkersprøyte. Den faglige kompetansen til å undervise på autorisasjonskursene har blitt styrket, noe som gjenspeiles i bestått eksamen/oppgave.

Kommunal veterinærvakt

Buskerud er inndelt i 7 vaktområder, der kommunene innenfor vaktområdene samarbeider slik at hvert område administreres av en av de kommunene som inngår i vaktområdet. Tildelt tilskudd til kommunale veterinærtjenester i Buskerud for 2015, kr 5 525 362, ble utbetalt i februar og mars til de kommunene som har påtatt seg administrasjonen av ordningen, dvs. Lier, Øvre Eiker, Ringerike, Gol, Ål, Sigdal og Nore og Uvdal. Størrelsen på tilskuddet er tilstrekkelig i de fleste vaktområdene for å dekke forbruket. Tilgangen på veterinærtjenester vurderes som god i alle vaktområdene. Kommunene uttrykker likevel bekymring for rekrutteringa. Det er til dels lange kjøreavstander og svakt næringsgrunnlag for veterinærene flere steder. Stadig færre veterinærer viser interesse for stordyrpraksis.

Resultatområde 22 Landbruk over hele landet

22.1 Bruk av landbruksarealer

Husdyr

Saueholdet er den største husdyrproduksjonen i Buskerud regnet etter antall bruk med husdyr. Alle kommunene Nes, Ål, Hol, Nore og Uvdal og Lier har over 3 000 søyer (6 831 søyer i Ål per 31. juli 2015). Fra bunnåret 2009 til 2015 har det vært en generell økning på 3 250 søyer i Buskerud. Økningen har vært størst i de midtre og nedre delene av fylket, foruten Ål av Hallingdalkommunene. Bortsett fra i kommunene Flå, Nedre Eiker, Hurum og Flesberg ser vi nå en stabil eller positiv økning i de øvrige kommunene. Størst har økningen i antall søyer vært i Hemsedal (10 %) og Nore og Uvdal (7 %). Kommunene Ål, Lier og Nore og Uvdal står for den største

økningen i antall dyr (stigende rekkefølge). Etter en lengre periode med generell nedgang i antall bruk, 32 prosent fra 2001-2015, registrerte vi seks nye sauebruk i Buskerud i 2015. Gjennomsnittlig besetningsstørrelse har steget siden 2007 og er nå på 69,7.

Buskerud er et relativt lite melkefylke med bare 2 % av landets melkeproduksjon (kvotestørrelse). Det er melkeproduksjon i 15 av fylkets 21 kommuner. Vi har nå 4 570 melkekuer fordelt på 195 bruk i tillegg til 4 650 ammekyr. Melkeproduksjonen har hatt en betydelig tilbakegang de siste årene.

Buskerud har 1 271 mjølkegeiter på 15 bruk. Geiteholdet i Buskerud er lite, men relativt stabilt. For ammekyr for spesialisert kjøttproduksjon ser vi fortsatt en positiv utvikling når det gjelder antall dyr, og vi har fått syv nye brukere i 2015.

Organisert beitebruk og tiltak i beiteområder

Fra 600 medlemmer fordelt på 30 lag, ble det i 2015 sluppet 31 700 søyer, 56 700 lam og 4 700 storfe fordelt på fjell-, blandings- og skogsbeiter i Buskerud. Organiseringsgraden er stabil på 90 % for småfe og drøyt 40 % for storfe. Statistikken viser at det ble tapt rundt 2 200 lam og 700 søyer på utmarksbeiter i Buskerud i 2015. Dette er en positiv nedgang og gir et gjennomsnittlig lammetap på 3,9 prosent og et totaltap for sau på 3,3 prosent.

Det er store forskjeller mellom fjell- og skogsbeiter når det gjelder lammetap. Gjennomsnittlig lammetap på skogsbeiter var i år 7,1 prosent, mens det på fjellbeiter var 2,2 prosent. Vi må så langt tilbake som til 1994 for å finne tilsvarende lave tap (4,8 %) på skogsbeiter i Buskerud. Tapstallene for lam på fjellbeiter og blandingsbeiter har i år vært lavere enn normalt for de samme beitetypene. Også søyetapet, spesielt på skogsbeiter, hadde en gledelig nedgang. Det er fortsatt beitelagene i kommunene Modum, Sigdal, Øvre Eiker og Krødsherad som har de største tapene. Fire beitelag i de nevnte kommunene hadde lammetap over ti prosent.

Fylkesmannen fikk tildelt 700 000 kroner til tiltak i beiteområder i 2015. Vi mottok i alt 21 søknader med omsøkte samlede kostnader på 1,7 millioner kroner. I hovedsak gjaldt søknadene tilskudd til ferister, sperregjerder, sanke- og skillekve og radiobjeller i rovviltutsatte beiteområder. Samlet søknadsbeløp overgikk langt tildelte midler. Fylkesmannen valgte derfor å foreta en streng prioritering av søknaden for å kunne opprettholde en relativt høy tilskuddsprosent (ca. 45 % av totalkostnadene). Det ble gitt avslag på samtlige ti søknader om tilskudd til drift og/eller innkjøp av elektronisk overvåkingsutstyr som satelittbjeller og andre ikke faste installasjoner i beiteområder. En søknad ble avvist fordi den var sendt inn etter søknadsfristen.

Rovviltskader på sau og erstatninger på grunn av rovvilt

Fylkesmannen har behandlet 67 søknader om erstatning for tap av sau og lam til fredet rovvilt i 2015. Antall søknader var betydelig lavere enn i 2014 (96 søknader). Søknadene i 2015 fordeler seg på 15 av fylkets 21 kommuner (ingen fra Drammen, Nedre Eiker, Hurum, Røyken, Kongsberg eller Flesberg). Flest søknader kommer fra Lier, Modum, Ringerike og Hol. Samlet omsøkt tap for søyer og lam er redusert med henholdsvis 44 og 37 prosent. En del søkere har sauen på beite i andre kommuner enn der de har bostedsadresse. Blant annet er flere besetninger fra nedre Buskerud på fjellbeite i øvre del av fylket. Det er gitt erstatning for i alt 710 søyer og lam med en samlet utbetaling på 1,6 millioner kroner. Det er det laveste antall erstattete dyr siden 2008 da 1243 sau ble erstattet.

Det er fortsatt gaupa som er den dominerende skadegjøreren i våre beiteområder. Gaupa står for 72 prosent av de erstattete tapene. Kun rundt 3,5 prosent av sauen ble erstattet som tapt til ulv, mens ingen sau ble i 2015 erstattet som tapt til bjørn eller jerv.

Tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak

Fylkesmannen i Buskerud brukte 1,005 millioner kroner på forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak i 2015. Vi mottok 30 søknader om midler til forebyggende tiltak mot rovviltskader og fire søknader om midler til konfliktdempende tiltak i 2015. Av disse ble totalt 32 søknader innvilget. Samlet omsøkt beløp var 3,22 millioner kroner. Den største tilskuddsandelen gikk i 2015 til flytting til fjellbeiter, inkl. innmarksbeiter (kr 461 550), dernest tekniske tiltak som radiobjeller (kr 179 000) og bruk av vokterhund på inngjerda beite (kr 85 000).

Tilskuddene til konfliktdempende tiltak gikk til kurs i ulvejakt i regi av Buskerud Bondelag, innkjøp av markeringsvester til vertskommunen for ett av våre to kommunale skadefellingslag og til Rovdyrskolen i Øst- og Sør-Norge ved Bjørneparken Rovdyrsenter. På tampen av året mottok vi en søknad fra Norsk institutt for bioøkonomi, NIBIO, som søkte om tilskudd til finansiering av kartleggingsprosjektet «Tapsårsaker hos sau i Nykirke beitelag» i Modum kommune. Nykirke beitelag er blant beitelagene i Buskerud med høyest lammetap de senere årene. Også søyetapene er svært høye. I 2015 var søyetapet seks prosent og lammetapet 18,5. I gjennomsnitt for årene 2013-2015 var lammetapet på 16 prosent. Målet med prosjektet er å kartlegge tapsårsaker hos lam og søyer for å kunne sette inn målrettede tiltak for å begrense tapene. Nykirke beiteområde er et viktig

hos kun og sejer for å kunne sette inn nødvendige tiltak for å begrense tapene. Fylkeskommunen er et viktig beiteområde i midtre Buskerud med hensyn på både matproduksjon, beredskap og kulturlandskap. Beitelagets medlemmer er svært positive til å delta, og Fylkesmannen vurderer det som viktig å bidra i dette prosjektet. Gjenværende FKT-midler ved fjorårets slutt, ble derfor brukt til å delfinansiere dette prosjektet.

GIS og Geodata

Hos Fylkesmannen i Buskerud brukes datasett og WMS tjenester fra Geovekst og Norge digitalt daglig, både i felles kartinnsynsløsning med Fylkesmannen i Telemark og Telemark fylkeskommune og i den daglige produksjon av grunnkart og temakart til avdelingene og samarbeidspartnere. I kartinnsynsløsningen linkes til en stor del av de WMS tjenester som tilbys gjennom Norge digitalt arbeidet. Kartinnsynsløsningen er offentlig tilgjengelig, men sensitive data er passordsbeskyttet og bare til bruk for saksbehandlerne hos Fylkesmannen. WMS tjenestene sikrer sammen med matrikkelklienten et oppdatert kartgrunnlag for saksbehandlingen på landbruksavdelingen. Vi har i 2015 brukt en digital løype for planer til offentlig ettersyn i samarbeid med Kartverket i Oslo. Kommunene legger inn planene på FTPserver til Fylkesmannen, og derfra sendes den digitale planfil (SOSifil) videre til Kartverket til kvalitetssjekk for å oppnå god kvalitet på kartgrunnlaget tidlig i planforløpet. Deretter legges SOSifil og tilhørende plandokumenter ut på kartinnsynsløsningen, og saksbehandlerne har lett tilgang til dokumenter, kart og temadata i saksbehandlingen.

I 2014 ble det startet opp et pilotprosjekt i samarbeid med Norsk Landbruksrådgivning Østafjells om kartlegging av jordpakking i Nedre Buskerud fylke. Dette arbeidet er videreført i 2015. Måleresultatene behandles og analyseres i GISprogram, og resultatene vises på kart med AR5 som kartgrunnlag.

Landbrukets geodataleder arbeider aktivt i det regionale kartsamarbeidet for å koordinere landbrukets interesser med kartleggingen som foregår i regionen. Dette gjelder spesielt i forhold til periodisk ajourhold av AR5 og laserscanning til skogbruksplanprosjekter.

Tapsstatistikk sau på utmarksbeite

Embeter	Antall sau sluppet (innen organisert beitebruk)		% tilslutning til org. beitebruk i fylket	Tapsprosent		Total tapsprosent	
	Sau	Lam		Sau	Lam	2015	2014
FMBU	31757	56747	90	2,2	3,9	3,3	4
Sum	31757	56747	90	0	0	0	

22.2 Eiendomspolitikk

Det ble ikke holdt egen kurs innen landbruksjuss i 2015, da vi arrangerte dette i 2014. Vi har deltatt på regionale og kommunale møter med kommunal landbruksforvaltning der juridiske utfordringer har vært tema. Interessen og behovet for videre kurs og opplæring innen landbruksjuss synes fortsatt stort i fylket, selv om det er knyttet en viss spenning til hvilke endringer som eventuelt skjer i landbrukslovverket i 2016.

Det har framkommet noe frustrasjon i kommunene over at Landbruksdirektoratet tilsynelatende har lagt en mer liberal praksis til grunn i enkeltsaker vedr. konsesjonslovens priskontroll ved konsesjonssøknader på landbrukseiendom. Dette gjennom at enkeltsaker har blitt omgjort på tross av sammstemmighet i kommune og hos Fylkesmannen. Vi ser derfor fram til en avklaring av konsesjonsloven etter lovhøringen som var gjennomført i 2014 men som enda ikke er behandlet av Stortinget.

Det er også framkommet usikkerhet i enkelte kommuner om kvaliteten på bolig på bebygde landbrukseiendom der kommunen ønsker krav om bosetting, jf. Senjedommen. Terskelen for boligstandarden oppleves nå som vesentlig hevet for at man skal kunne sette krav om bosetting. Dette vil Fylkesmannen ta opp med kommunen på planlagte kurs vinteren 2016.

Det ytes svært mye juridisk rådgivning på telefon og pr epost, særlig til kommunene.

22.3 Forvaltning av inntekts- og velferdspolitiske tiltak og kontroll

Fylkesmannen har ikke anmeldt noen saker innen tilskuddsregelverket i 2015. Det gjøres imidlertid en vurdering av dette i den løpende saksbehandlingen.

Produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid

Innføring av nytt regelverk for produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid fra 1.1.2015 nødvendiggjorde økt oppfølging av kommunene i 2015. Det nye regelverket var tema på de 2 årlige tilskudds- og

erstatningssamlingene i Buskerud for kommunenes saksbehandlere. Fylkesmannen har ellers fulgt opp saksbehandlerne i kommunene via tilskuddsmeldinger (9 stk), epost-korrespondanse og telefon.

Det nye regelverket har ført til noe økt arbeidsbelastning for kommunene. Overgang fra standardiserte og automatisk trekk for manglende miljøplan til skjønnsmessig fastsetting av avkorting for manglende/mangelfull gjødslingsplan og plantevernjournal, med forhåndsvarsling og seinere vedtak, krever bedre planlegging av saksbehandlinga og er tidkrevende. Økt fokus på å feil opplysninger i søknadene og brudd på annet regelverk skal føre til avkorting, har avstedkommet mange flere avkortinger.

Endringene i reglene for driftsfellesskap, sammen med utflating av satsene i arealtilskuddet, har vært forenkling i den forstand at det er færre tilfeller som saksbehandlerne trenger å vurdere. Nye maskinelle kontroller av melkeleveranse og lammeslakt opp mot antall dyr, har betydelig bedret kommunene muligheter til å følge opp grunnvilkåret om "vanlig jordbruksproduksjon". Dette har bidratt til at kommunene har tatt tak i saker som neppe ville blitt oppdaget tidligere.

Det er en utbredt oppfatning i kommunene at kontrollen med riktig utbetaling av tilskudd til avløsning ved ferie og fritid er svekket, som følge av at de maskinelle kontrollene er fjernet. Kontroll av dokumentasjonen via stikkprøve- ("5%"-) kontrollen, kan ikke erstatte de maskinelle kontrollene. En annen endring som har møtt bekymring i kommunene, er Landbruksdirektoratets nye retningslinjer for søkers retting av opplysningene. Mange mener at innskjerpingen er for streng.

Fylkesmannen forventer at antall klagesaker vil øke i 2016, som følge av flere avkortinger i tilskuddene.

Fylkesmannen har i 2015 effektivisert 78 saker for "manuell" behandling. Alle sakene er kvalitetssikret før utbetaling, det vil si at Fylkesmannen har kontrollert dokumentasjon og at kommunens vedtak er i samsvar med forvaltningsloven og regelverket for produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning. Noen saker er sendt tilbake til kommunen for ny vurdering på grunn feil tolkning av regelverk eller mangelfull saksutredning eller vedtak. Antallet saker til manuell behandling er økt litt i forhold til 2014.

Fylkesmannen har generelt mye kontakt med saksbehandlere i kommunene om tolkning av regelverk, saksbehandlingsrutiner og for brukerstøtte på elektroniske saksbehandlingsverktøy.

Kommunene utførte stedlig kontroll hos 5,1 % av foretakene som søkte produksjonstilskudd ved søknadsomgangen i januar 2015. Ved søknadsomgangen i august 2015 ble 5,3 % av foretakene kontrollert. Kravet om kontroll av minst 5 % av foretakene er dermed oppfylt. Fylkesmannen har hatt fokus på at stedlig kontroll må gjennomføres i pålagt omfang, etter en periode med økende tendens til at noen kommuner utfører ingen eller færre kontroller enn pålagt.

Tilskudd til avløsning ved sykdom

Tilskudd til avløsning for sykdom er viktig for å sikre kontinuiteten i drifta når sykdom oppstår. I Buskerud har vi i 2015 hatt 125 søknader. De fleste søknadene kommer fra husdyrprodusenter. Vi har også behandlet 6 dispensasjonssøknader. Overgangen til nytt regelverk, nye søknadsskjema og saksbehandlingsblankett har fungert bra. I forbindelse med dette arrangerte vi endags grunnkurs for saksbehandlere i kommunene. Elektronisk søknad ville ha lettet saksbehandlingen, og minsket risikoen for feilføring i kommunens saksbehandling.

Tidligpensjon for jordbrukere

I Buskerud hadde vi i fjerde kvartal 21 enbruker og 11 tobrukerpensjonister innen ordningen. Oppslutningen har gått gradvis nedover de senere årene. I 2008 var vi det totalt ca 60 TPO-mottakere. Fylkesmannen tar opp temaet minst en gang hvert år i samlinger med kommunene, men det kan synes som dette ikke er tilstrekkelig og at det dertil er andre årsaker enn kjennskap til ordningern. Det kan være mange forklaringer - for store inntekter uten for bruket, driver gårdene til de blir 67 år, bryr ikke med "den lille summen" osv.

Landbruksvikar

Buskerud fikk tildelt midler til 8 årsverk etter reglene for tilskudd til landbruksvikarer organisert gjennom avløserlag. For 2015 ble samtlige 8 årsverk omsøkt og fordelt. Det er to avløserlag som deltar i ordningen. Landbrukstenester Folgefonna dekker øvre del av Buskerud og ble tildelt 5,5 årsverk. Landbrukstjenester Buskerud dekker nedre del av Buskerud og ble tildelt resterende 2,5 årsverk. Alle fylkets landbruksforetak har tilgang på landbruksvikar dersom de ønsker det. De landbruksforetakene som hadde

Fylkesmannen har tilgang på landbruksvikar og søknader om det. De landbruksforetakene som hadde behov for landbruksvikar i 2015 fikk tilgang til landbruksvikar. Lange reiseavstander er en utfordring for landbruksvikarene. Det ble som før holdt tilbake midler på grunn av tidligere utbetalt tilskudd som ikke er brukt opp.

Veterinærers reiser

Ordningen fungerer greit i Buskerud. Det er relativt korte avstander. Søknadene omfatter sjelden annet enn skyssgodtgjørelse ved bruk av egen bil og reisetillegg. I forbindelse med at nytt regelverk trådte i kraft 1. juli 2015, har Fylkesmannen innskjerpet søknadsfristen. Vi har også hatt fokus på nærmestboende veterinær ved kontroll av søknader i 2015. Ett veterinærforetak har fått innvilget dispensasjon til å levere en søknad per år.

Erstatning ved klimabetingede skader i plante og honningproduksjon

2015 var i det store og hele et godt år dyrkingsmessig sett. I september kom det imidlertid svært store nedbørmengder i to omganger. Dette medførte store oversvømmelser og skade på avling i utsatte områder. Vi mottok 11 søknader om erstatning for avlingssvikt for 2015. Også 2014 var et greit år dyrkingsmessig. Vi fikk da inn 9 saker om erstatning for avlingssvikt, 5 av sakene lå over til 2015. Vi fikk ingen saker etter vinterskade på eng eller svikt i honningproduksjonen for disse årene.

Av de 11 sakene fra 2015 var kun en klar for sluttbehandling i 2015. I de fleste av sakene er deler av avlingen for 2015 ikke levert ennå og søknaden kan dermed ikke sluttbehandles. I andre saker er det etterspurt utdypende dokumentasjon for å oppfylle kravene i ordningen.

Fylkesmannen har i 2015 sluttbehandlet 7 saker, 1 fra 2015, 5 fra 2014 og en som dessverre var blitt liggende fra 2011. Det ble totalt utbetalt 332 137,- kroner. Av sakene ble 1 avvist, pga oversittet søknadsfrist, 1 avslått og 5 tilkjent erstatning. Det ble utbetalt forskudd i en av sakene for 2015, beløpet på 190 000 er inkludert i ovennevnte sum. Saken som ble avvist gjaldt oversittet søknadsfrist. Søker søkte om dispensasjon fra Ldir, dette ble avslått. Søker klaget på avslaget og saken ble i juni oversendt til LMD for endelig avgjørelse. FM mottok klage på en sak fra 2014 som da ble avvist pga årsak, FM opprettholdt sitt vedtak og saken ble oversendt Ldir. Ldir opprettholdt FMBU sitt vedtak.

Informasjon til kommunene:

Fylkesmannen sender informasjonsskriv til kommunene om ordningen via e-post. Disse omhandler saksbehandling, frister, endringer, påminninger mm etter behov. I 2015 ble det viktig å sende ut informasjon med fokus på de store nedbørmengdene og flommen i september.

FM sendt informasjonsskriv til kommunene 5 ganger i 2015: 10.04, 19.06, 03.09, 25.09 og 03.11. Vi har også lagt ut dagsaktuell informasjon og påminninger på nettsiden vår bl.a. 13.04, 14.10, 7.9 og 4.9. På en samling for kommunene 02.09 hadde vi et innlegg om ordningen og gav bl.a. informasjon om endringer som følge av revidert forskrift og påminninger generelt. Vi holder ellers kontakt via e-post og per telefon ved behov.

Embete har deltatt på møte om ordningene 28.-29.4 i regi av Ldir.

FMBU har gitt høringsuttalelse ved revidering av «Forskrift om satser for og beregning av erstatning ved klimabetingede skader i plante- og honningproduksjon». Vi har også bidratt i arbeidet med forbedring av «brukerveiledningen» for fagsystemet for erstatningssakene, ELF, ved å lese gjennom og komme med innspill til Ldir sitt forslag.

Prognose for antall saker og utbetaling for ordningen om erstatning for avlingssvikt ble sendt Ldir 15.06 og 11.09. Vi kontakter samtlige kommuner for å innhente data til prognosene.

Erstatning for avlingssvikt generelt er en krevende oppgave der det må brukes skjønn i en rekke saker. Mengden saker varierer mye fra år til år, noe som er utfordrende i forhold til arbeidskapasitet og oppgavefordeling på avdelingen.

Erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon

Fylkesmannen mottok kun to søknader om erstatning for nedføringskostnader mv. som følge av radioaktivitet i 2015. Søknadene er behandlet etter forskrift om erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon. Samlet erstatning lød på tilnærmet kr 4 940 og gjaldt kun samling av dyr.

Fylkesmannen behandlet to søknader om erstatning etter offentlige pålegg i husdyrproduksjonen i 2015. Den ene gjaldt erstatning etter offentlig pålegg fra Mattilsynet om nedslakting av to alpakaer og for gjennomføring av pålagte tiltak på grunn av mistanke om storfetuberkulose i en alpakkabesetning. Erstatningen var på vel kr 400 000. Vedtaket ble påklaget med begrunnelse i at Fylkesmannens vedtak ikke samsvarer med hva klager mener er riktig verdi av alpakaene. FM opprettholdt tidligere vedtak og oversendte klagen til Landbruksdirektoratet for endelig avgjørelse. Klagen ble ikke tatt til følge. Den andre saken var en søknad om kompensasjon for produksjonstap etter pålegg om nedslakting av svinebesetning grunnet påvisning av antibiotikaresistente bakterier (MRSA). Søker ble i 2014 tilkjent erstatning på vel 500 000 kroner for nedslakting av 91 purker og for å ha gjennomført pålagte tiltak for å fjerne mulige smittestoffer etter funn av MRSA. Erstatningen dekket ikke tap i pålagt oppholdsperiode. Først i juni 2015 fastsatt LMD en forskrift om kompensasjon for produksjonstap etter pålegg om nedslakting av svinebesetninger grunnet påvisning av MRSA. FM avslo søknaden med bakgrunn i at søker har en annen driftsform nå enn da det blitt offentlig pålegg om nedslakting. Avslaget er ikke påklaget.

Fylkesmannen har i 2015 behandlet to saker om erstatning etter offentlige pålegg innen planteproduksjon. Den ene ble avvist da den var innkommet etter søknadsfristen. Den andre kom inn i desember 2014, den ble behandlet i 2015 og tilkjent erstatning. Saken gjaldt pålegg etter funn av "rød marg" i jordbær hos en produsent med kombinert produksjon av jordbær og jordbærplanter for salg. Saken var utfordrende og krevde grundig vurdering og skjønn. Fylkesmannens vedtak ble påklaget og oversendt Ldir. Ldir vedtok i 2016 å oppheve FM sitt vedtak og å kreve utbetalt beløp tilbake.

Oversikt over behandling av klager og dispensasjonssøknader 2015 - antall

Klagebehandling

Produksjonstilskudd		Miljøvirkemidler		Andre tilskuddsordninger	
Innvilget	Avslått	Innvilget	Avslått	Innvilget	Avslått
1	8	0	0	0	3

Dispensasjonssøknader

Produksjonstilskudd			Miljøvirkemidler			Andre tilskuddsordninger		
Innvilget	Delvis innvilget	Avslått	Innvilget	Delvis innvilget	Avslått	Innvilget	Delvis innvilget	Avslått
17	0	1	2	0	0	3	0	5

Fylkesmannens kontroll av landbruksvirksomheten i 2015

1. Hvor mye ressurser er avsatt til kontroll?

Årsverk: 0,8

Antall personer: 6

2. Gjennomførte kontroller av kommunenes landbruksforvaltning(forvaltningskontroller)

Kommune:	Flesberg kommune
Orninger/omfang:	Kontrollen omfattet flere ordninger: Produksjonstilskudd - potensielle driftsfellesskap ble identifisert og sjekket. Temaet ble også berørt i intervju med saksbehandler og i dokumentgjennomgang. Dokumentasjon ved salg av grovfôr er ikke kontrollert i forvaltningskontrollen, jf kontrollplanen for 2015. Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket - intervju med saksbehandler, dokumentgjennomgang og befaring av tiltak (4 stk). Regionale miljøtilskudd i jordbruket - intervju med saksbehandler og dokumentgjennomgang. Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i

	skogbruket (NMSK)- intervju med saksbehandler, befaring (en landbruksvei og to skogkultur) og dokumentgjennomgang. Tilskudd til landbruksvei. Tilskudd til avløsning ved sykdom.
Registrerte avvik:	Det ble registrert i alt fire avvik. To av dem gjaldt SMIL (utbetalt tilskudd til tiltak som ikke er utført og manglende oppdatering av strategiplanen). Ett gjaldt mangelfull dokumentasjon ved tilskudd til avløsning sykdom og ett for at det ikke er gjennomført stedlig kontroll (RMP).
Oppfølging av avvik:	Kommunen ble bedt om å redegjøre for de tiltakene som er satt i verk for å rette opp avvikene. Kommunen avga rapport med tiltak for å rette opp feilene. Fylkesmannen har akseptert utsatt tidsfrist (1. mars 2016) for å rette opp avviket som gjaldt å oppdatere strategiplanen for SMIL-tilskudd.

Kommune:	Flå kommune
Orninger/omfang:	Kontrollen omfattet flere ordninger: Produksjonstilskudd - potensielle driftsfellesskap ble identifisert og sjekket. Temaet ble også berørt i intervju med saksbehandler og i dokumentgjennomgang. Dokumentasjon ved salg av grovfôr er ikke kontrollert i forvaltningskontrollen. Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) - intervju med saksbehandler, dokumentgjennomgang og befaring av tiltak (3 stk). Regionale miljøtilskudd i jordbruket - intervju med saksbehandler og dokumentgjennomgang. Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)- intervju med saksbehandler, befaring (en landbruksvei og tre skogkultur) og dokumentgjennomgang. Tilskudd til landbruksvei.
Registrerte avvik:	Det ble gitt ett avvik innen SMIL for manglende dokumentasjon på kostnadene ved ulike tiltak og for at det er utbetalt tilskudd til ett tiltak som ikke er utført i henhold til planen i søknaden. Det er også gitt ett avvik på grunn av manglende vedtaksbrev for en søknad om regionale miljøtilskudd i jordbruket (RMP).
Oppfølging av avvik:	Kommunen ble bedt om å redegjøre for de tiltakene som er satt i verk for å rette opp avvikene. Kommunen avga rapport om tiltak for å rette opp feilene og det er det er fremmet krav om tilbakebetaling. Kravet er motregnet i utbetaling av produksjonstilskudd. Fylkesmannen har lukket avvikene.

Kommune:	Kongsberg kommune
Orninger/omfang:	Kontrollen omfattet flere ordninger: Produksjonstilskudd - potensielle driftsfellesskap ble identifisert og sjekket. Temaet ble også berørt i intervju med saksbehandler og i dokumentgjennomgang. Dokumentasjon ved salg av grovfôr er ikke kontrollert i forvaltningskontrollen. Tilskudd

	til spesielle miljøtiltak i jordbruket - intervju med saksbehandler, dokumentgjennomgang og befaring av ett tiltak. Regionale miljøtilskudd i jordbruket - intervju med saksbehandler, dokumentgjennomgang og befaring av fem tiltak.
Registrerte avvik:	Det ble registrert i alt syv avvik. Ett gjaldt habilitet - saksbehandler har behandlet og fattet vedtak i RMP-søknad fra ektefelle. De øvrige avvikene er innen SMIL-tilskudd (strategiplan ikke oppdatert, manglende dok. på vedtak om inndragning av tilskudd, tilskudd utbet. før det forelå tilstrekkelig dok. av utgifter, tiltak som er innvilget tilskudd er ikke utført eller sluttbefart. utgifter som ligger til grunn for innvilget tilskudd er inkl. mva).
Oppfølging av avvik:	Kommunen ble bedt om å redegjøre for de tiltakene som er satt i verk for å rette opp avvikene. Kommunen avga rapport om tiltak for å rette opp feilene, men Fylkesmannen fant at tiltakene ikke var tilstrekkelige. Kommunen har seinere gått grundigere inn på de enkelte punktene og arbeider med å rette opp svikt i rutiner og å rette feil. Fylkesmannen følger opp gjenstående i 2016.

Kommune:	Rollag kommune
Orninger/omfang:	Kontrollen omfattet flere ordninger: Produksjonstilskudd - potensielle driftsfellesskap ble identifisert og sjekket. Temaet ble også berørt i intervju med saksbehandler og i dokumentgjennomgang. Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket - intervju med saksbehandler, dokumentgjennomgang og befaring av tiltak (6 stk). Regionale miljøtilskudd i jordbruket - intervju med saksbehandler og dokumentgjennomgang. Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)- intervju med saksbehandler, befaring (en landbruksvei og en skogkultur) og dokumentgjennomgang. Tilskudd til landbruksvei.
Registrerte avvik:	Det ble gitt to avvik innen NMSK. Ett gjaldt manglende dokumentasjon av søknad. Det andre manglende dokumentasjon på kontroll av tiltak. I tillegg ble det gitt ett avvik som gjaldt tilskudd til landbruksvei (manglende oversending av vedtak til FM).
Oppfølging av avvik:	Kommunen ble bedt om å redegjøre for de tiltakene som er satt i verk for å rette opp avvikene. Kommunen avga rapport om tiltak for å rette opp feilene. Avvikene er lukket.

3. Gjennomførte foretakskontroller. Foretakene kan anonymiseres ved A, B, C etc.

Foretak:	A og B (fortsetter fra årsrapporteringen 2014)
Orninger/omfang:	Husdyrkonsesjon - potensielt driftsfellesskap mellom to brødre som begge driver eggproduksjon innen samme kommune

Hjemmel for kontroll:	eggproduksjon innen samme område. Lov om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen, § 3.
Registrerte avvik:	Begge er ilagt standardisert erstatning for eggproduksjon utover gjeldende konsesjonsgrenser. Med bakgrunn i mottatte og gjennomgåtte regnskapsdokumenter, kan ikke Fylkesmannen se at det foreligger økonomiske interesser verken i egg-, storfe- eller kornproduksjon for disse foretakene.
Oppfølging av avvik:	Fylkesmannen har varslet Landbruksdirektoratet som rette instans for å inndrive den standardiserte erstatningen direkte fra produsenten.

4. Andre kommentarer/ innspill:

Husdyrkonsesjon: Som forvalter av husdyrkonsesjonsregelverket har Fylkesmannen ansvaret for å kontrollere at regelverket overholdes. Rundskriv 2015-23 fra Landbruksdirektoratet beskriver hvordan kontrollen for 2014 skal gjennomføres. Rapportene som er benyttet til kontroll, finnes i Landbrukets Informasjonsbase (LIB). Kontrollen gjennomført i 2015 viste at ingen foretak oversteg konsesjonsgrensa utover 15 prosent i 2014. En kyllingprodusent ble varslet om produksjon av kylling 67 konsesjonsheter over konsesjonsgrensa på 140 000 omsatte og slaktede slaktekyllinger for 2014. I følge vår risikobaserte kontrollplan for 2015, skulle vi også sett nærmere på et større foretak med svineproduksjon (egentlig flere). Iverksetting av denne kontrollen krever avklaring med embetsledelsen. På grunn av den større omorganiseringen embetet har vært gjennom, har dette ikke blitt gjort.

22.4 Ei livskraftig reindrift

Ikke relevant.

Resultatområde 23 Økt verdiskaping

23.1 Næringsutvikling innen jordbruk og bygdenæringer

Egen rapport om IBU-midlene blir sendt LMD innen 28.02.2016, jf krav fra LMD i brev av 12.12.2014.

Oppfølging av Økologisk Handlingsplan 2015

Vi valgte, som i 2014, også i 2015 å overføre kr. 450 000 av BU-midlene for bruk til økologiske tiltak. Det har blitt innvilget penger til flere tiltak med hovedvekt på å øke omsetningen av økologiske produkter, men også for å motvirke nedgangen i økologisk areal.

Bruk av BU-midlene til utviklings- og tilretteleggingstiltak i 2015

Det var jevn pågang av søknader den første delen av 2015. Siste halvdel av 2015 hadde vi mange forespørsler om BUmidler til prosjekter, og flere av disse vil komme i 2016. Vi mottok 3,15 mill kr til 2015 og overførte kr 252 724 fra 2015 til 2016. Disse midlene ble disponert til tre saker sendt i desember men på årsavslutning ikke bevilget før i januar 2016.

Midlene er fordelt og prioritert etter strategiene i RNP.

Regionalt Næringsprogram for Buskerud 2013 - 2016 er fulgt opp gjennom flere prosjekter, bl.a.:

- Prosjekter for økt matproduksjon
- Økt bruk av økologiske produkter
- Videreføring av bioenergi prosjekt for etablering av flere gårdsvarmeanlegg

- Bidratt til akutte prosjekter hos etablerte matnettverk i samarbeid med Innovasjon Norge
- Bidratt til forprosjekt for eventuelt matnettverk i Nedre Buskerud
- FNs jordår 2015
- IGW (International Grüne Woche)
- Kompostprosjekt for bedre jordstruktur
- Småskala frukt- og bærproduksjon i Numedal
- Videreutvikling av Inn på tunet nettverk i Buskerud og Vestfold

Økt matproduksjon

Fylkesmannen i Buskerud har gjennom sin matkontakt tett og god dialog med Innovasjon Norge Buskerud og Vestfold (INBV). Det er et godt samarbeid innefor veiledning og oppfølging av våre fire etablerte matnettverk. I Buskerud har vi også etablert et samarbeid mellom FM, IN og fylkeskommunen for å følge opp arbeidet innenfor lokalmatsatsingen spesielt. Et nytt matnettverk i nedre del av fylket er under utredning, og matkontakten er i tett dialog med aktørene for å bidra til at dette blir vellykket.

Se for øvrig under res. omr. 21.1

Samarbeid med regionale aktører innenfor næringsutvikling

Fylkesmannen har også gjennom 2015 tatt ansvar for jenvlige samhandlingsmøter på saksbehandlernivå mellom INBV, Buskerud fylkeskommune og oss. Dette medfører at vi har godt samarbeid innenfor temaene: økt matproduksjon, utvikling av matnettverk, fordelingen av RKmidlene, grønt reiseliv osv. Vi deltar også aktivt i samhandlingsmøter 2 ganger i året på ledernivå mellom IN, FM og fylkeskommunene i Buskerud og Vestfold.

Årsverk kommunal landbruksforvaltning pr 31.12.2015

Drammen kommune: 0,5 årsverk

Kongberg kommune: 2,5 årsverk

Ringerike kommune: 4,85 årsverk (dekker også Hole kommune)

Hole kommune: 0

Flå kommune: 0,9 årsverk

Nes kommune: 1,1 årsverk

Gol kommune: 2 årsverk

Hemsedal kommune: 2,1 årsverk

Ål kommune: 2,5 årsverk

Hol kommune: 2,3 årsverk

Sigdal kommune: 3,2 årsverk

Krødsherad kommune: 1,1 årsverk

Modum kommune: 3 årsverk

Øvre Eiker kommune: 3,5 årsverk (dekker også Nedre Eiker)

Nedre Eiker kommune: 0

Lier kommune: 8 årsverk (dekker også Drammen, Røyken og Hurum)

Røyken kommune: 0

Hurum kommune: 0

Flesberg kommune: 0,85 årsverk

Rollag kommune: 1,2 årsverk

Nore og Uvdal kommune: 2,9 årsverk

Fylkesmannen utvikler hvert år en egen kurs- og kompetanseplan. Hovedmålgruppen for våre kurs er kommunal landbruksforvaltning. Kursene er også en viktig arena for dialog med kommunene, og muligheten til å ta opp emner som også kommunene er opptatt av. I 2015 gjennomførte vi to kurs innen tilskudds- og erstatningsforvaltning, og i tillegg et eget kurs innen ordningen for avløsning sykdom. Vi hadde egen todagers kommunesamling med tema innen næringsutvikling og landbrukspolitikk. Kommunesamlingen samler også det regionale partnerskapet, organisasjonene i landbruket og representanter fra Norsk landbruksrådgivning. Videre hadde vi "planteskoledag" for skogforvaltningen, miljødager med tema innen kulturlandskap og forurensning fra landbruket. På slutten av året arrangerte vi KOLA-Viken sammen med Fylkesmannsembetene rundt Oslofjorden. Dette er et kompetansekurs for landbruksforvaltningen på kommunenivå (og noen fra regionalt nivå) i fylkene rundt Oslofjorden.

Fylkesmannens fikk i 2015 160 000 kroner over budsjettkapittel 1144 post 77 til Regionale og lokale tiltak i landbruket. Forbruk:

Digitalisering av plandata Numedal: kr 55 505

Kontaktutvalget for landbruket i Buskerud: kr 2 205

Kurs og seminarer for kommunal landbruksforvaltning: kr 102 624

Totalt brukt: kr 160 334

Fylkesmannens bemanning på landbruksområder pr 31.12.2015

I Buskerud ble Landbruks- og næringsavdelingen slått sammen med Miljøvernavdeling den 1. juni 2015 til en ny "Landbruks- og miljøvernavdeling". Denne nye avdelingen har ved nyttår følgende bemanning på landbruksområdet:

0,5 årsverk direktør

1,5 årsverk fagsjef

12,8 årsverk saksbehandlere

I tillegg får vi 0,5 årsverk jurist på landbruksområdet fra annen avdeling, og 1 årsverk fra Fylkesmannens stab.

Inn å tunet

Fylkesmannen har i 2015 hatt et utviklingsarbeid på Inn på tunet internt i embedet. Det er utarbeidet en liten handlingsplan for IPT-arbeidet som et tverrsektorielt arbeid. Det er bl.a. gjennomført en intern fagdag for medarbeidere hos Fylkesmannen, som har arbeidsoppgaver der Inn på tunet kan være aktuelt. Målet med dette har vært å øke kompetansen om Inn på tunet som en aktuell mulighet for ulike målgrupper, som barn og unge, målgrupper i NAV-systemet, samt personer med demens. Fagdagen ble gjennomført med eksterne foredragsholdere og med avsluttende diskusjon om hvordan de ulike avdelingene skal følge opp videre. Det er planlagt en befaringdag for å se på gode eksempler i 1. kvartal 2016. Dette arbeidet er eksempel på hvordan embedet kan jobbe med oppgaver som går på tvers av fagavdelingene og arbeidet er også et ledd i å synliggjøre Inn på tunet som en aktuell mulighet for de ulike målgruppene.

Fylkesmennene i Vestfold og Buskerud har sammen med Innovasjon Norge Buskerud/Vestfold igangsatt Berdiftsutviklingsprogram for etablerte IPT-foretak. Programmet består av to kurshelger i forkant og etterkant av IN sin mentorordning.

Fjellandbruket

Fylkesmenene i Telemark og Buskerud fikk fom 2014 tildelt 2 mill.kr. årlig i en treårsperiode til fjellandbruk. Det er en styringsgruppe som består av næringen, kommunene og Fylkesmennene, og styringsgruppa har utarbeidet retningslinjer for bruken av midlene. Et hovedpunkt er at styringsgruppa ønsker at midlene som hovedregel skal gå direkte til produsentene. Prioriterte områder er "Ungdom som vil satse, beitebruk på inn- og utmark, kunnskap og produsentmiljø, samt ulike samarbeidstiltak". Mange av søknadene har vært ledd i satsing på utvikling av aktiv stølsdrift. Dette er en viktig del av gårdens ressurser til matproduksjon og opplevelser for økt verdiskaping i fjellandbruket. Det er også gjennomført en fagdag med tema "Ungdom som vil satse" der omkring 40 unge fjellbønder som enten har overtatt eller skal overta gård, var samlet til en inspirasjonsdag. Dette er ledd i å bygge nettverk blant unge fjellbønder, og det er planlagt en oppfølging i 2016 i form av en studietur for å se gode eksempler. Det er Fylkesmannen i Telemark som har ansvaret for administrasjon, og det vises til nærmere rapportering fra FMTE.

23.2 Skogbruk**Tømmeromsetning**

Innmålt/omsatt skogsvirke i Buskerud økte fra 992.000 m³ i 2014 til 1023.000 m³ i 2015. Dette representerer 10% av Norges avvirkning i 2015.

Beregnet balansekvantum i Buskerud utført av Skog og landskap, (inkl. miljøhensyn og lignende) er 1.244 millioner m³ skogskubikk ved middels skogkulturinnsats. Det tilsvarer om lag 1,1 millioner salgskubikk.

Avvirkningen i 2015 ligger over gjennomsnittet for avvirkning i Buskerud de siste 5 årene og indikerer at skogeier opplever tømmerprisen som akseptable.

Førstehåndsverdien av det innmålte virket var i 2015 346 millioner kroner, mot 342 millioner kroner året før (248 mill kr i 2013). Det ble avsatt 53 millioner kroner til skogfond. Det tilsvarer et skogfondstrekk på 15,4 % av brutto tømmerverdi. Dette er en oppgang på 1,7 prosentpoeng fra året før.

Tømmerprisen var 2% lavere i 2015 enn året før. Dette på tross av at avsetningen på massevirke har tatt seg opp. Dette blant annet med bakgrunn i økt eksport over Drammen havn. God avsetning på massevirke og biprodukt fra industrien gir grunnlag for at sagbrukene i regionene får nok sagtømmer.

Fylkesmannen arbeider målrettet med å øke aktiviteten i primærskogbruket i fylket. Blant annet legger vi «Strategi for økt aktivitet i Buskerud skogbruket 2014 -17» til grunn for vårt arbeid. Dette arbeidet er bredt forankret i skognæringen og bidrar positivt til økt fokus på å utnytte de skogressursene Buskerud skogbruket står for.

Videre fordeler vi de økonomiske virkemidlene i skogbruket etter tiltaksstrategier, aktivitets og resultatrapporter fra de enkelte kommuner. Vi legger også vedtatt skogstrategi til grunn i dette arbeidet. Resultatkontroll for skogbruk og miljø er gjennomført.

Skogfond

Ny skogfundsordning i 2007 med hele 85% skattefordel er en meget bra ordning for skogbruket. Det er imidlertid en utfordring å synliggjøre hva ordningen betyr økonomisk overfor den enkelte skogeier. Dette ut fra at ordningen baserer seg på lavere skatt året etter aktivitet og ikke synliggjøres på samme måte som et direkte tilskudd.

I 2015 har Skogselskapet i Buskerud gjennomført prosjekt "Den nye skogeier". Dette prosjektet er finansiert av Fylkesmannen og gjennomført i samarbeid med regiongruppene i Buskerud. Et av temaene har vært skogfond.

Innestående skogfond i Buskerud var ved utgangen av 2015 på 171 millioner kroner. Det ble utbetalt 52 millioner kroner over ordningen i 2015. I tillegg kommer 12 millioner kroner i tilskudd.

Planting og ungskogpleie

Det ble registrert kjøp av 1 973 414 skogplanter i skogfondregnskapet for Buskerud i 2015. Dette er en marginal økning i forhold til 2014. Antall kjøpte skogplanter har vært stabilt rundt 2 millioner planter de siste fire årene.

Den langsiktige trenden er at gjennomsnittlig årlig plantekjøp i ti-årsperioden 2004-2015 bare er halvparten av gjennomsnittet på 1990-tallet, som var 3,6 millioner planter årlig. Den gjennomsnittlige årlige avvirkningen var omtrent den samme i de to ti-årsperiodene. Skogbruket i Buskerud har i sin strategi for økt aktivitet satt som mål

å plante 2,5 millioner planter årlig i løpet av perioden 2014-17.

Fylkesmannen og kommunene har i løpet av året fulgt opp Landbruksdirektoratets foryngelseskontroll ved å kontakte og følge opp skogeiere som hadde avvirkning i 2012, og som tilsynelatende manglet foryngelse på bakgrunn av tall fra skogfondsregnskapet. Resultatene er rapportert til Landbruksdirektoratet og vil bli fulgt opp i 2016.

Det ble utført mekanisk ungskogpleie på 31 177 dekar i 2015. Årlig gjennomsnitt for ti-årsperioden 2005-2014 var 31 700 dekar mekanisk ungskogpleie. Målet i strategien for 2004-17 er 45 000 daa mekanisk ungskogpleie årlig.

Vegbygging

I perioden 2008 - 2010 ble det gjennomført et prosjekt for å kartlegge standarden på skogsbilvegnettet i fylket. Målsettingen var å fremskaffe oversikt over behovene for opprusting av vegnettet, samt kartlegge "flaskehals" langs tilsynelatende gode veier.

Som en oppfølger initierte Fylkesmannen i Buskerud i 2011 et 4 årig prosjekt med tanke på ansettelse av en vegplanlegger i fylket. Viken Skog ansatte en vegplanlegger i 80% stilling i 2015. Fylkesmannen ser at fokus på og bevisstheten omkring veg og vegstandard i tilknytning til skogbruksvirksomheten har økt kraftig som et resultat av prosjektet.

I 2015 ble det ferdigstilt 8,6 km ny skogsbilveg, 38,2 km ombygd skogsbilveg, 10,6 km ny traktorveg og 11,9 km ombygd traktorveg i Buskerud. Av dette ble det gitt tilskudd til 5,6 km ny skogsbilveg og 31,8 km ombygd skogsbilveg.

Et prosjekt med hensikt å oppskrive kommunalt vegnett tilpasset skogbrukets transportbehov på 60 tonn og 24 meter ble avsluttet i 2015. Fylkesmannen anser prosjektet som vellykket.

Skogbruksplanlegging

I 2015 ble det ikke slutført større, kommunevise skogbruksplanprosjekter med miljøregistreringer i Buskerud. Det ble imidlertid gjennomført to mindre enkeltakster på hhv. Selvik Bruk i Drammen og på Forsvarets skoger på Kongsberg. Begge prosjektene slutføres tidlig i 2016.

Hovedplan og handlingsplan for skogbruksplanlegging med miljøregistreringer ble ferdigstilt i 2013. Hovedplanen ble fulgt opp i 2015 med oppstart av et nytt prosjekt i desember 2015 (Kongsberg og Drammen kommuner). I tillegg ble det gjennomført forarbeider for et nytt skogbruksplanprosjekt i kommunene Ringerike, Krødsherad og Hole.

Annet

Fylkesmannen i Buskerud var i 2012 pådriver for å etablere nettverket «Østlandsskogbruket». Dette arbeidet er med Buskerud som «sekretariat». Et av formålene med nettverket har vært å sette skogbrukets utfordringer tydeligere på dagsorden. Blant annet er det pekt på behovet for ny industri, spesielt for å sikre avsetning av massevirke. Vi har forhåpninger om positiv utvikling både på Treklyngen og på Tofte. I tillegg er det viktig å oppretthold de bedriftene vi har ved Hellefoss Paper AS og Hallingdal Trepellets.

Fylkesmannen i Buskerud startet i 2012 et uformelt fagnettverk for de skogplanansvarlige hos fylkesmennene på Østlandet. Nettverket ble i 2015 koordinert av Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Formålet med nettverket er å utveksle erfaringer rundt skogbruksplanarbeidet hos fylkesmennene. I 2015 ble det utarbeidet en mal for tilbudsinnbydelser i skogbruksplanprosjekter. I tillegg ble det arbeidet med en mal for praktisk håndtering av revisjon av MiS-registreringer i skogbruksplanprosjekter. Nettverket har også vært viktig for faglig oppdatering og informasjonsutveksling.

Fylkesmannen i Buskerud var vertsskap for skogfaglig samling i regi Landbruksdirektoratet i september 2015 med ca 70 deltakere fra hele landet.

Fylkesmannen har fortsatt forhåpninger til at SKOG22-prosessen vil gi skognæringa i regionene et løft. Det er viktig å sette skogen på dagsorden i forbindelse med "det grønne skiftet".

Resultatområde 24 Bærekraftig landbruk

24.1 Samfunns- og arealplanlegging

Jordvern og kulturlandskap

Fylkesmannen uttaler seg til alle kommuneplaner/kommunedelplaner og reguleringsplaner, både ved varsel om oppstart, til planprogram og ved offentlig ettersyn, og kommer med faglige råd og innsigelser i saker der dette vurderes nødvendig. Det er i tillegg hyppig kontakt med kommuner og ulike interessegrupper og privatpersoner ifm planforslag som utarbeides.

Arealdisponering

Tallene for omdisponering av dyrka og dyrkbar mark i Buskerud i 2015 er ikke klare ennå, da disse tallene blir rapportert direkte fra kommunene i KOSTRA. Imidlertid viser tallene for 2014 (som var klare i mars 2015) en omdisponering på ca 267 dekar av dyrka og dyrkbar mark. Dette er noe lavere enn i 2012 da det var rapportert totalt 330 dekar.

Gjennomsnitt i Buskerud har tidligere ligget på ca 600 dekar pr. år dyrka og dyrkbar mark.

Jordvern

Fylkesmannen deltar aktivt i planprosesser med kommunene så langt vi har kapasitet. I hovedsak blir det kommuneplanprosesser som blir prioritert, bla. gjennom månedlige planforummøter i samarbeid med fylkeskommunen og andre regionale statsetater og de kommuner som ønsker å drøfte sakene med regionale myndigheter. Embetet hadde også interne planmøter på tvers av avdelingene hver 14. dag der større plansaker koordineres. Dette gjaldt fram til sommeren 2015. Etter ny organsiering er alt planarbeidet lagt til Kommunal-, justis- og beredskapsavdelingen, og de interne planmøtene opphørte

I Nasjonale forventninger til kommunale planlegging er jordvern et av flere sentrale tema. Hensynet til jordvernet var årsak til flere av innsigelsene som ble fremmet til kommuneplanene i 2015.

Steinsletta utvalgt kulturlandskap

På Steinsletta – som er Buskeruds utvalgte kulturlandskap – fungerer samordningen mellom UKLmidler og SMILmidler godt. Fylkesmannen mener at resultatene er gode, og ikke minst synlige i landskapet. Tiltakene som er gjort, spenner i fra ryddetiltak av gammel kulturmark via restaurering av en gammel flott kalkovn til kartlegging av humlebestanden i området og forsøk med såing av pionerblanding med honningurt, som skal bidra til pollinering og bedre jordstruktur. Det er sendt egen rapport over bruk av UKLmidlene.

Beredskap

Fylkesmannens beredskapsansvar er lagt til Fylkesmannens Beredskaps, justis- og kommunalavdeling. Denne byttet navn fra juli 2015 til Kommunal-, justis- og beredskapsavdeling. Her sitter embetets beredskapsansvarlig. Beredskapsarbeidet er organisert i en gruppe på tvers av avdelingene der også landbruks- og miljøvern avdelingen deltar. Det har ikke vært spesielle hendelser på beredskapsområdet i 2015 i Buskerud som har involvert landbruksfeltet.

24.2 Klimautfordringene

Trebruk

Arbeidet med økt bruk av trevirke til bygg og energiformål, er organisert i et regionalt prosjekt med egen prosjektleder. Prosjektet er etablert som et eget AS – Trebruk 014 AS – med private aktører som eiere, deriblant både Viken Skog SA og AT Skog SA.

Økonomiske bidragsytere er Fylkesmennene i Buskerud, Telemark og Vestfold, i tillegg til Vestfold fylkeskommune samt Innovasjon Norge.

Totalt ble det bevilget 300.000 kroner til 1 prosjekt fra trebasert innovasjonsprogram i Buskerud i 2015.

Utfordringene når det gjelder prosjekter som dette, er blant annet å komme tidlig nok inn i aktuelle byggeprosjekter, som kan resultere i økt bruk av tre. Det er nå under oppføring studenboliger i massivtre på Hønefoss.

I plansaker der det anses aktuelt, påpeker Fylkesmannen at det klimamessig er gunstige å bruke mest mulig tre som byggemateriale. Det binder CO₂.

Bioenergi

I forhold til bioenergiprogrammet har vi ikke noe felles prosjekt i det regionale partnerskapet (FK, FM og IN).

Imidlertid er det tilsatt en bioenergirådgiver i 50% stilling i regi av Skogselskapet i Buskerud med økonomisk støtte fra Fylkesmannen i Buskerud. Målet med dette prosjektet er å øke antall flisfyringsanlegg knyttet til gårdsbruk i Buskerud, samt å bistå gårdbruker i søknadsprosessen med IN.

Fylkesmannen kommenterer normalt oppvarningsmetode i plansaker som er på høring, og der det er aktuelt, oppfordrer vi til bruk av vannbåren varm og oppvarming med bioenergi.

Det er innvilget støtte til 23 nye gårdsvarmeanlegg i Buskerud fra Innovasjon Norge i 2015. Dette er en økning på 10 anlegg fra 2014. Totalt er det gitt støtte til omlag 225 gårdsvarmeanlegg i Buskerud i perioden 2004 - 2015.

Biogass

Biogassprosjektet i Lier kommune i tilknytning til veksthusnæringen skal innlemmes i Biogass Oslofjord.

Regionale miljøtilskudd for jordbruket i Buskerud

Særlig bidrar ordningene *Bedret jordstruktur i åpen åkerareal* til økt karbonbinding og ordningene *Miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel* til reduserte klimagassutslipp.

24.3 Produksjon av miljøgoder og reduksjon av forurensninger

Saksbehandlingssystemer - eStil

eStil fungerte mye bedre høsten 2015 enn året før. Mulighet for å hente fram fjorårets opplysninger og bedre funksjonalitet ved inntegning på kart, har gjort tjenesten mer brukervennlig. Fylkesmannen har likevel mottatt meldinger om at potensielle søkere ikke søker fordi de opplever elektronisk søknad som vanskelig. Dette kan være en av flere forklaringer på hvorfor antall søknader om RMP i Buskerud fortsetter å synke år.

Kommunene er tilfredse med endelig å ha et fagsystem som dekker hele forløpet fra registrering av søknad til utbetaling og oppfølging etter eventuell klagebehandling, samt at fagsystemet også fungerer som elektronisk arkiv.

Fylkesmannen har fulgt opp saksbehandlerne i 2 fagsamlinger om tilskuddsforvaltning m.m. i 2015, der både RMP og eStil har vært på dagsorden, og via tilskuddsmeldinger (7 stk), eposter og telefonsupport.

SMIL

Buskerud er naturlig nok et «todelt» fylke i deler av SMIL-ordningen. I de øvre kommuner er det kulturminner, freda og verneverdige bygninger og rydding av gammel kulturmark som dominerer. I den nedre delen – «flatbygdene» - er det også mye investeringer i tekniske miljøtiltak. Vi konstaterer at i 2015 har andelen til tekniske miljøtiltak økt. Fylkesmannen oppfordrer kommunene til å se disse tiltakene i sammenheng med det nye grøftetilskuddet og de erosjonsreduserende tiltakene i RMP.

Fylkesmannen følger med på at kommunene tar hensyn til Vanddirektivet ved godkjenning av tiltak. 31,5 % av midlene går til investeringer i tekniske miljøtiltak. Likeså poengterer vi at Naturmangfoldloven skal tas hensyn til i saksbehandlingen.

Fylkesmannen har som tidligere år også i 2015 fordelt ca 92 % av SMIL-midlene til kommunene i starten av året. Fordelingen er basert på kommunenes årlige strategi for bruk av midlene med innmeldte behov og likeså de fireårige strategiplanene som gjelder for 2012 til 2015. I oktober fordeler vi den gjenstående delen samt inntrukne midler. Likeså gjøres det aktuelle omfordelinger mellom kommunene av de tidligere fordelte midlene. Omfordeling medførte mye ekstrarbeid i 2015, men vi mener det er verdt det i form av optimal utnyttelse av midlene - både i tiltak og omfang.

Kommunene utarbeidet i 2015 nye fireårige strategiplaner for perioden 2016 - 2019. For enkelthets skyld, har vi valgt å følge kommunevalgene tidsmessig.

Biologisk mangfold og kulturminner

Fylkesmannen har prioritert ordninger gjennom RMP som gir støtte til skjøtsel av spesielt viktige kulturlandskapområder og biologisk viktige områder. Den tidligere Miljøplan trinn 2 - som nå er borte - lå til grunn for skjøtsel av slike områder - og tankene og intensjonene der er de sammen som tidligere.

Til slutt vil vi nevne at det tradisjonelle slåttekurset på Ryghsetra ble arrangert i 2015 også - fullt hus med deltagere i fra inn- og utland. Godt tiltak.

Bruken av SMIL- og grøftmidler i 2015

Grøftmidler kr 915.545

Stilk kr 2.787.779

Bygninger og kulturminner kr 2.443.145

Tekniske miljøtiltak kr 2.404.887

Avslutningsvis vil vi også nevne Spesielt Utvalgte Kulturlandskap - Steinsletta. På årsmøtet i januar, kunne vi presentere "Steinsletta - et utvalgt kulturlandskap". Dette er en rapport om virksomheten i årene 2009 - 2014, og ikke minst en beskrivelse av områdets kvaliteter og historikk. Et meget vellykket produkt.

Tilskudd fra regionalt miljøprogram utbetalt 2015 etter søknadsomgang 2014 - kroner utbetalt til hovedområder

Embeter	Kulturlandskap	Biologisk mangfold	Kulturmiljøer og kulturminner	Friluftsliv og tilgjengelighet	Avrenning til vassdrag og kyst	Utslipp til luft	Plantevernmidler	Andre miljøtiltak
FMBU	10534230	1219950	5576145		8622315	2156570	1523045	
Sum	10534230	1219950	5576145	0	8622315	2156570		

24.4 Økologisk landbruk

Fylkesmannen har hatt stort engasjement innenfor økologisk landbruk også i 2015 særlig innenfor økt, økologisk omsetning og økologisk foregangsfylke "Levende Matjord".

Et tilleggsprosjekt under "Levende Matjord" med tittelen "Ta vare på matjorda - ta vare på deg selv" i forbindelse med FN Jordår 2015 har det vært svært stor aktivitet på mange områder. Det kan nevnes en meget vellykket jordutstilling på Bygdøy Kongsgård som var aktiv fra 3. mai til utgangen av september. Den var meget godt besøkt og også Hans Majestet Kong Harald og Dronning Sonja viste stor interesse. Bjørvika Byutvikling med Losetra (Herligheten) var også sterkt involvert og det ble en meget positiv synergieffekt. Utarbeidet materiell m.v. ble stilt til fri rådighet for alle som ønsket og det ble gjennomført mange mindre jordutstillinger rundt om i hele landet.

Det har også blitt gjennomført Øko-uke i Drammen med mange aktiviteter som torgdag tilpasset barn med ca. 600 besøkende i øsende regnvær, matlagingskurser, sjokoladekurs, tillaging av insekthotell m.m.. Uka var meget vellykket. Vi har også hatt et meget positivt samarbeid med HSV i forbindelse med Vitenskapsuka 2015.

"Økologiforum Buskerud" var også aktivt i 2015. Dette er en møteplass for utveksling av erfaringer og metoder for å øke produksjonen på de økologiske arealene på en bærekraftig måte. Det blir også arrangert kurs etter ønske

Arbeidet med andelslandbruk "tok av" i 2015 og ved utgangen av året har vi registrert 6 aktive andelslandbruk. Dette er en flott utvikling som vi vil prioritere videre.

Omlagt areal i Buskerud i forhold til totalt dyrka areal i fylket fortsetter å avta. Antall bruk som driver økologisk avtar også. Dette er en uønsket utvikling som vi i årene som måtte komme må ta mere tak i.

Økologisk foregangsfylkeprosjekt "Levende Matjord" har i 2015 hatt svært stor aktivitet både i forhold til utprøving, utvikling og kunnskapsformidling til store deler av landet og synes å ha en god spydspissfunksjon også ut mot det konvensjonelle landbruket. I prosjektet gjøres enkle felt- og observasjonsforsøk for å finne måter å tilføre jorda mer organisk liv og innlagring av karbon. Fylkesmannen samarbeider med kompetansmiljøer som Lindum AS, VitalAnalyse, Bioforsk Økologisk og mange praktikere. Lindum forsker bl.a. på meitemark, biorest m.m. og arbeider med muligheter for å tilføre kompost i større skala. Komposten blir et kommersielt produkt som bønder er interesserte i å kjøpe. Vi ser også nå at flere gårdskomposteringsanlegg er igang, og at interessen for kompostering av eget organisk avfall - særlig fra større, konvensjonelle grønnsaksforetak - er sterkt økende og at de får positive avlingsresultater og økende jordkarbon som også er et klimatiltak. Vi ser også at flere og flere landbruksforetak tar i bruk pionervekster o.l. for å minske avrenning og bedre jordstrukturen. Buskerud har egne tilskuddsordninger i RMP for å styrke denne utviklingen ytterligere. VitalAnalyse er i god utvikling og er det eneste laboratoriet i Norden som foretar biologisk analyse av komposter og jord og er i en stadig progresjon for å utvikle analyseprosedyrer og analyseområder. Prosjektet "Levende Matjord" bidrar på en aktiv måte til dette banebrytende arbeidet som skjer ute hos samarbeidspartnerne.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 0525 Fagdep.
Oppgaver under LMD	kr 9 909 727,35 kr 0,00
Sum:	kr 9 909 727,00 kr 0,00

Klima- og miljødepartementet

Resultatområde 01 Naturmangfold

Helhetlig vannforvaltning

Har fulgt opp eget sektoransvar bl.a. med hensyn på kalking og avbøtende tiltak i regulerte vassdrag. Deltatt i møter i vannområdene.

Oppdrag 1.1: Har deltatt på møter i regi av VRM og Vannområdene. Kommet med innspill til forvaltningsplanen underveis i prosessen. Gitt uttalelse til 2. gangs høring av forvaltningsplanen for Vest-Viken.

Oppdrag 1.2 og 1.3: Oppdatering og kvalitetssikring av Vann-nett har skjedd fortløpende etter behov og kapasitet i første halvdel av 2015. Etter anmodning fra VRM, er Vann-Nett ikke oppdatert etter at Vannforvaltningsplanen ble sendt på høring.

Oppdrag 1.4: Midlene til overvåking er benyttet i samsvar med regionalt overvåkingsprogram. Pågående overvåking i hovedvassdragene er videreført i samarbeid med Vannområdene. Flere Vannområder har i tillegg utarbeidet egne programmer basert på regionalt overvåkingsprogram med midler fra Fylkesmannen. Fylkesmannen har overvåket sine ansvarsområder (kalking/forsuring, kreps, anadrom laksefisk, ål, avløp). Regulerte vassdrag er fulgt opp i samarbeid med regulantene.

Oppdrag 1.5: I regi av regulantene og etter rammer gitt av Fylkesmannen, er det gjennomført undersøkelser i enkelte regulerte magasin i Hol og Nore og Uvdal

Oppdrag 1.6: Har bistått VRM med kvalitetssikring i forhold til miljømål av vannforekomster i risiko og i SMVF.

Oppdrag 1.7: 7 Data for biologiske og fysisk kjemiske parametere fra overvåking er lagt inn i Vannmiljø. Data for kalking er inn i kalkbasen

Arbeid med oppdatering av Vann-nett (rapportarkiv) og Vannmiljø har vært prioritert høsten 2015 etter opprettelsen av ny stilling knyttet til vannforvaltning.

Forvaltning av anadrome laksefisk og innlandsfisk

Prosessen med pliktig organisering av laksevasdrag laksefisk ble satt i gang i Drammenselva, men rettighetshaverne har søkt Miljødirektoratet om utsatt frist for endelig gjennomføring. Fylkesmannen har bistått i arbeidet og deltatt på møte.

Ialt 7 søknader om tilskudd til anadrom laksefisk er behandlet og kr 300000 er tildelt.

Totlat er 285 vatn kalket med helikopter til en kostnad på 2.1 mill. Vannkvalitet (inkludert ANC) er analysert for 480 vatn

Statistikk for fangst av laks og sjørret i elv er rapportert inn i fangstrapp.no for tre elver. Kilenøter er registrert for 6 fiskere med ajourføring av Lakseregisteret.

1.13 Har opprettet koordineringsgruppe for *G. salaris*-relaterte problemstillinger i Drammensregionen sammen med Miljødirektoratet, Mattilsynet, Veterinærinstituttet og Fylkesmannen i Vestfold. Har deltatt i prosjektet Gyrofri i regi av Vannområdet Ytre Oslofjord for utredning av spredningsfaren for *G. salaris* i Oslofjorden.

1.29 Har gitt innspill på revisjonsforslag på nye forskrifter for laksefiske fra 2016.

Viltforvaltning

Oppdrag 1.29: Innspill til høringer på forskriftsendringer er fulgt opp etter aktualitet og behov.

Søknader om tilskudd til vilttiltak er behandlet i hht. ny forskrift og midler tildelt (kr 200 000). Fylkesmannens oppgave som klageinstans for kommunale vedtak er fulgt opp (noe økende ressursbehov). Øvrige oppgaver av generell, rådgivende og utadrettet karakter er av ressurs hensyn i mindre grad prioritert.

Rovviltforvaltning

FM-Buskerud er sekretariat for Rovviltnemnda i forvaltningsregion 2 Sør-Norge. Arbeidet er prioritert, men svært ressurskrevende. Samarbeidet med nemnda, fylkesmenn i rovviltregionen og øvrige berørte aktører fungerer godt. Ingen avvik.

Deltatt på fagsamling i regi av Miljødirektoratet.

Innhentet kunnskap om kongeørn og oppdatert Rovbase.

Slutført behandlingen av søknader om erstatning for sau drept av fredet rovvilt innen utgangen av 2015. Formidlet informasjon om FKT og tildelt tilskudd i tråd med tildeling og forvaltningsplanen for rovvilt i regionen.

Nær og løpende dialog med Statens naturoppsyn som utfører oppdatering av Rovbasen (avgang rovdyr, innsamlet data for DNA etc.).

Forvaltning av villrein

Oppdrag 1.31: FM har vært aktivt i oppfølgingen av vedtatte regionale planer (Hardangervidda og Nordfjella) og handlingsprogram. Vi deltar i aktuelle forum og prosesser/prosjekter, bl a Hardangerviddarådet, administrativ gruppe under regionplan Hardangervidda og flere prosjekter nedfelt i handlingsprogrammene.

Videre har FM deltatt i møter/fellesmøte for villreinforvaltningen på Hardangervidda. Løpende kontakt med Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet/sekretariatet, inkl. forvaltningen av tilskuddsmidlene (tilbakeførte fellingsavgiftsmidler). FM var representert i styringsgruppa for merkeprosjektet på Hardangervidda og i

Nordfjella. Vi har god kontakt med Norsk Villreinsenter Sør og er bl a representert i en faglig prosjektgruppe for kartlegging av villreinens leveområder i Norefjell-Reinsjøfjell villreinområde.

FM deltok på den "14th International Arctic Ungulate Conference" på Røros i august.

Forvaltning av verneområder og opprettelse av nye verneområder

Løpende saksbehandling av dispensasjoner går som normalt, kopier sendes Miljødirektoratet. Vi følger med på vedtak som gjøres i kommunene med delegert forvaltningsmyndighet, og av nasjonalparkstyret. Tiltakene i verneområdene blir gjennomført etter planen. Ansvar for administrering av tiltakene har vært tillagt FM og ikke SNO som tidligere års praksis. Vi har gitt innspill til områder i NiN-kartlegging.

Vi har jobbet med flere forvaltningsplaner, men har ikke ferdigstilt noen i 2015.

Oppdrag 1.33: Utført

1.34: 5 mål er fastsatt, lagt inn i NatStat og igangsatt. Vi har tekniske utfordringer med bruk av NatStat, så derfor er ikke datatbasen oppdatert i forhold til gjennomført overvåking.

1.45: Befaring på vernefagsamling gjennomført med ca. 135 deltakere.

1.46: En kommune har overtatt forvaltningsansvar i år.

1.49: Vårt kandidat område ble tatt ut av planen. Et nytt område er spilt inn i bestillingen for 2016.

Skogvern

Vi har startet arbeidet med flere frivillig vern tilbud i samråd med Miljødirektoratet.

1.54 Meldt oppstart og sendt på høring verneforslag for åtte frivillig vern-områder og sendt tilråding til Miljødirektoratet innen 1. august. 3 av disse ble vernet i 2015.

1.55 Kjørt verneplanprosess for en OVF-eiendom (Sigdal prg). De andre aktuelle OVF-områdene har vi ikke kommet videre med.

1.56 Verneplan for Statskog-areal (Finnemarka) har ikke vært prioritert i 2015.

1.57 Valgt ut en lokalitet på Statskog SFs grunn for kartlegging i 2015.

Kulturlandskap

Leder Skjøtselsgruppa for slåttemark. Gjennomført "tilsyn og veiledning" på fem slåttemarker i Numedal. Ferdig rapport.

Kvalitetssikret alle naturtypene slåttemark i Naturbase. Oppdatering av Naturbase gjenstår.

Arrangert Fagdag slåttemark i Ål. Alle mottakere av tilskott slåttemark invitert.

I samarbeid med UKL Steinssletta og Ringerike/Hole kommune sådd pionerblanding for pollinerende insekter og jordforbedring. Fant hele 16 av Norges 35 humlearter. Presentert resultatene og rapport på årsmøtet for 2015.

Utarbeider tre skjøtselsplaner for slåttemark

Oppdrag 1.58 og 1.59 ikke mottatt fra M-dir.

Forvaltning av trua og sårbare arter og naturtyper

Fulgt opp arbeidet med handlingsplan for hubro (tiltak/søknader i fbm el-nettet ved kjente hekkelokaliteter og kartlegging/overvåking) og åkerrikse (dialog med kommuner/kontaktpersoner om tiltak ved lokaliteter med potensiell hekking).

Gjennomført skjøtsel på Norges største forekomst av myrflangre.

1.60 Arbeidet med faggrunnlag for naturtype kalkskog og to arter øyenstikkere. Ferdigstilles i 2016.

1.62 Videreføre handlingsplan for slåttemark. Utarbeidet tre nye skjøtselsplaner for slåttemark. Lede

1.63 Buskerud har ikke lauvenger.

1.66 Buskerud har ikke lauvenger.

1.67 Oppsummere erfaringene med handlingsplan for rød skogfrue. Oversendt M-dir.

Fremmede organismer

Tiltaksplanen mot rynkerose i Røyken og Hurum er sluttført, og det er startet opp bekjempelse av den største lokaliteten; Verket i Hurum.

Resultatområde 03 Friluftsliv

Tilrettelegging for jakt og fiske

Kommunenes refusjonskrav for utgifter til jegerprøven er samordnet og refundert innen fristen 1. mai.

Med unntak av løpende informasjon er øvrige oppgaver knyttet til jegerprøven ikke prioritert.

Fylkesmannens rolle som grunneier på vegne av staten i de statlige sikra friluftsområdene

Tilsendte forvaltningsplaner er behandlet og godkjent. Ellers tar vi de løpende oppgavene som kommer.

Forvaltning og drift av de statlig sikra friluftsområdene

Oppdrag 3.1: Ikke prioritert.

Resultatområde 04 Forurensning

Oppdrag 4.5 Vi har en dialog med Drammen Yard AS om utarbeidelse av tiltaksplan for opprydding i forurenset grunn. Arbeidet fortsetter i 2016.

Oppdrag 4.8 Det er mottatt, vurdert og sendt inn årsrapport for overvåkning av indre Drammensfjord 2014. I 2015 ble det tatt vannprøver, prøver av sedimenterende materiale og av krabber og sediment. Det er arbeidet videre med Ren Drammensfjord 2015 og spesielt.

Oppdrag 4.19 Grunnforurensning: Grunnforurensningsdatabasen har blitt vedlikeholdt slik at allmennheten har tilgang til oppdatert informasjon. Flere lokaliteter er blitt fulgt opp med pålegg om undersøkelser. Vi har også bedt om delegert myndighet i saker vi mener er for store og komplekse for behandling i kommunene. Dette er noe vi vil fortsette med for å sikre at de største grunnforurensningssakene blir behandlet på en enhetlig og god måte. Vi har spesielt fokusert på saker der vi anser spredningen av miljøgifter til Drammensfjorden som betydelig for å få finansiell deltakelse fra kystkommunene.

Oppdrag 4.20 Etter gjentagende påminnelser til kommunene om å sende inn havneoversikter og avfallsplaner har alle fire kystkommunene levert. Av 66 havner hadde 43 levert avfallsplan ved årsskiftet. Dette følges opp fremover.

Oppdrag 4.21 Vi har ett anlegg som er sjekket og fulgt opp særskilt i forhold til egenrapporteringen.

Oppdrag 4.22 Vi er i gang med gjennomføring av dette

Oppdrag 4.23 Kravstilling i forhold til finansiell sikkerhet for anlegg for farlig avfall følges opp i 2016.

Oppdrag 4.24 vi er i ferd med å fullføre arbeidet med å få oversikt over avløpsanlegg i Buskerud regulert av kapittel 13.

Oppdrag 4.26 blir fullført i løpet av februar 2016.

Vi gav fem nye eller endrede utslippstillatelser etter forurensningsloven, innen avfallsbehandling, papirindustri, asfaltverk og avløp

Avfall og gjenvinning: Vi har gjort tilsyn med sju gjenvinningsstasjoner og behandlet åtte søknader om ny eller endring av tillatelse etter avfallsforskriften. Det er gitt en tidsbegrenset tillatelse til et avfallsdeponi. Tillatelsen er gitt for et år og krever at virksomheten søker på nytt i løpet av 2016. Det er også gjennomført et særskilt oppfølgingstilsyn ved samme avfallsdeponi.

Resultatområde 05 Klima

Oppdrag 5.3/5.4. Det er ikke etablert noe fast klimanettverk i fylket som vi er en del av, men vi deltar i Buskerudbysamarbeidet der miljøvennlige transportløsninger står sentralt. Vi vil i 2016 vurdere nærmere etablering av et klimanettverk

Fylkesmannen uttaler seg til alle kommuneplaner/kommunedelplaner og reguleringsplaner, både til varsel om oppstart, til planprogram og ved offentlig ettersyn. Klima og energi er sentrale tema i disse uttalelsene. Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging er et viktig område når det gjelder å følge opp nasjonale forventninger til kommunale arealplaner. Vi oppfordrer også til økt bruk av miljøvennlige energiløsninger.

Resultatområde 00 Tverrgående virkemidler

Vi gjennomførte i overkant av 50 kontroller i 2015, hvorav to var revisjoner. Tilsynsaktiviteten har vært noe redusert da 3 medarbeidere sluttet i løpet av høsten.

T.1. Vi har deltatt i nasjonal tilsynsaksjon mot biloppsamlere i 2015, og hadde seks tilsyn ved biloppsamlere med tillatelse i mai og juni. Videre hadde vi oppfølgende tilsyn ved to andre biloppsamlere. Det har blitt utarbeidet en klagesaksvurdering i forbindelse med klage på vedtak om tvangsmulkt ved biloppsamlervirksomhet

I mai 2015 vitnet vi i Tingretten i forbindelse med en sak som Fylkesmannen politianmeldte i 2013, saken gjaldt brudd på forurensningsloven for drift av bilopphugging uten tillatelse.

T2 vaskerier er ikke gjennomført.

T3 er gjennomført

T4. FMBU deltok i tilsynsaksjon avløp i 2015. I aksjonen kontrollerte vi tre avløpsanlegg.

T5 ikke deltatt

T 6 ikke deltatt

T7 Er gjennomført

T8 Vi har sjekket hvilke virksomheter som er omfattet av endringene og endringene gjennomføres løpende

T9 Vi arbeider med å se på krav om myndighetspålagt overvåking i sammenheng med oppfølging av overvåking knyttet til vannforskriften

T 10 ?

Kunnskapsgrunnlag og miljøinformasjon

Kart og geodata

- Kommunene følges opp med tanke på etablering av aktuelle data fra Miljødirektoratet i DOK.

Kartlegging og overvåking av naturmangfold

- Vi produserer, kvalitetssikrer, vedlikeholder og ajourholder geodata etter gjeldende SOSI-standard/produktspesifikasjoner og gitte retningslinjer. Vi har noe etterslep på kvalitetssikring av data fra naturtypekartlegginger.

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 0525	Fagdep.
Naturmangfold	kr 6 042 788,22	kr 1 822 685,53
4 Forurensing	kr 605 615,13	kr 558 563,35
Andre oppgaver under KLD	kr 151 228,48	kr 0,00
11 Klima	kr 0,00	kr 0,00
12.2 Tilsyn og konsesjonsbehandling	kr 886 187,53	kr 560 602,67
12.3 Kunnskapsgrunnlag og miljøinformasjon	kr 169 758,57	kr 0,00
Sum:	kr 7 855 577,00	kr 2 941 851,00

Samferdselsdepartementet

Resultatområde 91 Oppdrag for samferdselsdepartementet

91.2 Konsesjon til anlegg og drift av taubaner

91.2 Konsesjon til anlegg og drift av taubaner

Fylkesmannen gir på oppdrag fra Samferdselsdepartementet konsesjon til taubaner (dvs. skiheiser). Vi kontrollerer at alle taubanene har gyldig garantierklæring, og at virksomheten utføres i samsvar med gjeldende lovgiving. I Buskerud er det 30 alpinanlegg med 88 skitrekk og 17 stolheiser, til sammen 105 heisanlegg.

I 2015 ble det gitt fornyet konsesjon til 5 anlegg. Fordi konsesjonene har en varighet på hhv. 10 og 20 år, har vi sett det nødvendig å sende en påminnelse til eiere av anlegg med gamle konsesjoner. Dette har blitt godt mottatt. Det er likevel ikke til å unngå at det blir en hektisk periode med å utstede nye konsesjoner før jul.

Alle konsesjonene ble utstedt i tide. Ett skianlegg har meldt at de skal fornye konsesjonen for et anlegg før nyttår, men pr. i dag har vi ennå ikke mottatt søknad om dette.

Vi erfarte godt samarbeid med eierne av skianleggene og med SJT.

Statens Helsetilsyn

Resultatområde 41 Tilsyn og klagesaksbehandling etter barnevernloven

Ved utgangen av 2015 var det 12 barneverntjenester som ivaretok oppgavene for de 21 kommunene i fylket.

I perioden 2011 til 2015 ble de kommunale barneverntjenestene i Buskerud styrket med til sammen 45,4 stillinger gjennom de øremerkede midlene. Satsingen på barnevernet har medført at kommunene har opprettet ytterligere ca 40 stillinger i den samme perioden. Gjennomsnittlig saksmengde pr besatt stilling er redusert fra 25,8 til 17,3.

Kommunene har oversittet fristen i 2,8 % av sakene i 2015 når man legger rapporteringstall fra halvårsrapportene til grunn. Dette innebærer at situasjonen etter den sterke reduksjonen i 2014, er opprettholdt gjennom det siste

Antall fristoversittelse i Buskerud er laget av lederen av ledesjansesemittet

41.1 Hendelsesbasert tilsyn

I løpet av 2015 behandlet Fylkesmannen 43 tilsynsklager på forhold i den kommunale barneverntjenesten. I tillegg ble 8 saker avklart lokalt. I de 43 sakene (som omhandler totalt 48 forhold), har vi påpekt lovbrudd i 38 % av sakene, gitt råd og veiledning i 6 %, og ikke hatt noen bemerkning til kommunens behandling 55 % av sakene. Ved årsskiftet hadde vi en restanse på 6 saker.

Saksbehandlingstiden for de 43 sakene har variert fra 0 til 145 dager, med en median på 1,7 md. 13 av sakene ble løst innen en måned, i to saker er det brukt mer enn 3 måneder.

16 av henvendelsene i de 43 sakene har kommet fra foreldre, 12 fra advokater og 5 fra annen privatperson. Vi har sett en klar tendens til at flere personer engasjerer seg i enkeltsaker, og at misnøyen er spesielt stor med tre av barneverntjenestene. De fleste henvendelsene gjelder misnøye med barneverntjenestens fremgangsmåter ved undersøkelser, gjennomføring av plasseringer og oppfølging i etterkant av vedtak.

41.2 Planlagt tilsyn

Fylkesmannen har gjennomført tilsyn som systemrevisjon i tre barneverntjenester som omfattet 5 kommuner, hvor tema var hentet fra barnevernloven.

Alle de tre tilsynene inngikk i det landsomfattende tilsynet rettet mot kommunenes arbeid med oppfølging av barn i fosterhjem, initiert av Statens helsetilsyn.

Det ble funnet brudd på krav utledet av lov eller forskrift i alle de tre gjennomførte tilsynene.

Fylkesmannen har i løpet av 2015 ført tilsyn med i alt 8 barneverninstitusjoner, herunder 16 enheter/avdelinger. 5 institusjoner er statlige, og 3 institusjoner eies og drives av private, hvorav 1 er en ideell organisasjon. I løpet av året har følgende endringer skjedd:

- Den ideelle organisasjonen som driver én institusjon har åpnet en avdeling til
- Bufetat Region sør har etablert ett TFCO-tiltak med to tilknyttede fosterhjem

Ved utgangen av året var det 8 barneverninstitusjoner, herunder 16 enheter/avdelinger.

Fylkesmannen har ført tilsyn med ett omsorgssenter for mindreårige med fem avdelinger/enheter i 2015. Omsorgssenteret er statlig. Det har ikke skjedd noen endringer i løpet av året.

Fylkesmannen har ikke gjennomført tilsynsbesøk ved senteret for foreldre og barn som ligger i Buskerud i 2015.

Det er gjennomført 44 tilsynsbesøk i 2015 med barneverninstitusjoner/ omsorgssentrene, - ingen som systemrevisjoner -, alle som "individtilsyn". Dette gir en oppfyltingsprosent i "individtilsynet" på 102,3 %. Av de 44 besøkene etter § 8 var 21 uanmeldt.

Vi har også ført tilsyn med fire statlige behandlingsfosterhjem (MTFC, som nå har endret navn til TFCO); to følges opp av Bufetat Region øst og to av Bufetat Region sør. Vi har i alt gjennomført 9 tilsynsbesøk i disse behandlingsfosterhjemmene.

Fylkesmannen har ikke gitt noen begrunnede meldinger eller pålegg til institusjonene i 2015.

Tilsynsplaner er innsendt til Statens helsetilsyn innen fristene.

41.3 Klagesaker

I 2015 har Fylkesmannen behandlet 11 klagesaker på kommunale enkeltvedtak. I tillegg er 4 avvist/bortfalt/trukket. Ytterligere 6 klager er ubehandlet ved årsskiftet. 4 av de behandlede klagen dreier seg om omfang eller bortfall av hjelpetiltak, 2 gjelder iverksetting av vedtak, 1 gjelder ettervernstiltak etter fylte 18 år og 1 gjelder oppfølging av foreldre. Klagerne har fått medhold i 1 av sakene. I tillegg er 3 vedtak opphevet.

Behandlingstiden har variert fra 12 til 75 dager. Alle sakene er behandlet innen 3 måneder.

Fylkesmannen har i 2015 behandlet 17 klager fra beboere på institusjonene over 19 forskjellige forhold knyttet til rettighetsforskriften. I tillegg er 4 avvist/bortfalt/trukket. Ytterligere 2 klager er ubehandlet ved årsskiftet. 13 av klagen kommer fra akuttinstitusjonen og 2 av klagen kommer fra institusjonen for behandling av ungdom.

Klagene omhandler 8 begrensninger i bevegelsesfriheten og 4 vedtak om bruk av tvang i akutsituasjoner. De øvrige klagen fordeler seg noenlunde jevnt på de øvrige bestemmelsene i rettighetsforskriften. Klagerne ble gitt medhold i fire av forholdene.

Fylkesmannen har ikke mottatt noen klager på oppfølgingsvedtak fattet av statlig regional barnevernmyndighet.

41.9 Andre oppdrag

Den halvårslige rapporteringen fra 21 kommuner og tilhørende slutførte kontrollskjemaer fra 12 barneverntjenester i Buskerud er gjennomgått (Fylkesmannen i Buskerud ber bare om å få innsendt kontrollskjemaer – og gjennomgår dem – i saker der det er brukt mer enn én uke på gjennomgåelse eller tre måneder på undersøkelse). Halvårsrapportene er sendt inn til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet innen fristene. Fylkesmannen utarbeider egne oversikter på bakgrunn av de slutførte kontrollskjemaene. Disse skjemaene gir oversikt over eventuelle fristoversittelser i saksbehandlingen i den enkelte kommune. Det er i 2015 ikke gitt mulkt til noen av kommunene i Buskerud.

Vi har gjennomført en kartlegging av antall henlagte meldinger og undersøkelser på barnevernsområdet i 2015. Kartleggingen viser at ca 17 % av meldingene henlegges uten undersøkelse, og at ca 65 % av de sakene som undersøkes, også ender med henleggelse uten at tiltak blir iverksatt. Tallene varierer sterkt fra kommune til kommune, men prosenttallene kan gi et feil bilde av situasjonen i små kommuner, der antall aktuelle saker er lavt.

Resultatområde 73 Klager på individuelle tjenester etter lov om sosiale tjenester i Nav

73.1 Klager på individuelle tjenester etter lov om sosiale tjenester i Nav

I 2015 har vi behandlet 462 klagesaker fra 16 av fylkets 17 NAV kontor. Fra 3 (små)kommuner har vi ikke mottatt noen klager. 77% er stadfestet, 13% endret og 10% er opphevet eller sendt tilbake til ny vurdering.

Gjennomsnitt saksbehandlingstid er 0,9 måned. 100% er behandlet innen 3 måneder.

Buskerud har 11% av det antallet klager som er behandlet på landsbasis.

Resultatområde 74 Tilsyn etter lov om sosiale tjenester i Nav

74.1 Hendelsesbasert tilsyn

Det er registrert 5 hendelsesbaserte tilsynsaker avsluttet i 2015. I tillegg har vi hatt 2 saker som er startet i 2015 som er avsluttet i januar 2016. Vi har en sak som er startet i 2015 men som ikke er avsluttet.

I tillegg har vi mange henvendelser fra publikum som resulterer i en forespørsel til lokalt NAV kontor. Dersom redegjørelsen vi får tilfredstiller lovkravene har dette ikke blitt registrert som hendelsesbasert tilsyn.

74.2 Planlagt tilsyn

Det er gjennomført systemrevisjon med 5 kommuner med tema Tjenester til unge mellom 17-23 år.

Det er i tillegg gitt veiledning og egentilsyn for 5 kommuner med samme tema.

74.9 Andre oppdrag

Vi har en løpende vurdering av virksomhetene og utfordringer i tjenestene i fagmøter. Fylkesmannen har i 2015 ikke laget lokale kartlegginger /undersøkelser.

Resultatområde 82 Tilsyn og klagesaksbehandling som gjelder helse- og omsorgstjenester

82.1 Hendelsesbasert tilsyn

Fylkesmannen i Buskerud behandlet 136 hendelsesbaserte tilsynssaker i 2015. Median saksbehandlingstid var 11 måneder.

Vi fikk en henvendelse fra politiet med spørsmål om etterforskning.

Vi har bedt politiet i en sak om å etterforske uten forutgående henvendelse.

82.2 Planlagt tilsyn

Fylkesmannen i Buskerud har ikke utført landsomfattede tilsyn som omhandler samhandling mellom helse- og omsorgstjenesten i kommunen og spesialisthelsetjenesten som vi har fått i oppdrag. Vi har heller ikke gjennomført antallet systemrevisjoner for øvrig som vi er pålagt, da vi har hatt mange svært gamle tilsynssaker som vi har måttet prioritere.

Fylkesmannen i Buskerud hadde to spesialisthelsetjenestetilsyn i 2015. Ett tilsyn med Modum Bad som er en privat spesialisthelsetjeneste med avtale med Helse Sør-Øst. Her ble det påvist to avvik;

Avvik 1

Modum Bad sikrer ikke en forsvarlig behandling av henvisninger.

Avvik 2

Modum Bad sikrer ikke at betydelig personskade og hendelser som kunne ført til alvorlig personskade blir meldt Kunnskapssenteret og at alvorlige hendelser blir varslet Statens helsetilsyn

Vi hadde også tilsyn med Vestre Viken HF, Avdeling for rus- og avhengighet. Her ble det påvist fire avvik:

Avvik 1:

Vestre Viken HF (VVHF) Klinikk Psykisk helse og rus (PHR), sikrer ikke ved sitt internkontrollsystem forsvarlig rettighetsvurdering og fristfastsettelse ved Drammen distriktpsikiatriske senter (DDPS), Ruspoliklinikken (RUPO).

Avvik 2:

Vestre Viken HF (VVHF) Klinikk Psykisk helse og rus (PHR) sikrer ikke at personellens rettighetsvurderinger og fristfastsettelser, herunder grunnlagene for dette, blir tilstrekkelig dokumentert ved Avdeling for rus og avhengighet (ARA), Seksjon for avgiftning (SAD).

Avvik 3:

Vestre Viken HF (VVHF) Klinikk Psykisk helse og rus (PHR) sikrer ikke at helsepersonell ved Avdeling for rus og avhengighet (ARA), Seksjon for avgiftning (SAD), følger opp sine lovpålagte forpliktelser overfor barn som pårørende.

Avvik 4:

Vestre Viken HF (VVHF) Klinikk Psykisk helse og rus (PHR) sikrer ikke at samhandling og kontinuitet under oppholdet ved Avdeling for rus og avhengighet (ARA), Seksjon for avgiftning Drammen (SAD), og forberedelse til oppfølging etter utskriving, blir tilstrekkelig dokumentert.

Videre utførte Fylkesmannen i Buskerud fire stedlige tilsyn (hol kap. 9) hvor det ble påvist lovbrudd ved to av tilsynene.

Det ble også gjennomført tre tilsyn i kommunene.

I Kongsberg kommune ble det påvist ett avvik i forhold til tjenester til utviklingshemmede:

Kongsberg kommune sikrer ikke forsvarlig tjenester overfor alle beboere i Landstadgata.

I Øvre Eiker ble det gjennomført et tilsyn i forhold til tildeling av omsorgslønn og praktisk bistand. Her ble det påvist ett avvik:

Øvre Eiker kommune har ikke etablert systemer for å sikre tjenesten praktisk/personlig bistand.

Det ble også gjennomført et tilsyn i Flesberg kommune vedrørende samme temaet (praktisk bistand og omsorgslønn). Her ble det også konstatert ett avvik:

Flesberg kommune fatter ikke vedtak etter helse- og omsorgstjenesteloven som tilfredsstillende forvaltningslovens krav.

82.3 Klager på helse- og omsorgstjenester etter pasient- og brukerrettighetsloven m.fl.

Fylkesmannen i Buskerud behandlet 136 saker etter pasient - og brukerrettighetsloven kapittel 4A i 2015.

Rettighetssaker for øvrig: Vi realitetsbehandlet 167 saker i 2015 totalt. Dessverre var det kun 38 % som ble behandlet innen 3 måneder.

82.9 Andre oppdrag

Det ble behandlet 90 vedtak etter hol kapittel 9 og gjennomført 4 stedlige tilsyn.

Resultatområde 83 Folkehelse

83.2 Planlagt tilsyn

Fylkesmannen i Buskerud hadde tre planlagte "folkehelse-tilsyn" høsten 2014. Disse ble gjennomført i Ringerike, Hole og Røyken. Det ble ikke påvist avvik i Ringerike og Hole kommune. I Røyken kommune ble det konstatert ett avvik og endelig rapport ble sendt ut 17.12.14 (oversendt i kopi til Statens helsetilsyn).

Avviket som Fylkesmannen i Buskerud fant var:

Røyken kommune har ikke startet opp et systematisk oversiktsarbeid, og det er ikke tatt stilling til organisering og ansvars plassering for dette arbeidet.

Det ble gitt tilbakemelding fra Røyken kommune 28.04.15. Etter en gjennomgang av innkommet dokumentasjon fant vi at det var behov for å avvente noe med å lukke avviket, blant annet på grunn av ny Folkehelsemelding som skulle inkorporeres i nye rutiner hos kommunen i løpet av 2015. Vi ba om en oppdatering i brev av 03.09.15 (kopi er oversendt Statens helsetilsyn). Vi fikk tilbakemelding fra kommunen den 14.12.15, men har ikke besvart kommunen ennå.

83.3 Klagesaker

I 2015 behandlet Fylkesmannen i Buskerud en klagesak som gjelder miljørettet helsevern.

Utenriksdepartementet

Resultatområde 92 Oppdrag for Utenriksdepartementet

92.1 Apostiller

Fylkesmannen behandlet totalt 1405 apostiller i 2015.

Andre

Ressursrapportering

Resultatområde	Kapittel 0525 Fagdep.	
Andre faglige oppg. på oppd. for statlige virk.	kr 0,00	kr 0,00
Andre faglige oppgaver for ikke-statlige virk.	kr 0,00	kr 0,00
Sum:	kr 0,00	kr 0,00